

ISSN 1428-3107

RES ACADEMICAЕ

**BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE
7 / 2003**

Inauguracja roku akademickiego 2003/2004

Fot. M. Makowski i A. Pietrzyk

OD REDAKCJI

Pewien znajomy Prezes Spółki z.o.o. wyposażył pewnego dnia swoich podwładnych w cytaty zaczerpnięte z *Polityki* [rozmiar czcionki – 28! – miał podkreślić moc myśli zawartych w wypowiedzi]:

„Jest takie angielskie powiedzenie: dla strudzonych nie ma wytchnienia. Nigdy nie można powiedzieć: dojechalśmy, odpoczywamy, bo w każdej chwili stoimy przed decyzją: albo się rozwijamy, albo zwijamy. Każdy może oczywiście podziękować i odejść, ale firma nie ma wyboru. Stajemy się niewolnikami firmy i praw rządzących rynkiem. Taka jest natura biznesu”.

Może gest owego Prezesa powinien powtórzyć JM Rektor w działaniach inauguracyjnych XXXIII roku akademickiego w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie?

Może te słowa, najdosadniej mobilizujące, będą stanowić motto na nowy rok akademicki dla tych wszystkich, którzy chcą, by Uczelnia się rozwijała lub przynajmniej chcą trwać w niej „na dobre”, a nie „na złe”?

Niech zatem każdy, któremu los „naszej firmy” nie jest obojętny, dołoży starań i wnieście swą cegiełkę ku umocnieniu naszego wspólnego gmachu.

Redaktor Naczelny

SPIS TREŚCI

XXXIII INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO W WSP	2
Z PRAC SENATU	15
Z KRONIKI REKTORSKIEJ	17
MOCNI NADZIEJĄ	19
DNI CZĘSTOCHOWY	22
WYWIAD MIESIĄCA	27
NAGRODY JM REKTORA 2003	29
KONGRES CZĘSTOCHOWIAN	33
DNI KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ	34
GRATULACJE	37
SPOTKANIE Z KADRĄ KIEROWNICZĄ UCZELNI	39
SZCZEGÓLNY KALENDARZ	40
Z ŻAŁOBNEJ KARTY	41
KONFERENCJA NAUKOWA WKŁADEM W OBCHODY EUROPEJSKIEGO ROKU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	44
WSPOMNIENIA Z UKRAINY	48
VII FORUM HISTORYKÓW WOJSKOWOŚCI	54
ZACHĘCAJĄCY RAPORT	55
NOTKI Z DZIAŁU WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ	57
WALNE ZGROMADZENIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO	59
IATEFL POLSKA WE WROCŁAWIU	60
FENOMEN BLIŹNIĄT	61
XXIX MIĘDZYNARODOWY KONGRES HISTORII WOJSKOWEJ	64
NOTATKI Z PODRÓŻY	66
DZIEŃ SZCZEGÓLNEGO PRZYPOMNIENIA	68
DYSKUSJA O PRAWIE POLSKIM	69
Z GOŚCINĄ W IFO	70
STUDENCI SPRTOWCY NA START	71
XI SPOTKANIA REDAKTORÓW GAZET AKADEMICKICH	72
UTW 2003/2004 – JUBILEUSZ DZIESIĘCIOLECIA	76
PROWOKUJĄ DO ZASTANOWIENIA	77
WOJSKO ZALICZAM NA STUDIACH	78
WAŻNE DLA AKADEMICKICH INTERNAUTÓW	79
PRACUJMY BEZPIECZNIE	79
DOKUMENTY	80

XXXIII INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO W WSP

Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2003/2004 odbyła się w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie 2 października 2003 r.

	REKTOR I SENAT WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ W CZĘSTOCHOWIE MAJĄ ZASZCZYT ZAPROSIĆ PRACOWNIKÓW I STUDENTÓW NA XXXIII UROCZYSTĄ INAUGURACJĘ ROKU AKADEMICKIEGO 2003/2004 KTÓRA ODRODZI SIĘ 2 PAŹDZIERNIKA 2003 R. O GODZ. 10.00 W AULE WSP UL. WARSZYNKONA 4/5	Gaudeamus igitur Gaudeamus igitur, Iuvenes dum sumus, (bis) Post iucundam iuventutem, Post molestam senectutem. Nos habebit humus, Nos habebit humus! Vivat Academia, Vivant Professores! (bis) Vivat membrum quodlibet, Vivant membra quaelibet, Semper sint in flore, Semper sint in flore! Vivat et respublica, Et qui illam regit, (bis) Vivat nostra civitas, Maecenatum caritas, Quae nos hic protegit, Quae nos hic protegit!
--	---	--

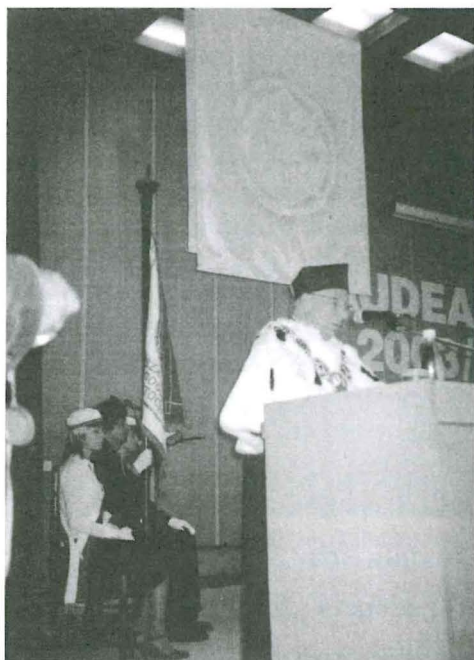
Aulę tłumnie wypełnili studenci, pracownicy i dostojni goście, wśród nich: Ambasador Algierii w Polsce Tedjina Salaounddjia, Ambasador Andrzej Łupina, były Ambasador RP w Algierii, Wiceminister Środowiska Krzysztof Zaręba, Senatora RP Grzegorz Lipowski, przedstawiciele władz wojewódzkich z wicewojewodą Teresą Randak na czele, przedstawiciele władz miejskich na czele z Prezydentem Miasta Tadeuszem Wroną, władze kościelne na czele z Jego Ekscelencją Księdzem Biskupem Antonim Długoszem, reprezentanci władz samorządowych, placówek kulturalnych i oświatowych, instytucji współpracujących, sojusznicy i sympatycy Uczelni.

Wśród rektorów i przedstawicieli środowisk akademickich innych Uczelni byli goście zagraniczni: Dziekan Wydziału Filologicznego z Kijowskiego Uniwersytetu Sławistycznego prof. Oleg Władimirowicz Priskok, Dziekan Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Karola w Pradze prof. Pavel Benes, Vice-dziekan Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Karola w Pradze dr Maria Kubinova, Vice-dziekana Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Karola w Pradze dr Radek Wildov.

Zgodnie z tradycją przedstawimy wystąpienie inauguracyjne JM Rektora prof. dra hab. Janusza Berdowskiego.

PROGRAM INAUGURACJI

1. Hymn państwowy
2. Otwarcie uroczystości i powitanie Gości
3. Wystąpienie JM Rektora prof. dra hab. Janusza Berdowskiego
4. Przemówienie zaproszonych Gości i Studentów
5. Immatrykulacja Studentów
6. Uroczysta promocja doktorów nauk humanistycznych
7. Wykład inauguracyjny prof. zw. Joachima Pichury "Miejsce polskiej kultury muzycznej w Europie"
8. Gaudeamus

**Wysoki Senacie,
Dostojni Goście,
Drodzy Pracownicy i Studenci naszej Uczelni!**

Po raz trzydziesty trzeci zabrzmi dzisiaj Gaudeamus w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. Na kartach kroniki 32-letniej historii Uczelni zapisanych zostało wiele wydarzeń, dokonań, przeobrażeń, awansów. I w minionym roku akademickim, pierwszym roku kadencji nowych władz, byliśmy tego świadkami.

Pozwólcie zatem Państwo, że pokrótce zrekapituluję dorobek minionego roku.

Miniony rok chociaż nie był łatwy dla polskiego szkolnictwa wyższego, to jednak przyniósł WSP wymierne sukcesy.

Uczelnia nasza od listopada 2002 r. jest ponownie pełnoprawnym członkiem KRASP. Stało się to możliwe dzięki posiadanym uprawnieniom do nadawania stopnia naukowego doktora w dwóch dyscyplinach: historii i fizyce.

Przybyło nam pracowników naukowo-dydaktycznych. Zatrudniamy 552 pracowników z tej grupy, co oznacza wzrost o 22 osoby na przestrzeni minionego roku. W gronie tym znajduje się 48 profesorów tytularnych oraz 71 osób posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego. Łącznie stanowi to 119 samodzielnych pracowników naukowych zatrudnionych na pełnym etacie. W rozpoczynającym się roku akademickim zatrudniamy 400 pracowników administracji, naukowo-technicznych i obsługi. Tak więc ogółem WSP jest miejscem pracy dla ponad 950 osób.

Z pewnością miłą wiadomością w dniu rozpoczęcia nowego roku akademickiego będzie informacja o podwyżce płac dla wszystkich pracowników naszej Uczelni od dnia 1 września br. Jej wysokość nie jest jeszcze do końca ustalona w poszczególnych grupach zaszerogowania. Obecnie trwają konsultacje pomiędzy związkami zawodowymi a władzami Uczelni.

Nasza Uczelnia zawsze wspierała rozwój naukowy kadry. W minionym roku przyznano stypendia habilitacyjne 29 osobom oraz doktorskie 33.

Uczelnia stara się prowadzić aktywną i widoczną działalność naukową. Nie trzeba podkreślać, że na realizację badań naukowych potrzebne są pieniądze. Pozyskujemy je z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, Ministerstwa Nauki i Informatyzacji, a także angażujemy środki własne.

W roku 2003 na działalność wspomagającą badania, na działalność statutową oraz na badania własne wydatkowaliśmy ponad 1 mln zł. Z optymizmem oceniamy rozwój naukowy pracowników.

Wysoki Senacie! Drodzy Goście!

Czym jest Uczelnia w obecnych czasach bez nowoczesnej sieci informatycznej i odpowiedniej bazy lokalowej? Jej rozbudowa w miarę posiadanych środków jest więc przedmiotem głębokiej troski ze strony władz WSP.

W minionym roku akademickim systematycznie rozbudowywano sieć komputerową. Podłączyliśmy do niej m. in. 200 pokoi na sześciu kondygnacjach w Domu Studenckim „Skrzat”. Zadaniem na ten rok będzie zakończenie podjętego przedsięwzięcia. Zainstalowano również sieć w pomieszczeniach Instytutu Filologii Polskiej. Nowoczesna technika została w tym roku wykorzystana przy prowadzeniu rekrutacji na kilku kierunkach Wydziałów Pedagogicznego i Filologiczno-Historycznego. Ponad 2000 prac kandydatów na studia sprawdzano przy wykorzystaniu specjalistycznego skanera. Dzięki temu w błyskawicznym tempie udało się ogłosić wyniki egzaminów, których bezstronność nie pozostawiała cienia wątpliwości.

Komputeryzacja Uczelni wspierana jest częściowo przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji.

Przytaczając te dane, nie sposób pominąć rozwoju bazy lokalowej. Stanowi ona wszak o sile i potencjalnych możliwościach każdego ośrodka akademickiego.

Do naszych największych osiągnięć należy zaliczyć budowę Magazynu Książek, który stanowi cenne zaplecze dla Biblioteki Głównej WSP. Powstał i jest w ostatniej fazie przekazywania do użytkowania nowoczesny budynek, który może pomieścić 500 tysięcy woluminów. Warto wspomnieć, że zbiory Biblioteki wynoszą obecnie ponad 255 tysięcy książek i blisko 24 000 czasopism. Przybywa też zbiorów specjalnych jest ich 8 000 pozycji. Nowe pomieszczenia Magazynu Książek są klimatyzowane i umożliwiają przechowywanie zbiorów z zachowaniem wszystkich wymaganych norm. Książnica zyska więc niezbędną powierzchnię umożliwiającą rozwój przez kolejne lata. Dzięki tej inwestycji powiększy się także powierzchnia użytkowa w budynku przy alei Armii Krajowej 36. Zwolnione przez Bibliotekę pomieszczenia przeznaczone zostaną na sale wykładowe oraz na pomieszczenia dla pracowników Wydziału Filologiczno-Historycznego.

Zmiany widać również w budynku głównym Uczelni przy ulicy Waszyngtona. W minionym roku zrealizowaliśmy remonty holu, wejścia głównego, stołówki i innych pomieszczeń. W najbliższych dniach zakończy się remont kapitalny sali audytoryjnej. Dzięki temu aula ta zyska nowoczesny wygląd. Będzie mogła pomieścić 110 osób. Zostanie wyposażona w niezbędne dla potrzeb współczesnej dydaktyki urządzenia multimedialne.

Uczelnia zakupiła działkę o powierzchni tysiąca metrów, która znajduje się na tyłach budynku przy ulicy Waszyngtona. Z myślą o pracownikach i studentach, planujemy po uzyskaniu praw do przylegających do tej działki terenów zbudować w tym miejscu parking.

Modernizacji poddano także sale mieszczące się w budynku przy Al. Armii Krajowej 13/15.

Udało się wydzierżawić od Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach pomieszczenia o powierzchni 500 m² w budynku przy ulicy Bór w Częstochowie. Zostało w nich urządzone 7 sal dydaktycznych. Warunki dzierżawy są dla Uczelni bardzo korzystne.

Łącznie na remonty obiektów Uczelnia przeznaczyła w ubiegłym roku akademickim 1,5 miliona złotych; z tego milion złotych wydano na modernizację obiektów dydaktycznych, a 500 tysięcy złotych na studencką bazę socjalną.

Przez cały czas czynione są starania, by pozyskać pieniądze i rozpocząć prace przy budowie Centrum Sportu Akademickiego.

Pragnę zapewnić, że władze WSP dołożą wszelkich starań, by w rozpoczynającym się roku akademickim systematycznie powiększać i modernizować już istniejącą bazę lokalową.

Wśród sukcesów minionego roku pragnę wspomnieć o dorobku naszego Wydawnictwa. Oficyna wydała w tym roku 35 publikacji. To sukces w kontekście niepowetowanej straty, jaką była dla nas śmierć redaktora Stanisława Podobińskiego. Przedstawione przez jej nowego szefa plany napawają optymizmem, iż wkrótce uda się powrócić do chlubnej liczby stu tytułów rocznie wydawanych przez naszą Oficynę.

Wysoki Senacie! Drodzy Goście! Koleżanki i Koledzy!

Z raz wytyczonej drogi, ku wzmocnieniu Uczelni i dochodzeniu do pełnych praw akademickich nie zamierzamy zrezygnować. Mam głębokie przekonanie, że w najbliższym czasie, w tym gmachu spotkamy się pod szyldem Akademii imienia Jana Długosza w Częstochowie – zgodnie z wolą Senatu i całej społeczności akademickiej naszej Uczelni. W przyszłości nominacja ta powinna zaowocować dalszym wzmocnieniem i ostatecznie przekształceniem Akademii w państwowy Uniwersytet.

Należy przypomnieć, że istnieje krótsza droga przekształcenia WSP w Uniwersytet. Mam tutaj na myśli połączenie potencjału naszej Uczelni z Politechniką Częstochowską. Jednak na takie rozwiązanie, pomimo słów zachęty płynących ze strony pani Minister Edukacji Narodowej i Sportu Krystyny Łybackiej i negocjacji podjętych przez panią wicewojewodę Teresę Randak, oraz prezydenta miasta Tadeusza Wrone nie ma zgody Senatu Politechniki Częstochowskiej. W tej sytuacji nie pozostaje nam nic innego jak podjęcie się trudu wzmocnienia własnego potencjału i kontynuacja rozpoczętego dzieła – samodzielnego przekształcania Uczelni.

Wytknięte nam przez Państwową Komisję Akredytacyjną błędy i niedociągnięcia są na bieżąco naprawiane. Służyć temu mają opracowywane programy naprawcze. Wierzimy, że wdrożenie ich spowoduje poprawę naszego wizerunku na zewnątrz, co będzie się przekładać na konkurencyjność naszej oferty kształcenia oraz jej dobrą jakość. Niewątpliwie zweryfikują to kolejne kontrole Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Szanowni Goście! Drodzy Przyjaciele!

Pragnę zwrócić się z prośbą do wszystkich zgromadzonych o wyteżoną pracę w imię raz już wytyczonego celu – utworzenia w Częstochowie państwowej Akademii. Zwracam się z uprzejmą prośbą do parlamentarzystów oraz wszystkich samorządowców Ziemi Częstochowskiej i przyjaciół Uczelni o poparcie jej dążeń. Potrzebujemy stosownego lobbingu na arenie ogólnopolskiej i w Sejmie RP. Niech nasza idea znajdzie także zrozumienie i wymierne poparcie w planach inwestycyjnych tworzonych przez władze Częstochowy. Liczymy także na pomoc władz województwa. Tylko wspólnymi siłami możemy sprawić, że w naszym regionie będzie funkcjonować prężna i samodzielna Uczelnia na miarę XXI wieku. Starajmy się więc tworzyć społeczność nowoczesną. Bez partykularyzmów i wzajemnych niechęci. Taką, na jaką zasługuje jedno z czołowych miast Polski.

Szanowni Państwo!

Rok w który wchodzimy przejdzie do historii Uczelni i całego Narodu polskiego jako przełomowy. Stanie się tak za sprawą integracji z państwami Unii Europejskiej. Perspektywa ta daje mnóstwo szans. Zdajmy sobie jednak sprawę, że wykorzystać je mogą tylko silne i sprawnie działające ośrodki akademickie. Nie mam wątpliwości, że cechy te posiada nasza Uczelnia.

Dowodem na potwierdzenie tych słów są wdrożone już rozwiązania i podjęte działania. W Uczelni funkcjonuje Dział Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej. Do naszych sukcesów w tym obszarze należy zaliczyć:

- Przyjęcie WSP do programu „Linking up for mobility in Europe” realizowanego pod auspicjami Ministerstwa Edukacji Norwegii.
- Pomimo zmniejszenia środków zwiększyliśmy ilość delegowanych studentów i kadry w ramach Programu Socrates/Erasmus. W 2003 roku WSP, jako jedna z ponad 150 polskich uczelni, otrzymała Kartę Erasmusa, która upoważnia do udziału w programie Socrates do 2007 roku.
- Kontynuujemy polsko-francuski program Polonium.
- Uzyskaliśmy akceptację naszego udziału w kursie „European Citizenship Education, który jest realizowany w ramach Programu Socrates/Comenius.
- Zaakceptowano także nasz projekt „Creative dialogues” w ramach programu Comenius.
- Doskonale rozwija się współpraca z Uniwersytetem Woblińskim w Łucku, Chersońskim Uniwersytetem Państwowym, Uniwersytetem Słowiańskim w Kijowie, Uniwersytetem Koblenz-Landau, Uniwersytetem w Angers, Uniwersytetem Karola w Pradze i wielu innymi.
- Nawiązana została współpraca z Uczelniami w Izraelu i Słowacji.

Owocem tej współpracy jest wymiana kadry i studentów. W minionym roku akademickim za granicą przebywało 200 naszych pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów. Serdeczną gościną podejmowaliśmy 103 naukowców i studentów z zagranicznych ośrodków. Sukcesem są także zagraniczne stypendia, dotacje i granty uzyskane przez naszych pracowników.

Osiągnięciem w minionym roku było powierzenie nam przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu organizacji już po raz czwarty Letniej Szkoły Języka i Kultury Polskiej oraz po raz pierwszy Letniej Szkoły Kultury i Tradycji Polskiej. Z wakacyjnych zajęć skorzystało ponad 50 osób z aż 17 państw Europy Wschodniej i Zachodniej. W ten sposób znaleźliśmy się w niezwykle wąskim gronie polskich ośrodków akademickich, które mogą zaproponować młodzieży z innych państw poznawanie kultury i dziedzictwa naszego narodu.

Spory wkład w roztawianie dobrego imienia naszej Uczelni wnoszą studenci i absolwenci Wydziału Pedagogicznego. Grupa ponad 300 osób pracuje jako wolontariusze. Bezpłatną pomoc niosą podopiecznym ze stowarzyszeń, fundacji, domów dziecka i innych organizacji działających na terenie regionu częstochowskiego oraz w całej Polsce.

Zapewne jeszcze szerzej znane są osiągnięcia naszych sportowców, którzy tylko w minionym roku zdobyli ponad 30 medali. Należy także w tym miejscu wspomnieć, że AZS obchodzi 30-lecie swej działalności, a główne uroczystości odbędą się w dniu jutrzejszym.

Dzięki tym i wielu innym działaniom jesteśmy postrzegani na arenie ogólnopolskiej jako partner o ugruntowanym autorytecie.

Dla ośrodków akademickich z państw, które 1 maja 2004 nie znajdują się w granicach Unii Europejskiej będziemy pomostem. Niech więc szansa, jaką to stwarza, zostanie w stu procentach wykorzystana. Integracja z Unią może przełożyć się także na zdobycie nowych środków, na rozwój bazy lokalowej i wyposażenie jej w najnowocześniejszą aparaturę. Kluczem do sukcesu jest, jak już wspomniałem, rzetelna praca i skuteczne konkurowanie z innymi uczelniami. Szansy tej zaprzepaścić nam nie wolno.

Dostojni Goście! Koleżanki i Koledzy!

W nowy rok akademicki 2003/2004 Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie wchodzi z 15 kierunkami studiów – 9 magisterskimi i 6 licencjackimi oraz 8 specjalnościami. Z myślą o osobach pragnących dodatkowo poszerzyć swą wiedzę lub zmienić profil zawodowy przygotowaliśmy 49 kierunków studiów podyplomowych.

W rozpoczynającym się roku akademickim studia w systemie dziennym i zaocznym na pierwszym roku podejmie 3400 osób, wybranych z ponad 6900 kandydatów. Ogółem w murach naszej Uczelni kształcić będzie się w tym roku na trzech typach studiów blisko 16 000 studentów.

Warto podkreślić, że w 2003 roku dyplom ukończenia WSP uzyskało ponad 3200 osób. Na przestrzeni lat 1973–2003 mury naszej Uczelni opuściło łącznie blisko 29 000 absolwentów.

Już po raz dziesiąty przy Wydziale Pedagogicznym rok akademicki zainauguruje Uniwersytet Trzeciego Wieku. Kształcenie podejmie 550 słuchaczy, dla których nasza Uczelnia staje się nie tylko miejscem zdobywania wiedzy. Jest ona także rzeczywistym, drugim domem, miejscem do którego przychodzi się z prawdziwą przyjemnością.

Drodzy Studenci!

Chciałbym zwrócić się do osób, które indeksy WSP otrzymają po raz pierwszy. Witam Was i sądzę, że szybko zaaklimatyzujecie się w murach naszej uczelni. Staną się one dla Was nowym domem, miejscem pracy i wypoczynku.

Przed nami trudny, pełen wyzwań rok. Bierzcie przyszłość w swoje ręce. Pracujcie i twórzcie dzieło, które przyniesie Wam w życiu dostatek duchowy i materialny. Ze swej strony, jak też Wysokiego Senatu i pracowników naszej Uczelni gwarantuję, że dokończymy wszelkich starań, by stworzyć wam jak najlepsze warunki do rozwoju intelektualnego oraz otwarcia drogi do przyszłej kariery zawodowej.

Szanowni Państwo!

Inauguracja nowego roku akademickiego to jedno z najważniejszych świąt społeczności akademickiej. Nadarza się więc doskonała okazja, by wszystkim osobom związanym z Wyższą Szkołą Pedagogiczną złożyć życzenia osiągnięcia wytyczonych celów w pracy naukowej i twórczej, doskonałych wyników w pracy dydaktycznej oraz dobrego zdrowia. Proszę, by nasi goście przekazali te życzenia środowiskom, instytucjom oraz zakładom, które reprezentują.

Po wystąpieniu JM Rektora głos zabrali: Ambasador Algerii w Polsce Tedjina Salaounddjia, Wice-minister Środowiska Krzysztof Zaręba, Senator RP Grzegorz Lipowski, Wicewojewoda Śląski Teresa Randak, Prezydent Miasta Częstochowy Tadeusz Wrona, Prorektor Akademii Polonijnej prof. Jerzy Buzek

Dziekan Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Karola w Pradze prof. Pavel Benes, Dziekan Wydziału Filologicznego z Kijowskiego Uniwersytetu Sławistycznego prof. Władimirowicz Priskok, Dyrektor Instytutu Maryjnego Ojciec Jan Pach, Przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego Piotr Urbaniak.

Prezydent Państwa przyznał odznaczenia państwowe dziewięciu pracownikom uczelni. Złoty Krzyż Zasługi otrzymali: mgr Wacław Baczyński i mgr Jarosław Krasowski; Brązowy Krzyż Zasługi – mgr Jerzy Kowalczyk, mgr Jerzy Maruszczyk, mgr Zdzisław Nowak, dr Michał Piasecki, prof. dr hab. Piotr Stawiński, dr Wanda Wiśniewska. Brązowy Krzyż Zasługi otrzymali: mgr Grzegorz Kopyciak, mgr Maria Kowalewska.

Wręczenia odznaczeń dokonała mgr Teresa Randak, Wicewojewoda Śląski.

Minister Edukacji Narodowej i Sportu Krystyna Łybacka przyznała Medale Komisji Edukacji Narodowej pięciu pracownikom naszej Uczelni. Wyróżnieni zostali: prof. dr hab. Tadeusz Dubicki, prof. dr hab. Zygmunt Bąk, dr Jadwiga Bednarek, dr Elżbieta Napora, mgr Elżbieta Grzegorzewska. Z upoważnienia Pani Minister Edukacji Narodowej i Sportu medale wręczył JM Rektor.

Dyplom stypendysty Minister Edukacji Narodowej i Sportu odebrał w trakcie uroczystości inauguracji student V roku Fizyki Łukasz Laskowski.

Prorektor ds. Nauczania i Wychowania dr Jerzy Mizgalski przeprowadził uroczystość immatrykulacji. Studenci na sztandar złożyli przyrzeczenie, które obowiązuje całą studencką brać:

„Wstępując do społeczności akademickiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie ślubuję uroczyście:

- zdobywać wytrwale wiedzę i umiejętności,
- dbać o godność studenta i dobre imię Uczelni,
- odnosić się z szacunkiem do Władz Uczelni i wszystkich członków społeczności akademickiej,
- przestrzegać zasad współżycia koleżeńskiego,
- przestrzegać przepisów obowiązujących w Uczelni.”

Zanim z ust Rektora padła tradycyjna formuła: *QUOD FELIX FAUSTUM, FORTUNATUMQUE SIT!* odbyła się uroczystość promocji doktorskich. Dyplomy doktorów nauk humanistycznych w dyscyplinie historia otrzymali: dr Małgorzata Skwarczyńska i dr Robert Majzner.

Pierwszy wykład wygłosił prof. Joachim Pichura. Zachwyceni formą i treścią słuchacze prosili o jego wydruk, czego nie odmówił Redakcji Szanowny Pan Profesor.

Tytuł wykładu brzmi: *Miejsce polskiej kultury muzycznej w Europie.*

*„Jego Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie,
Szanowni Goście,*

Człowiek współczesny żyje w okresie ogromnych przemian, kiedy to przewartościowaniu ulega wiele dotychczas obowiązujących prawd. W pogoni za dobrami doczesnymi, w otoczeniu coraz szerzej zakreślającej swe kręgi komercjalizacji życia, nie ma czasu na przeżycia, na zachłystywanie się pięknem, na podziwianie osiągnięć wybitnych twórców. Nasuwa się nieodparcie pytanie: *jak żyć w dzisiejszych, trudnych czasach? Czy sztuka może człowiekowi pomóc w poszukiwaniu własnej drogi życia, w dążeniu do osiągnięcia doskonałości?* I wreszcie pytanie zasadnicze: *Czy współczesnemu człowiekowi w ogóle potrzebna jest muzyka?*

Tego typu dylematów nie miano ani w czasach starożytnych, ani w Średniowieczu. W Średniowieczu, kiedy to ars była rozumiana jako sztuka wolna, muzykę uznawano jako jedną z siedmiu nauk obok gramatyki, retoryki, logiki, arytmetyki, geometrii i astronomii.

Wybitny filozof grecki Pitagoras był pierwszym, który zwrócił uwagę na związki między harmonią świata zewnętrznego, a pięknem i harmonią duszy ludzkiej. Zdaniem tego filozofa, sztuką będącą najdoskonalszym wyrazem ładu i harmonii wszechświata jest muzyka.

Muzyka stanowiła również jeden z najistotniejszych elementów wychowania.

Wśród powstających w starożytności systemów wychowawczych wyróżnia się wzór platoński. Precyzując, na czy ma polegać wychowanie, Platon mówi: *„trudno znaleźć lepsze od tego, które za dawnych czasów wymyślono to jest dla ciał gimnastyka, a dla duszy służba Muzom”*. W rozumieniu platońskim

obydwa środki wychowawcze, a więc gimnastyka i muzyka, są równie ważne i pożądane, ponieważ jak zapisał Platon w swoim dziele Państwo „*kto najpiękniej gimnastykę ze służbą Muzom pomiesza i w najlepszej mierze ten napój duszy podać potrafi, o tym może najśluszniej powiemy, że posiada najwyższą kulturę osobistą*”.

Artystoteles rozszerzył wychowujące oddziaływanie sztuki. Mówił o jej funkcji intelektualnej, wzbogacającej. Mówił też o tym, że sztuka jest źródłem przyjemności i wzruszeń. Podkreślał oczyszczające, katartyczne działanie sztuki, tak bardzo dziś podkreślane w terapii poprzez sztukę.

Jest rzeczą oczywistą, że na przestrzeni dziejów definicje sztuki zmieniały się wielokrotnie. Zmieniała się również jej funkcja, treści i forma.

Perspektywa przystąpienia Polski do Unii Europejskiej wywołała liczne dyskusje dotyczące problemów gospodarczych, dostosowania naszego prawodawstwa i szkolnictwa do wymogów unijnych. Nie brakowało również głosów wyrażających niepokój o los kultury naszego kraju, czy wręcz pozbawienie Polaków tożsamości narodowej. W wypowiedziach na temat kultury polskiej, poza biciem na alarm, brakowało jednak rzeczowej dyskusji jak tym problemom zaradzić.

Jest rzeczą niezaprzeczną, że na tożsamość danego narodu ogromny – by nie powiedzieć decydujący wpływ – ma wielowiekowy dorobek kulturowy.

Polska posiada w tym względzie ogromne tradycje.

Kronikarze dziejów kultury podają, że zamięłowanie do pieśni i do tańca stanowiło od wieków wybitną cechę charakteru narodowego Polaków. Za Jagiellonów kapele posiadali wojewodowie, biskupi czy kasztelan. Żacy zarabiali na życie i łaskę panów śpiewem i grą na lutni. W XIX wieku w warstwie ziemiańskiej, a później i mieszczańskiej do obowiązującego kanonu wychowania należała nauka gry na instrumencie, a także w wielu wypadkach nauka śpiewu. Muzykowanie domowe było bowiem czymś naturalnym i powszechnym.

Tradycje kultywowania folkloru są współcześnie nadal bardzo żywe. Działa niezliczona liczba zespołów folklorystycznych propagujących charakterystyczne regionalne ubiory, pieśni, składy zespołów instrumentalnych czy układy taneczne. Nawet dla laika nie stanowi zbyt wielkiego problemu odróżnienie zespołu prezentującego folklor góralski od śląskiego, czy kaszubskiego. Te specyficzne różnice kształtowały się przez wiele stuleci i to one stanowią o przynależności kulturowej.

Na popularyzację narodowego folkloru zarówno w Europie jak i w świecie ogromny wpływ wywarli nasi wybitni kompozytorzy, którzy z tego folkloru czerpali pomysły do swych artystycznych dzieł. Wystarczy tu wymienić Fr. Chopina, St. Moniuszkę, I. Paderewskiego, ale również W. Lutosławskiego.

W tym miejscu nie sposób nie zadać sobie pytania: „*czy polska sztuka, a sztuka muzyczna w szczególności, rzeczywiście dopiero teraz, wraz z podpisaniem akcesu przystąpienia do Unii Europejskiej stanie się „obywatelem Europy*”?

Zaprzeczeniem takiego poglądu jest postać wybitnego polskiego kompozytora i pianisty Fryderyka Chopina.

Popularność twórczości fortepianowej Fryderyka Chopina, niezmienna od czasów jej powstania może zadziwić każdego. Jest ona nam szczególnie bliska ponieważ jak mało który z polskich kompozytorów czerpie Chopin inspirację do większości swoich dzieł z polskiej muzyki ludowej.

Mazurki Chopina nie zawierające w zasadzie cytatów melodii ludowych, pełne są charakterystycznych dla pieśni i tańca ludowego właściwości rytmicznych, melodycznych, nawiązują do typowego kroku i figur tanecznych mazura, kujawiaka i oberka, imitując niektóre cechy akompaniamentu wiejskiej kapeli.

Pozwolę sobie w tym miejscu przytoczyć cytat z książki Jarosława Iwaszkiewicza *Chopin* poświęcony mazurkom, tym najbardziej polskim utworom w polskiej twórczości muzycznej:

...W mazurkach skupiły się i skondensowały najbardziej, najmocniej te elementy muzyki ludowej, które wywiózł z kraju.... Liszt widzi w mazurkach Chopina coś jakby cykl rysunków przypominających JP Norblina, a odtwarzających najrozmaitsze typy ludu polskiego. Ale znaczenie mazurków jest o wiele szersze i głębsze. Sięgają one znacznie dalej, w samą istotę ludowości: są emancypacją cierpienia i radości, są echem wiecznego bólu przykutego do ziemi chłopca. Są przepojone treścią naszego miejskiego bytu czasów współczesnych Chopinowi, w nich odbijają się najjaskrawiej echa tego „jak w kraju

śpiewają”. Wszystko to co wyniósł Chopin z ojczyzny, echa dożynek w Szafarni i dźwięki basetli jednostrunnej, słowa wesole, słowa żalosne – wszystko zawarło się w mazurkach...

W podobnym duchu wypowiadają się o chopinowskich mazurkach Adam Czartkowski i Zofia Jeżewska w książce zatytułowanej *Fryderyk Chopin*:

... Wyniósł naszego mazurka do wysokości utworu sztuki, nie zatarłszy w nim odrębnego charakteru tańca, zrobił go wiernym odbiciem teraźniejszego usposobienia polskiej duszy przez połączenie bolejących tonów z wesołymi, niejako radości z chwilowego powodzenia – z zawiedzioną nadzieją. Dlatego mazurki Chopina osnute na wiejskich melodiach są wyłącznie polską muzyką; obcy naród ich piękności i znaczenia zrozumieć nie zdoła....

I wreszcie Ates Orga w książce *Chopin* pisze:

„...Legendy tworzy się, bohaterowie się rodzą. Rzadko umierają. Stanowią tworzywo historii, wyobraźni. Są spuścizną rodzaju ludzkiego, jego dziedzictwem, inspiracją dla przyszłości. Fryderyk Chopin, aczkolwiek muzyk, był taką właśnie legendą, takim bohaterem, Jeden z wielkich synów jakich wydała Polska, stał się Polski synonimem. Jego mazurki i polonezy ucieleśniają ducha narodu polskiego i polskie krajobrazy pól niezmierzonych. Mimo iż od śmierci kompozytora upłynęło już tyle lat, jego muzyka nie straciła ani trochę ze swego czarodziejskiego geniuszu, czy magicznego wpływu. Dla milionów stała się nawet symbolem wolności i wyzwolenia, zwłaszcza dla Polaków podczas ostatniej wojny światowej, którzy pamiętali, iż większość utworów Chopin napisał na emigracji w Paryżu, gdy kraj pozostawał pod zaborami...”

Można śmiało stwierdzić, iż mimo upływu czasu, utwory Chopina nie tylko nic ze swej żywotności nie straciły, ale wręcz przeciwnie, zainteresowanie nimi jest coraz większe. Liczne, działające w Europie, obu Amerykach i na Dalekim Wschodzie Towarzystwa im. Fryderyka Chopina propagują jego wspa-
niałą twórczość.

Jakby na przekór twierdzeniom, że utworów Fr. Chopina nie może zrozumieć, a tym bardziej prawidłowo wykonać nikt, kto nie jest Polakiem, w kolejnych edycjach Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fr. Chopina odbywającym się w Warszawie uczestniczy coraz większa liczba kandydatów reprezentujących Japonię, Koreę czy jak ostatnio Chiny. Ile wysiłku wymaga od tych młodych adeptów sztuki pianistycznej, wychowanych przecież w zupełnie innej tradycji, estetyce i kulturze, zrozumienie charakterystycznych cech i głębi duchowej dzieł Chopina.

Oczywiście Fr. Chopin nie jest jedynym polskim twórcą, który wywarł znaczący wpływ na europejską kulturę muzyczną. To również Stanisław Moniuszko – kompozytor na wskroś polskiej opery romantycznej oraz autor *Śpiewników polskich*.

Znaczenie Moniuszki w historii muzyki polskiej, a szczególnie rola jaką odegrała jego twórczość w ówczesnym życiu kulturalno-narodowym, są ogromne. Stworzył sztukę głęboko narodową, opartą na doskonałym rzemiośle kompozytorskim. W swych dziełach dał syntezę polskości z europejską tradycją operową. To wreszcie Karol Szymanowski – kompozytor, którego twórczość ma fundamentalne znaczenie dla współczesnej muzyki polskiej. Jego utwory stanowią wzorzec nowoczesnego wykorzystania ludowego tworzywa muzycznego.

Te tradycje kontynuują współcześni polscy artyści. Kiedy w początkach lat 50-60-tych XX wieku, kompozytorzy w poszukiwaniu nowej estetyki, efektów, barw zaczęli stosować odmienne od dotychczasowych techniki kompozytorskie, była wśród nich również dość liczna grupa polskich twórców. Dziś takie nazwiska jak Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki, Witold Lutosławski, Witold Szalomek, Wojciech Kilar czy Edward Bogusławski są powszechnie znane nie tylko w Europie. Ich kompozycje zapisywane są na płytach CD, wykonywane są przez najznamienitsze orkiestry symfoniczne, bez wielkiej przesady można zaryzykować stwierdzenie, że na żadnym znaczącym Festiwalu Muzyki Współczesnej jakie odbywają się w Europie nie może zabraknąć kompozycji polskiego twórcy.

Ale polska kultura muzyczna to nie tylko kompozytorzy. Splendor przynoszą nam uznani w całym świecie soliści: pianiści Krystian Zimerman, Krzysztof Jabłoński (obaj są absolwentami katowickiej Akademii Muzycznej w klasie prof. Andrzeja Jasińskiego), Janusz Olejniczak i najmłodszy z nich, bo zaledwie kilkunastoletni Staś Drzewiecki, wokaliści koncertujący w najbardziej prestiżowych salach koncertowych: Jadwiga Rappe, Stefania Toczyska, Ewa Podleś, Wiesław Ochman, skrzypkowie: Wanda Wiłkomirska, Krzysztof Jakowicz, Konstanty Andrzej Kulka.

Kulturalnymi ambasadorami Polski są również zespoły kameralne, orkiestry symfoniczne oraz Państwowe Zespoły Pieśni i Tańca Mazowsze oraz Śląsk.

Nie można również pominąć instrumentalistów polskich zatrudnionych w czołowych orkiestrach symfonicznych Europy.

Odrębną grupę stanowią młodzi artyści, studenci uczelni artystycznych zdobywający najwyższe laury na międzynarodowych konkursach muzycznych, propagując tym samym poziom naszego szkolnictwa artystycznego.

Z tych – siłą rzeczy – bardzo skrótowo przedstawionych faktów wynika, że muzyka polska od dziesiątków lat odgrywa istotną rolę w kulturze europejskiej, jest jednym z jej znaczących elementów. Z tego punktu widzenia, obawy polityków należy uznać za płonne. Polska była i jest głęboko osadzona w tradycjach kultury europejskiej. Natomiast należy mieć świadomość, że taka sytuacja nie jest nam dana raz na zawsze. Aby sztuka mogła normalnie egzystować, musi być stały dopływ nowych twórców, ale nie mniej istotnym warunkiem, jest wychowywanie społeczeństwa jako świadomych odbiorców tej sztuki. A z tym już jest znacznie gorzej.

Smutnymi refleksjami na temat odbioru ambitnej sztuki w Polsce dzieli się na łamach czasopisma *Ruch Muzyczny*, wybitna śpiewaczka Ewa Podleś „...*Jak wytłumaczyć, że w Krakowie, mieście pretendującym do miana kulturalnej stolicy Europy, w Filharmonii na dwóch koncertach była zapelniona mniej niż połowa widowni liczącej kilkaset miejsc? I rzecz nie w tym, że to akurat ja śpiewałam te koncerty z towarzyszeniem znakomitego belgijskiego dyrygenta, specjalisty od muzyki barokowej. Należałoby zapytać, dlaczego tak mało ludzi było zainteresowanych usłyszeniem Orfeusza Glucka, uznanego za arcydzieło światowej literatury muzycznej, choć na przykład w amerykańskim mieście Seattle, porównywalnym wielkością z Krakowem i znanym raczej z budowy Boeingów niż z osiągnięć kulturalnych, na takim samym koncercie sala na 2500 miejsc przez cztery kolejne wieczory jest wypełniona po brzegi. Jak to porównać? Gdzie ta nasza manifestacyjnie podkreślana potrzeba kultury i sztuki...?*”

Czy powyższa, dość dramatycznie sformułowana wypowiedź powinna nas zdziwić? Raczej nie.

Pozornie muzyki jest wokół nas bardzo dużo, jest ona wszechobecna w środowisku człowieka. Pełno jej na ulicy, w supermarketach, w środkach lokomocji, programach komercyjnych stacji radiowych i telewizyjnych. Nie jest to jednak muzyka najwyższych lotów, natomiast przez swą nachalność wręcz zagraża psychice mimowolnych słuchaczy, wypacza gust dziecka i młodego człowieka.

Co prawda, do szeroko pojętego wychowania poprzez sztukę powołane są w kraju liczne instytucje, ale czy wypełniają te zadania?

Na pewno nie wykorzystuje swoich możliwości w tym względzie telewizja, która niezaprzeczalnie ma ogromny wpływ na tworzenie pewnych wzorców kulturowych. Jak podała prasa, w przeprowadzonym w ubiegłym roku badaniu obecności tematyki kulturalnej w telewizji publicznej okazało się np. że „wydarzeniom z kręgu światowej literatury telewizyjna jedynka poświęciła w ciągu miesiąca aż 2 min. 17 sek. Wzmiankom o aktualnie granych przedstawieniach teatralnych – 11 min., problematyce dziedzictwa narodowego 17 min. Zniknęło w ostatnich latach wiele dawniej popularnych cyklicznych programów poświęconych kulturze, a czas nadawania innych został ograniczony lub przesunięty na późne godziny nocne. Zarazem dokonana się ich infantylizacja – stały się mało ambitne, przynoszą informacje i oceny uproszczone nie dotyczą zjawisk kontrowersyjnych.

Z podobną sytuacją spotykamy się w Programie II TVP i rozgłoszeniach radiowych, które nie są już przekąsnikiem treści kulturalnych i związanych z nimi wartości dydaktycznych. Dzisiaj wszystko musi się opłacać, musi mieć wysoki procent oglądalności. Jednym słowem wyliczenia, współczynniki i kalkulacja finansowa wzięły górę nad problemami wychowania społeczeństwa, podnoszenia jego poziomu intelektualnego, kształtowania jego wartości duchowych.

Jak bardzo kontrastuje to chociażby z programami radiowo-telewizyjnymi naszych sąsiadów. W telewizji austriackiej, niemieckiej czy szwajcarskiej są stałe (bardzo często cotygodniowe) programy, w których prezentowane są zespoły folklorystyczne, charakterystyczne instrumenty, a w audycjach piełgnuje się odmienności językowe danego regionu.

Innym poważnym problemem jest obserwowane od kilku lat znaczące ograniczanie edukacji naszych dzieci i młodzieży do świadomego korzystania z dóbr kultury. Ze szkół średnich muzykę i plastykę

prawie powszechnie usunięto, natomiast w szkole podstawowej i gimnazjum liczbę godzin zmniejszono do minimum. Kto w takim razie ma wychowywać młode pokolenia i według jakich kanonów? Czyżby zapomniano o teoriach wybitnych uczonych starożytnych, że muzyka jest najistotniejszym i najlepszym czynnikiem w szeroko pojętym wychowaniu człowieka?

Puszczając wodze fantazji można sobie wyobrazić, jak za kilkanaście lat mury szkół ogólnokształcących opuszczać będą *cyberludziki*; świetnie wykształcone, ale zimne, pozbawione humoru, nieczułe na piękno przyrody, śpiew ptaków, piękne obrazy i wspaniałe kompozycje. Szanowni Państwo. Na szczęście to tylko fantazja i niech nią pozostanie.”

Oprawę muzyczną całej uroczystości zapewnił chór uczelniany pod dyрекcją ad. Przemysław Jęziorowskiego.

Z okazji XXXIII inauguracji roku akademickiego w Wyższej Szkole Pedagogicznej listy gratulacyjne nadesłali: Minister Edukacji Narodowej i Sportu dr Krystyna Łybacka, Minister Nauki prof. Michał Kleiber, Poseł na Sejm RP Danuta Polak, Poseł na Sejm RP Andrzej Grzesik, Chargé d’Affaires Ambasady Demokratycznej Republiki Kongo Pan Mavambu Matumona, Prezydent Uniwersytetu Koblenz-Landau prof. Josef Klein (Niemcy), Rektor Uniwersytetu Ben Guriona w Negev prof. Jimmy Weinblatt (Izrael), Rektor Chersońskiego Uniwersytetu Państwowego prof. Jurij Bielajew (Ukraina), Dyrektor Przedsiębiorstwa Naukowo-Produkcyjnego „Karat” we Lwowie, dr Mykola Wakiw (Ukraina), Rektorzy: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Politechniki Opolskiej, Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Turystyki w Częstochowie, Przewodniczący Zarządu Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność” Mirosław Kowalik.

Przedstawimy jeden z listów – od Rektora Uniwersytetu w Chersoniu – nawiązujący do treści przedstawianych w dalszej części Biuletynu.

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Історичний факультет

73000 Україна, м. Херсон, вул. 40 років Жовтня, 27 т. (0552) 32-67-60
e-mail: sinkevich@ksu.kherson.ua

JM rektoru, professoru J. Berdowski

Уважаемый пан ректор, Януш Бердовски!

Примите наши сердечные поздравления Вам и руководимому Вами коллективу с Днем иннаугурации учебного года в Высшей Школе Педагогической. Желаем крепкого здоровья, успехов и всего наилучшего. Хотим информировать Вас, что сегодня подаренный ВШП компьютер подключен к системе Интернет, а на базе Центра польского языка и культуры создан клуб Друзей Польши (в котором, запланирована программа изучения языка и истории Польши для всех желающих).

2.10.2003

С уважением

Е. Синкевич

Fot. A. Pietrzyk, M. Makowski

* * *

Liturgiczna Inauguracja Roku Akademickiego 2003/2004 dla wszystkich uczelni wyższych Częstochowy, połączona z Nawiedzeniem Obrazu Jezusa Miłosiernego i 25-leciem Pontyfikatu Jana Pawła II, odbyła się 13 września.

Duszpasterstwo Akademickie Archidiecezji Częstochowskiej
zaprasza wszystkich pracowników i studentów na

LITURGICZNĄ INAUGURACJĘ ROKU AKADEMICKIEGO 2003/2004

dla wszystkich uczelni wyższych Częstochowy
połączoną z Nawiedzeniem Obrazu Jezusa
Miłosiernego i 25. leciem Pontyfikatu Jana Pawła II
Uroczystość odbędzie się **13.10. 2003 r.** o godz. 19.00

- 19.00 - Powitanie Obrazu Jezusa Miłosiernego na placu przed Stołówką Akademicką Politechniki Częstochowskiej (ul. Akademicka)
- 19.15 - Procesja z Obrazem wzdłuż budynków Politechniki Częstochowskiej i WSP do kościoła św. Jadwigi Królowej przy ul. Gen. Zajączka. W czasie procesji modlitwa za całe środowisko akademickie Cz-wy.
- 19.45 - Msza św. na rozpoczęcie roku akademickiego 2003/2004 (w kościele św. Jadwigi Królowej)

Uroczystość rozpoczęła się o 19⁰⁰ na placu przed stołówką Akademicką Politechniki Częstochowskiej, skąd procesja z obrazem Jezusa Miłosiernego przeszła do kościoła Św. Jadwigi Królowej, gdzie

Fot. A. i L. Pietrzyk

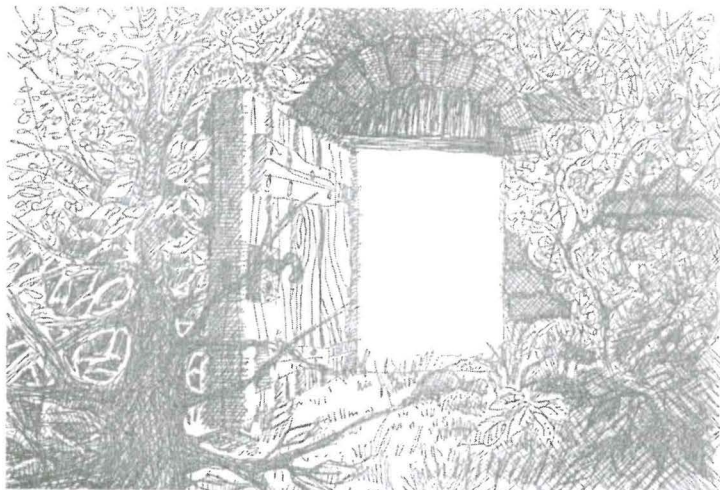
modlono się za całe środowisko akademickie Częstochowy. Późna pora i niesprzyjająca pogoda spowodowała zapewne słabą – jak na 50-tysięczną społeczność akademicką miasta – frekwencję. A nastrój, co widać na zdjęciach prezentowanych także na stronie 3 okładki, był podniosły.

Fot. A. i L. Pietrzyk

* * *

9 października zainaugurował rok akademicki Uniwersytet Trzeciego Wieku, działający przy Wydziale Pedagogicznym pod kierownictwem dr Marii Juszczak. Jubileuszowej inauguracji poświęcamy osobny rozdział w dalszej części numeru.

Z galerii studenckiej – Anna Zujewska

Z PRAC SENATU

Ostatnie w roku akademickim 2002/2003 posiedzenia Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej obfitowały w głosowania. Odstąpimy więc od formuły publikowania uchwał w pełnym brzmieniu, zadowolając Czytelników jedynie spisem tematycznym podjętych uchwał. Pełne ich brzmienie dostępne jest na naszej witrynie internetowej.

Na podstawie art. 141 ust. 5 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65 poz. 385 z późn. zm.) w zw. z § 94 ust. 2 Statutu WSP w Częstochowie z dnia 14 czerwca 1991 r. (tj. z dnia 28 maja 1997 r.) Senat WSP na posiedzeniach w dniach 25 czerwca 2003 roku i 25 września 2003 r. podjął uchwały opatrzone numerami od 75/75/2003 do 105/105/2003 w sprawach:

- wprowadzenia do składu Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej, w miejsce studenta Piotra Urbaniaka – studentki Karoliny Studnickiej (III Filologii Polskiej);
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych – licencjackich na kierunku: „Wychowanie techniczne”, dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania, z uwzględnieniem systemu ECTS, od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów licencjackich, dziennych i zaocznych na kierunku „Administracja” dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania, z uwzględnieniem systemu ECTS, od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych, licencjackich i magisterskich na kierunku „Informatyka” dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania, z uwzględnieniem systemu ECTS, od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Fizyka” dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania, z uwzględnieniem systemu ECTS, od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunkach „Chemia”, „Ochrona Środowiska” i „Biotechnologia”, dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania, z uwzględnieniem systemu ECTS, od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów magisterskich – dziennych i zaocznych na kierunku „Pedagogika” oraz studiów licencjackich na kierunku „Pedagogika”, specjalność: „Pedagogika Wczesnoszkolna” od roku akademickiego 2003/2004;
- uruchomienia nowego kierunku 3-letnich wyższych studiów licencjackich „Pielęgniarstwo” w systemie dziennym i zaocznym;
- uruchomienia nowego kierunku 3-letnich wyższych studiów licencjackich „Malarstwo”, specjalność: „Malarstwo Sztalugowe”, w systemie dziennym;
- uruchomienia nowego kierunku 3-letnich wyższych studiów podyplomowych: „Nauczanie Języka Obcego w Zintegrowanej Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej”;
- uruchomienia nowego kierunku 3-letnich wyższych studiów podyplomowych na kierunku: „Rewalidacja przewlekle chorych i niepełnosprawnych ruchowo”;
- korekty planu studiów dziennych oraz w sprawie zmiany nazw specjalności na studiach dziennych na kierunku: „Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych”;
- upoważnienia władz Wyższej Szkoły Pedagogicznej do zawarcia ugody z właścicielami połowy nieruchomości położonej w Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego 14;
- wyrażenia zgody na sfinansowanie przez Uczelnię kosztów rozbiórki wiat magazynowych jako prac przygotowawczych do budowy Akademickiego Centrum Sportowego;
- przyjęcia poprawek do Regulaminu Studiów;
- zmiany nazwy przedmiotu na kierunku „Filologia germańska” z „Dydaktyka nauczania języka niemieckiego” na II i III roku studiów dziennych i zaocznych na „Dydaktyka nauczania języków obcych”;
- zmiany nazwy przedmiotu na kierunku „Filologia angielska” z „Dydaktyka nauczania języka angielskiego” na II i III roku studiów dziennych i zaocznych na „Dydaktyka nauczania języków obcych”;

- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Zarządzanie i Marketing”, dla II i III roku od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Administracja”, dla II i III roku od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Filologia germańska”, dla II i III roku od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Filologia angielska”, dla II i III roku od roku akademickiego 2003/2004;
- wprowadzenia zmian w programie studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Filologia polska” od roku akademickiego 2003/2004;
- uruchomienia „Podyplomowych Studiów Europejskich z nauką języka obcego” w roku akademickim 2003/2004;
- zatwierdzenia planu studiów dziennych, 2-letnich magisterskich uzupełniających dla absolwentów Kolegium Nauczycielskiego w Wieluniu;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Chemia”, dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Biotechnologia”, dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania;
- wprowadzenia zmian w planach studiów dziennych i zaocznych na kierunku „Ochrona środowiska”, dostosowanych do obowiązujących standardów nauczania;
- zmian w planach studiów zaocznych na kierunku „Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych” z uwzględnieniem systemu ECTS;
- zmian w planach studiów dziennych na kierunku „Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych”;
- zmiany nazwy kierunku „Wychowanie Techniczne” na „Edukacja Techniczno-Informatyczna” oraz zatwierdzenia planów i programów nauczania na kierunku „Edukacja Techniczno-Informatyczna”.

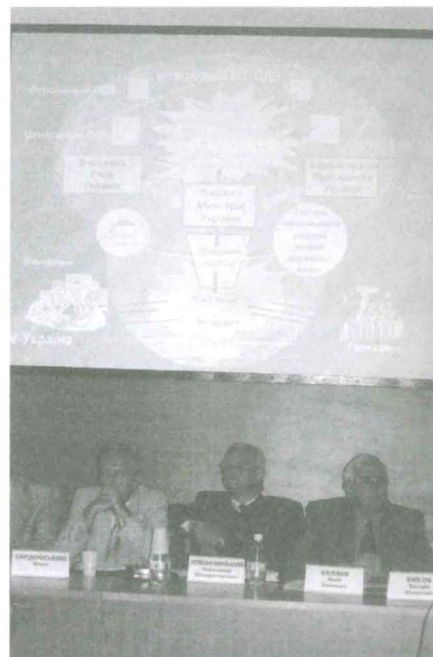
Na posiedzeniach Senatu w wyżej wymienionych terminach przeprowadzono głosowanie tajne (we wszystkich przypadkach zakończone pozytywnie) w sprawach kadrowych tj. w sprawach mianowania:

- doc. dr. hab. Mariana Srebrnego na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Matematyki i Informatyki z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Henryka Ćwięka na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Wczesnej Edukacji Dziecka z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Henryka Gradkowskiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Filologii Polskiej z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Aleksandra Wirpszy na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Filologii Polskiej z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Dariusza Złotkowskiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Historii z dniem 1 lipca 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Jana Jazownika na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Muzyki z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Jarosława Jagieły na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Pedagogiki Społecznej z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Zdzisława Cuttera na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Pedagogiki Społecznej z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Jadwigi Suchmiel na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Pedagogiki i Psychologii z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- doc. dr. hab. Piotra Kuśmierczyka na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Chemii i Ochrony Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat;
- dr. hab. Piotra Kurcoka na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Chemii i Ochrony Środowiska z dniem 1 października 2003 r. na okres 5 lat.

Z KRONIKI REKTORSKIEJ

JM Rektor prof. dr hab. Janusz Berdowski przebywał w dniach 24 sierpnia do 8 września na Ukrainie. Pobyt był niezwykle pracowity. Odwołując się do najdalej idącego skrótu wymienimy zrealizowane zadania:

- udział w uroczystości inauguracji nowego roku akademickiego 2003/2003. Wygłoszenie przemówienia;

*Migawki z Konferencji
(fot. ze zbiorów A. Spivakowskiego)*

- udział w Otwarcium Centrum Języka i Kultury Polskiej w Uniwersytecie w Chersoniu (wygłoszenie przemówienia, przekazanie daru od WSP dla Centrum w postaci komputera). Centrum powstało dzięki zaangażowaniu naszej Uczelni w urzeczywistnienie tej idei oraz zabiegom Dziekana Wydziału Historii Uniwersytetu Państwowego w Chersoniu doc. Ewgiena Sienkiewicza. Cieszy się dużym zainteresowaniem pracowników naukowych i studentów w Chersoniu;
- przeprowadzenie rozmów o dalszej współpracy i wymianie pracowników i studentów z rektorem prof. Jurijem Bielajewem i prorektorem prof. Aleksandrem Spivakowskim;
- zwiedzanie Uniwersytetu w Chersoniu, m.in. Wydziałów: Historii, Pedagogiki, Filologii Obcych. Rozmowy o współpracy z dziekanami wydziałów;
- zapoznanie się z rozwiązaniami informatycznymi w zarządzaniu Uniwersytetem;

Rektor Uniwersytetu Chersońskiego prof. J. Bielajew otrzymuje od Rektora WSP prof. J. Berdowskiego mapę Europy. Na tej mapie są zaznaczone miasta Chersoń i Częstochowa, co dowodzi, że miasta partnerskich ośrodków są znaczące w Europie. Rektor J. Berdowski wyraził nadzieję, że zaznaczone na mapie granice znikną w najbliższym czasie

- rozmowy o wspólnych wystąpieniach o granty Unii Europejskiej;
- zwiedzanie muzeum historii Uniwersytetu w Chersoniu, liczącego 85 lat, wpis do księgi pamiątkowej;
- zwiedzanie ośrodka wypoczynkowego Uniwersytetu Chersońskiego w Lazurnym;
- uczestniczenie w otwarciu i posiedzeniu plenarnym jako członek prezydium II Międzynarodowej Konferencji o nazwie „Informatyzacja oświaty: stan, problemy, perspektywy”;

Rektor J. Berdowski wręcza dyskietki i klucz elektroniczny do komputera (daru WSP) Rektorowi Uniwersytetu Chersońskiego prof. J. Bielajewowi

Na pierwszym planie członkowie naszej delegacji wśród ok. 2000 uczestników uroczystości (dodajmy, że w liczbie tej są goście, pracownicy Uniwersytetu i studenci wyłącznie pierwszych lat)

- wygłoszenie referatu na ww. konferencji pt. „Rozwój informatyzacji w Polsce i Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie”;
- udział w dyskusji okrągłego stołu oraz zamknięcie ww. konferencji.

Pobyt w Chersoniu przerwany był krótką wizytą w Jałcie, gdzie doszło (po zwiedzaniu Uczelni, rozmowach z władzami Uczelni i członkami Senatu) w dniu 29 sierpnia do podpisania umowy o współpracy z Krymskim Państwowym Instytutem Humanistycznym. W trakcie wizyty w Jałcie prof. dr. hab. Januszowi Berdowskiemu towarzyszył Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr. hab. Tadeusz Srogosz.

Rektor WSP prof. Janusz Berdowski z Rektorem Krymskiego Państwowego Instytutu Humanistycznego w Jałcie prof. Aleksandrem Gluzmanem

JM Rektor był w Chersoniu członkiem licznej delegacji, która podróż rozpoczęła nieco wcześniej. Relację uczestniczką delegacji Adrianny Sarnat przedstawimy w dalszej części Biuletynu.

MOCNI NADZIEJĄ

Uczestnicy XI Spotkań Redaktorów Pism Akademickich obdarowani zostali przez organizatorów płytą CD „Mocni nadzieją” w wykonaniu zespołu uczelnianego Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu. Zespół Signum Spei śpiewa od 1993 roku, a od roku 2000 jest zespołem uczelnianym. W swoim dorobku artystycznym ma dwie płyty i kasety, z których ostatnia była dziękczynieniem za pielgrzymkę Jana Pawła II do Zamościa w roku 1999. „Okazją do wznowienia tego przedsięwzięcia stała się kolejna pielgrzymka Ojca Świętego do Polski oraz skromny jubileusz uczelni, 5-lecie istnienia, w której obecnie działa zespół” – czytamy na obwolucie płyty.

REKTOR WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ

UL. WASZYNGTONA 4/8 • 42-201 CZĘSTOCHOWA
TEL. 378 41 27 ; 378 41 28
FAX 378 42 22
SKR. POCHT. 90
e-mail:
rektor@wsp.czystochowa.pl

Częstochowa, 2003. 10.07

Jego Świątobliwość
Jan Paweł II
WATYKAN

Wielce czcigodny Ojciec Święty,

Jubileusz 25-lecia pontyfikatu Waszej Świątobliwości jest okazją do wyrażenia głębokiego szacunku i podziękowania za wszystko to, co nasz Najwspanialszy Rodak zdołał dla nas, dla Polski i świata będąc namiestnikiem Chrystusa na stolicy Piotrowej. To ćwierćwiecze zmieniło oblicze świata, a nam przypadła w udziale radość bycia tego świadkami.

Ojciec Święty, proszę – w imieniu własnym i całej społeczności Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, nad którą w sposób szczególny czuwa umiłowana przez Ciebie Jasnogórska Pani – przyjmij w tym jubileuszowym dniu nasze życzenia i wyrazy dziękczynienia za nieustanne, nieustrudzone umacnianie humanistycznych wartości, pokoju, tolerancji. Tak dziś tego świata potrzeba! Tak bardzo nam potrzeba niezmordowanych sił i wytrwałego posłannictwa Jego Świątobliwości. Ślemy dziś Ojcu Świętemu bardzo serdeczne, z serc naszej społeczności płynące, gorące życzenia.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Janusz Berdowski
Rektor WSP prof. Janusz Berdowski

13 października Program I TVP emitował film dokumentalny o Papieżu pt. „Świadek nadziei”. Był to jeden z licznych programów, które mogliśmy oglądać i przeżywać w związku z 25-leciem pontyfikatu Jana Pawła II. Na ręce Jego Świątobliwości napływały z całego świata życzenia. W imieniu naszej społeczności wystosował je JM Rektor prof. dr hab. Janusz Berdowski.

Jeszcze jeden list pragniemy utrwalić na łamach naszego pisma. Wcześniej wyjaśnimy okoliczności.

W uroczyste obchody Jubileuszu 25-lecia pontyfikatu Ojca Świętego Jana Pawła II włączyła się młodzież szkolna biorąc udział w ogólnopolskim konkursie *List do Ojca Świętego Jana Pawła II na XXV-lecie pontyfikatu* zorganizowanego przez Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ Solidarność.

Laureatom trzech pierwszych miejsc w kategoriach wiekowych, w maju br., dyplomy i upominki wręczali: mgr Tadeusz Wrona Prezydent Miasta Częstochowy, mgr Krzysztof Ponchała Przewodniczący Regionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ Solidarność w Częstochowie, ks. Wiesław Umański z Radia Fiat oraz przedstawiciele Kuratorium Oświaty i Wychowania w Częstochowie.

I miejsce w regionie częstochowskim tego konkursu zajęła Aleksandra Walaszek z kl. IV IX LO im. C.K. Norwida w Częstochowie. Ola, chcemy z dumą zaznaczyć, jest córką dr Izabeli Gomółka-Walaszek z Instytutu Psychologii. Będziemy o niej jeszcze pisać w relacji o Festiwalu Bliźniąt, bowiem młoda licealistka od lat włącza się w badania naukowe pilotowane przez mamę. Jej list do Ojca Świętego Jana Pawła II na XXV-lecie pontyfikatu miał formę wiersza.

Ola Walaszek – laureatka – przed kamerami po uroczystości wręczenia dyplomu

ż e b y b y ć...

Wędrując bezdrożami życia,
Szukając sensu i prawdy istnienia,
Natykam się na istoty żywe, podobne ludzkim,
Nie są jednak ludźmi –
Mają dziwne twarze: bez wyrazu, nie ma w nich ni śmiechu, ni szczęścia.
I mimo otaczającego mnie tłumu czuję się obca, niepotrzebna.

Ale wierzę, że przyjdzie Ktoś, kto zabarwi mój świat kolorami tak jasnymi,
jakie tylko można ujrzeć okiem ludzkim (a przecież barw będzie wiele więcej).
On da mi siłę.
Dzięki Niemu będę!

I spojrzę w niebo, by odnaleźć sens.
Bo któż mi powie, gdzie będę jutro?
Czytając wszystkie książki zdobędę wiedzę świata, by powiedzieć ludziom
o wszystkim: i dobrym i złym.
Zaczekam na słońce na szczycie góry, by powiedzieć im o pięknie światła.

Będę stać na deszczu, czekając aż ziści się cud.
Będę czekała dopóty nie pojawi się tęcza o blasku najsilniejszym.
Będę czekać aż do nocy, by ujrzeć deszcz spadających gwiazd.
Będę czekać, by powiedzieć im o tym wszystkim.
Będę czekać, aż wypowiedzą moje imię – jest ono całym Wszechświatem...

Jeśli spojrzą w głąb swojej duszy, świat będzie otwarty dla ich oczu.
I uwierzą.
Uwierzą głęboko, mocno.
Tak, jak głęboko sięgają ramiona Zbawienia.

Chcę im pomóc.
Chcę, powtórnie ujrzeć na ich twarzach uśmiech.
Ten drobny promyczek nigdy-nie-gasnący.
Być może ocalę ich od nich samych.
Być może ocalę ich od demonów nocy –
Obiecują sławę i fortunę, której tak bardzo pożądamy.
Być może ocalę ich od tych głosów, które wołają:
„Sprzedaj duszę Złemu, a będziesz tańczył wiecznie”...
Nie wiem, czy dobrze czynię.
Nie modlę się wzduż tradycji:
Patrząc na fruujące ptaki, obserwując bezkres błękitu,
pędząc z ciepłym zapachem wiatru, podziwiam dzieło Boże.
To jest dla mnie modlitwa.
Największa nagroda za trud świata.
Dziękuję Bogu za to, że mogę
Widzieć
Słyszeć
Kochać.
Bo kocham wszystko.
Kocham życie.
Godzę się z losem i bratam z przeznaczeniem.
A moim domem jest cały świat.
Nie potrafię opisać kolorów gasnącego słońca,
Ale czuję się częścią tego świata.
Blisko mi jest wyjątkowo do niego.
Chcę go chłonać jak najwięcej.
Patrzeć nań.
Podziwiać go z całych sił:
Poranek i noc.
Dzień powszedni i tak różny dzień weselny, szczęśliwy.

Dlatego proszę Przenajświętszego Ojca Świętego o wybaczenie sposobu
mojej podziękności za dobro świata oraz o zrozumienie.
Wszak Ojciec wiele razy modlił się pośród natury:
na wzgórzach,
w lasach,
na polach i łąkach,
traktując świat jako wielką spuściznę Bożą, nie mającą sobie równych...
Czuję, że Bóg pozwala mi wierzyć i ufać Mu, gdy obcuję z Nim w samotności,
a dzieła Jego podziwiać mogę wedle natury, którą stworzył.
To pozwala mi wierzyć w nieśmiertelność duszy i bezkres głębi serca.

I jeszcze jedną informacją chcemy podzielić się z Czytelnikami.

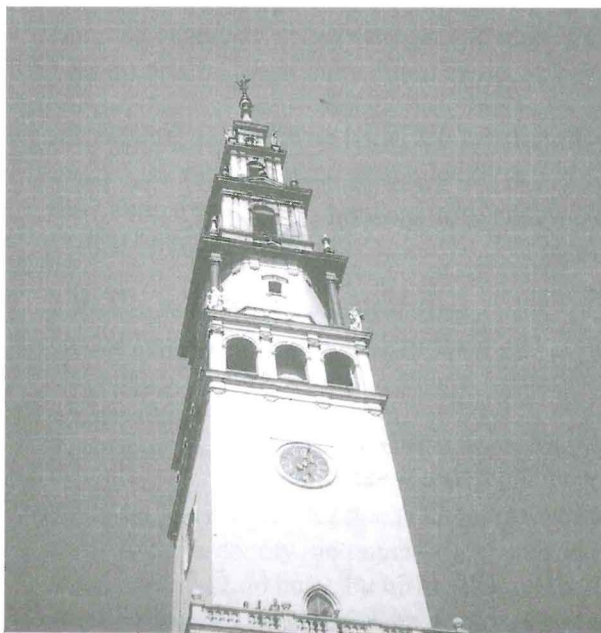
Górnicza Orkiestra Dęta KWK „Sośnica”, którą od lat dyryguje adiunkt Instytutu Muzyki Lechosław Podolski, dostąpiła zaszczytu uczestniczenia w odchodach 25-lecia Pontyfikatu Jana Pawła II. Orkiestra świętowała równocześnie swoją małą rocznicę. Po raz piąty grała Ojcu Świętemu na Placu Św. Piotra, w szczególnej – to wyróżnienie podkreśla szczęśliwy dyrygent – bliskości z Ojcem Świętym.

Fot. ze zbiorów Lechosława Podolskiego

DNI CZĘSTOCHOWY

26 sierpnia, tradycyjnie już, zaczynają się tygodniowe obchody „Dni Częstochowy”. Propozycja imprez jest adresowana do mieszkańców miasta o różnym obszarze zainteresowań – „dla każdego coś miłego” – jednak w programie dominują imprezy o charakterze kulturalnym. Zaszczycem jest zaistnieć w tych „dniach”. Z tym większą satysfakcją odnotowaliśmy w programie lokalnego święta dwie imprezy z udziałem przedstawicieli naszej Uczelni. I, oczywiście, uczestniczyliśmy w tych imprezach.

Fot. L. Pietrzyk

program

wtorek 26 sierpnia

JAKA DZIŚ - 18.00
• Impreza masowa, w której udział wzięli: Częstochowscy organy, młodzi ludzie, częstochowski chór

środa 27 sierpnia

PIRANOWA DZIECIĘCZA 18.00
• KONCERT MUZYKI FILAROWEJ
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

czwartek 28 sierpnia

GALERIA OBRAZÓW PRACZKA KULTURY „JAKIŚ WIEK” w Sali Wielkiej 1. piętro 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

piątek 29 sierpnia

PLAC BISKUPIE 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

sobota 30 sierpnia

STARY BRZEK 18.00 - 19.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

niedziela 31 sierpnia

PLAC BISKUPIE 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

XI Dni Częstochowy

26-31 sierpnia 2003 r.

Tematyka spotkań i wydarzeń:

26.08 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

27.08 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

28.08 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

29.08 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

30.08 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

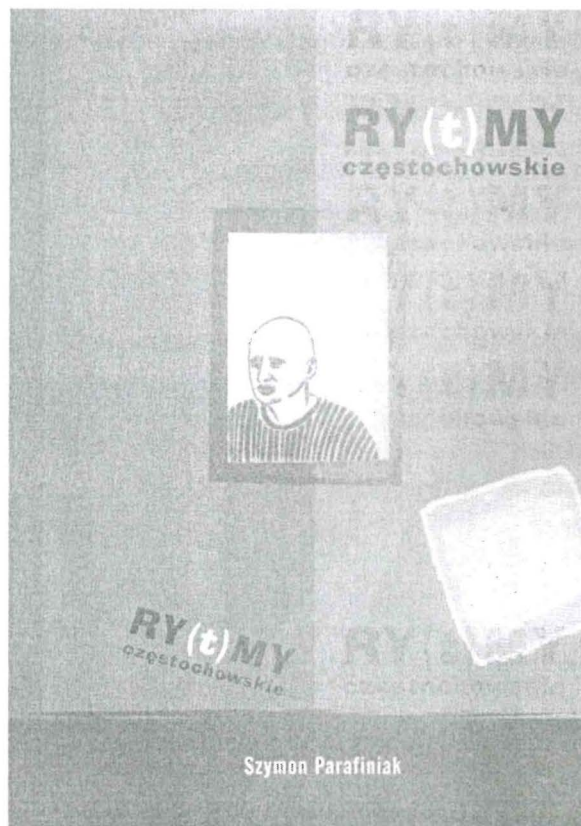
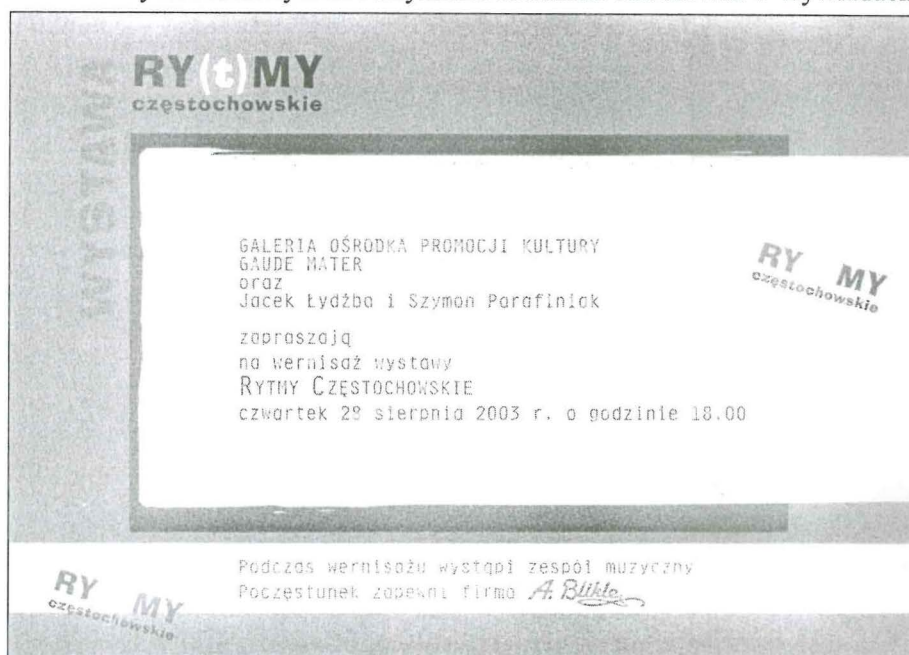
31.08 18.00
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury
• Wprowadzenie: Ryszard Piasecki, Miasto Częstochowy w świetle kultury

SPONSOR: GMINA CZĘSTOCHOWA

PATRON: RADIO

PATRON: GAZETA

28 sierpnia Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater” zaprosił na wernisaż duetu, który zawarł znajomość w okresie wczesnoszkolnym: Jacek Łydźba i Szymon Parafiniak. Jak mówili w wywiadach, połączyło ich harcerstwo. Połączyło, związało przyjaźnią, która przetrwała do dziś, co było o tyle prostsze, że tych młodych (rocznik 1966) ludzi łączy „więzi dusz” i profesja. Obaj ukończyli studia artystyczne, a że każdy artysta inaczej postrzega świat, dali temu wyraz na sierpniowej wystawie poświęconej Częstochowie. Pan Jacek pokazał Częstochowę w szczegółach architektonicznych (niekiedy

z zaznaczeniem osobistych skojarzeń, np. praca utrwalająca pomnik przy liceum im. H. Sienkiewicza ma dopisek: Tu chodziłem do szkoły), zaś Pan Szymon zaprezentował ludzi, którzy tworzą tu kulturę. Obaj urodzili się w Częstochowie, wrócili tu po studiach w szacownych Alma Mater (Jacek Łydźba po studiach w naszej WSP studiował w Warszawie, Szymon Parafiniak w Krakowie), bo kochają Częstochę-

wę. Jednakże nie bezkrytycznie. W wywiadzie, który w naszej obecności artyści udzielali przed wernisażem, Jacek Łydźba powiedział:

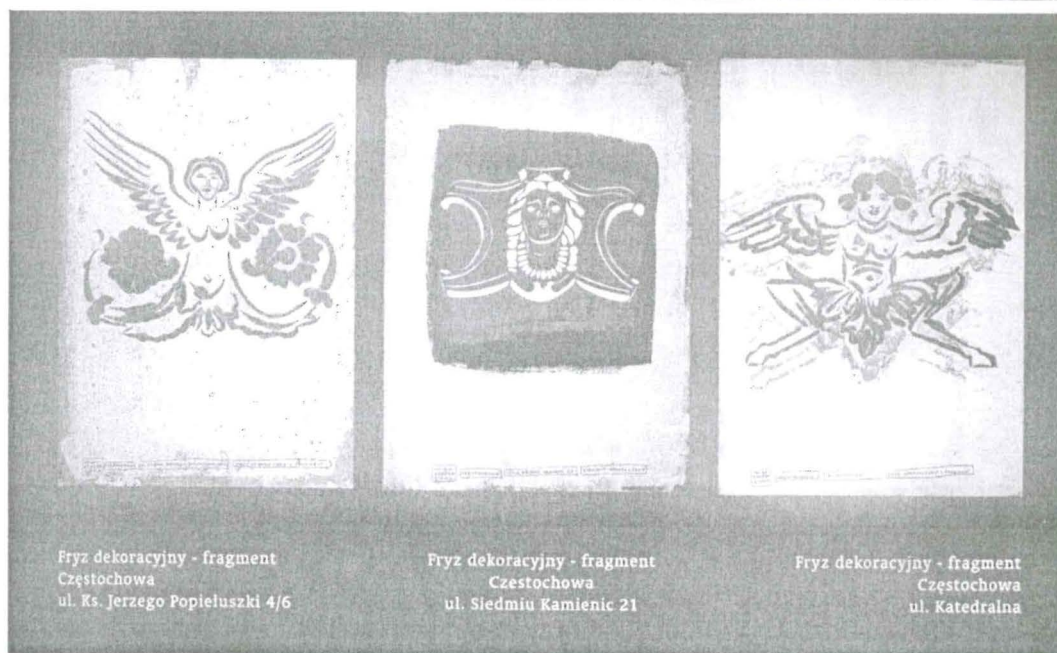
„Częstochowa jest postrzegana przez rymy częstochowskie – synonim kiczu”. I ślady takiego widzenia Częstochowy, na granicy kiczu, można odnaleźć w pracach naszego adiunkta. Czy to się podoba,

czy nie, trzeba uznać, że w profesjonalnych ocenach Jacek Łydźba ma wysokie notowania: w 1999 roku notowany do Paszportu „Polityki”, w latach 2002 i 2003 – finalista konkursu „Obraz roku”, organizowanego przez „Art.& Bussines”. Przypomnijmy, że jest on również autorem plakatu Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater” w roku 2003.

Fot. A. Pietrzyk

Prace Jacka Łydźby

* * *

Kabaret StuFKa (Studencka Formacja Kabaretowa), działający pod egidą WSP, wziął udział w Dniach Częstochowy świeżo rozgrzany sukcesem na konfrontacjach kabaretowych w Lidzbarku Warmińskim. Zakwalifikowanie się na piętnastym miejscu spośród szesnastu dopuszczonych do zmagani konkursowych (do eliminacji startowało siedemdziesiąt formacji z całej Polski) stanowi optymistyczną prognozę dla kabaretu uczelnianego, który debiutował zaledwie wiosną tego roku w składzie: Dominika Kubicz, Marek Klimczak, Marcin Gancarek i Piotr Knot.

Nad całością czuwa jako aranżer, autor tekstów i muzyki absolwent naszej Uczelni (kierunku Wychowanie Muzyczne) Waldemar Ossowski. O sukcesie naszej kabaretowej formacji na XXIV Wieczorach Humoru i Satyry dużo było wzmianek w prasie. Przytoczmy dwa głosy naszych „kabareciarzy” cytowane w prasie:

„Jesteśmy po Kabarecie Rafała Kmity i Kabarecie „Niemy” trzecim częstochowskim zespołem, który dopuszczono do tego festiwalu, a drugim w wyłącznie częstochowskim składzie – mówi Marcin Gancarek – To już sukces. Przed nami satysfakcja występu przed jury złożonym z Marii Czubaszek, Krzysztofa Daukszewicza i Jacka Fedorowicza.”

„Po występie w „Gaude Mater” kabaret dysponował nagraniem [zrealizowanym przez pracowników WSP Zdzisława Nowaka i Zdzisława Ziarkowskiego – *przyp. Redakcji*], które zostało wysłane do Lidzbarka Warmińskiego. Pomysł był ambitny, bo na „Lidzbarskich Wieczorach Satyry i Humoru” pojawiały się zwykle kaba-

rety sprawdzone, ogra-
ne. Nie jest to miejsce
dla debutantów. Z tą
wiedzą oczekiwaliśmy
na odpowiedź odmow-
ną, która nie przycho-
dziła i nie przychodzi-

XXIV Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry

Na turniej jechaliśmy w bardzo komfortowej sytuacji psychicznej. Ogromnym wyróżnieniem był sam udział, toteż nie ciążyła na nas żadna odpowiedzialność i plan zakładał godne zaprezentowanie się na arenie ogólnopolskiej. Apetyt jednak rośnie w miarę jedzenia i im bliżej Lidzbarka, tym większe rosły w nas nadzieje. Konkurencja okazała się jednak zbyt silna, ale opuszczaliśmy Lidzbark w dobrych humorach, ze świadomością, iż byliśmy najmłodszym kabaretem biorącym udział w turnieju. Jeszcze w pociągu brzmiał nam w uszach odgłos braw, jakie dostaliśmy po występie. Plan początkowy został wykonany w stu procentach

ła, co nas upewniło, że się nie dostaniemy, bo w przeciwnym razie dawno by nas powiadomiono. Marcin zdecydował, że zadzwoni do Lidzbarskiego Domu Kultury i dowie się tego, co i tak wszyscy wiemy. Po czym głos z drugiego końca kabla poinformował go, że kabaret „StuFKa” z Częstochowy został za-

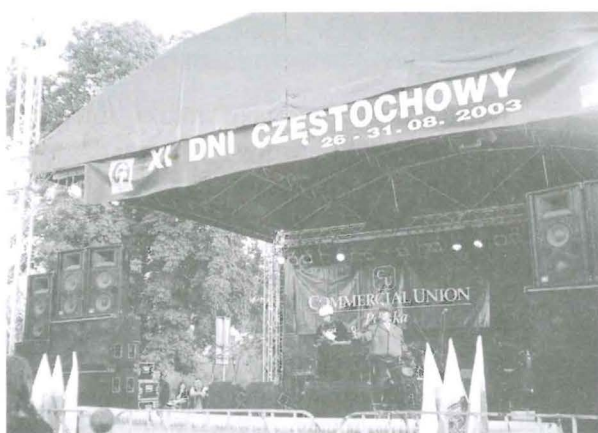
14-16 SIERPNIA, 18.00h, Lidzbark

XXIV Wieczory Humoru i Satyry

Do ubiegłego roku nazywały się Białodami Humoru i Satyry.
Najstarsze w kraju spotkania satyryków i kabaretów odbywają się tu, choć z przerwami
i różnymi perturbacjami, od roku 1976

kwalifikowany do turnieju o „Złotą Szpilkę”. Czekał nas debiut na jednym z najbardziej prestiżowych festiwali kabaretowych w kraju [...]”

Młodej grupie życzymy kolejnych sukcesów na scenach w Polsce, a sobie – byśmy ją mogli często oglądać z coraz to nowym programem na częstochowskich scenach.

Fot. A. Pietrzyk

Dobrze urodzony

Jeszcze w beciku nóżkami fika,
Już czeka nań „stołek” i „bryka”.

Strateg

Kiedy się na wysoki stołek drapie,
Już bilans robi, ile się nachapie.

Zbigniew Grzędzielski

WYWIAD MIESIĄCA

Ambasador Algierii w Polsce Pan Tedjina Salaounddjia był zachwycony uroczystością inauguracji nowego Roku Akademickiego 2003/2004, która odbyła się w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. Nie tylko zgodził się na wywiad dla *Res Academicae*, ale obiecał również, że na pewno wróci jeszcze do Częstochowy z kolejną wizytą.

Fot. A. Pietrzyk

MM.: Od jak dawna jest pan Ambasadorem Algierii w Polsce?

Ambasador TS.: W Polsce pracuję od kwietnia 2001 roku.

MM.: Mieliśmy okazję wysłuchać pańskiego wystąpienia podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2003/2004. Czy to pierwsza pańska wizyta na polskiej uczelni w czasie inauguracji?

Ambasador TS.: Tak na takiej uroczystości byłem po raz pierwszy. U nas, w Algierii święto przebiega mniej okazale. Bardzo podobało mi się u Was. Oprawa tej uroczystości jest iście imponująca. Na długo zapamiętam to wydarzenie.

MM.: Jakie różnice dostrzega pan w szkolnictwie wyższym pomiędzy Polską a Algierią?

Ambasador TS.: Jest ich bardzo wiele. Przede wszystkim u nas nadal daje się odczuć pozostałości minionego systemu kolonialnego. Oczywiście robi się bardzo dużo, by wypracować własny system kształcenia studentów. Należy jednak pamiętać, że Algieria uzyskała niepodległość całkiem niedawno – w 1962 roku. Po odzyskaniu wolności wprowadzono więc na wyższe uczelnie język arabski, bo w okresie kolonizacji arabski był zabroniony. Innym celem był wolny dostęp do szkolnictwa wyższego. W 1962 roku w Algierii studiowało 480 osób! Teraz, w 2003 roku studiuje około 600 tysięcy osób (Algieria liczy ok. 32 milionów ludzi). Postęp jest więc widoczny gołym okiem.

MM.: Jak wygląda pomoc państwa dla studentów w Algierii?

Ambasador TS.: W tej materii nadal panują jeszcze relikty minionej epoki, w tym państwa socjalistycznego, czy jak kto woli opiekuńczego. Studiowanie w Algierii jest o wiele tańsze niż w krajach Zachodnich. Każdy zarejestrowany student ma prawo do pobierania stypendium socjalnego. Do tego ceny pozostały niezmiennie od wielu lat. Mam tutaj na myśli chociażby koszty posiłków w stołówce akademickiej. Obiad kosztuje tyle co 40 lat temu. W przeliczeniu na Wasze złotówki jest to kwota około 7 groszy.

MM.: Czy w najbliższej przyszłości się to zmieni?

Ambasador TS.: Istnieją już plany, by urealnić system i dostosować wysokość stypendiów do sytuacji materialnej rodzin studentów. Planuje się, że bogatsi nie będą otrzymywać stypendiów. Studenci z biedniejszych rodzin będą mogli nadal liczyć na pomoc państwa. Planuje się również, by stołówki wynajmować prywatnym restauratorom.

MM.: Jakie kierunki studiów są najbardziej popularne w pańskiej Ojczyźnie?

Ambasador TS.: Spadkiem postkolonialnym jest przekonanie o wyższości niektórych kierunków studiów nad innymi. Mam tutaj na myśli chociażby nastawienie niektórych studentów oraz ich rodzin. Po odzyskaniu niepodległości i uzyskaniu większych praw do studiowania szczególnie obleganymi przez kandydatów kierunkami były: medycyna i prawo. W mentalności ludzkiej zakodowane było, że dyplomy ukończenia tych studiów gwarantują prestiż. W efekcie tego procesu na początku lat 90. mieliśmy 10 tysięcy bezrobotnych absolwentów medycyny oraz 40 tysięcy poszukujących pracy prawników. Z drugiej strony brakowało fachowców i absolwentów uczelni zawodowych. W ostatnich czasach kładzie się duży nacisk na rozwój innych gałęzi studiów i tym samym propagowanie wśród młodzieży innych kierunków: technicznych czy też pedagogicznych.

MM.: Ukończenie jakich studiów daje gwarancje zatrudnienia w Algierii?

Ambasador TS.: Z pewnością są to studia techniczne. Mam tutaj na myśli absolwentów Politechnik. Na nich istnieje ogromne zapotrzebowanie. Zwłaszcza ze strony przemysłu. Rynek pracy potrzebuje również zdolnych i wykształconych ekonomistów.

MM.: My, Polacy mamy swój Kraków. Tam osadza się nasza akademicka tradycja, która wiąże się z powstaniem Akademii Krakowskiej. Czy jest takie miejsce w pańskiej Ojczyźnie, które spełnia podobną rolę?

Ambasador TS.: Trzeba sięgnąć do historii. Algieria, która istnieje w obecnych granicach powstała w zasadzie w 1962 roku. Wtedy też powstał obecny system szkolnictwa. W zasadzie rolę najstarszej uczelni, wśród nowoczesnych ośrodków akademickich spełnia Uniwersytet w Algierze. Został założony jeszcze w czasach kolonialnych. Edukacja doskonale funkcjonowała również w czasach kolonialnych, gdy w Algierii wylądowali Francuzi w 1830 roku. „Spadkiem” po czasach kolonialnych jest chociażby istotny wpływ kultury i języka francuskiego na nasz kraj. Należy tutaj również wspomnieć o czasach średniowiecznych, kiedy Arabowie wnosili znaczący wkład do ówczesnej światowej nauki. Mam tutaj na myśli chociażby czasy kalifatu w Kordobie i wpływów ośrodków akademickich znajdujących się na terenach półwyspu Iberyjskiego. Jego kontakty z przodkami ludzi zamieszkujących dzisiejsze ziemie zachodniej Algierii były bardzo silne. Szczególnie kształcono wtedy w zakresie nauk humanistycznych, ale dziedziny techniczne również były wykładane.

Fot. A. Pietrzyk

Od lewej: Ambasador RP Andrzej Łupina, Ambasador Algierii w Polsce Tedjina Salaounddjia, Prorektor ds. Nauczania i Wychowania dr Jerzy Mizgalski, tyłem: mgr Marek Makowski

MM.: Czytelnicy *Res Akademicae* z pewnością byliby zainteresowani poznaniem sytuacji kobiet w świetle ich uprawnień w dostępie do szkolnictwa wyższego?

Ambasador TS.: Coraz więcej młodych dziewczyn podejmuje w naszym kraju naukę. Szczególne zainteresowanie przejawiają medycyną i pedagogiką. W przypadku tej pierwszej dyscypliny kobiety stanowią 62 procent studentów. Na pedagogice jest ich prawie 90 procent. Duże zainteresowanie przejawiają także w przedmiotach związanych z matematyką.

MM.: Jaki jest cel pańskich wizyt składanych na polskich wyższych uczelniach?

Ambasador TS.: W trakcie przemówienia podczas inauguracji wspominałem o podobnych dziejach naszych narodów. Polska będzie niedługo członkiem Unii Europejskiej jest więc dla nas wzorem dla dalszych przemian i demokratyzacji życia. Z częstochowską Wyższą Szkołą Pedagogiczną nawiązaliśmy już współpracę. Z naszej strony partnerem jest Narodowa Szkoła Prac Publicznych w Algierze. Zależy nam więc na dobrych kontaktach. Cały czas szukamy wzorów i konkretnych rozwiązań w dziedzinach technicznych. Chcemy je wdrażać w nasze szkolnictwo, a w przyszłości ma to procentować w rozwoju gospodarczym Algierii.

MM.: Dziękuję za rozmowę.

*Z Ambasadorem Algierii w Polsce Panem Tedjina Salaounddjia
rozmawiał Marek Makowski*

Od Redakcji dodajmy, że w spotkaniu w dniu 3 października 2003 roku udział wzięli Pan Ambasador RP Andrzej Łupina (były Ambasador RP w Algierii), Prorektor ds. Nauczania i Wychowania dr Jerzy Mizgalski, dr Zygmunt Potęga i mgr Anna Pietrzyk, Redaktor Naczelny „Res Akademicae”. Rozmowy przekształciły się w konferencję prasową, której już tu nie odtworzymy. Ale pozostanie nam miłe wspomnienie ze spotkania i satysfakcja, że może po trosze zadziwiliśmy Pana Ambasadora prezentacją dokonań Uczelni na wielu płaszczyznach.

NAGRODY JM REKTORA 2003

W roku 2003 obchodzimy 330 rocznicę utworzenia Komisji Edukacji Narodowej, właściwie Komisji nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mającą. Z tej okazji przypomnijmy kilka informacji, posługując się zasobem wiedzy z internetu. „KEN był to państwowy zarząd nad oświatą w Polsce, podległy królowi, pierwsza w Europie państwowa instytucja oświatowa o charakterze odrębnego ministerstwa, której podlegały wszystkie szkoły od akademii do szkół parafialnych, z wyjątkiem Szkoły Rycerskiej. Komisja Edukacji Narodowej utworzona została na mocy uchwały Sejmu z 14 X 1773 r.” Stąd też ten dzień od lat świętują nauczyciele i środowiska skupione wokół edukacji. A że święto należy w sposób szczególny uczcić, przyjął się zwyczaj w tym dniu organizowania akademii, spotkań, wyróżniania szczególnie zasłużonych. I zwyczaj ten obejmuje wszystkie szczeble kształcenia – od przedszkola po szkoły wyższe włącznie.

W Wyższej Szkole Pedagogicznej okolicznościowe spotkanie miało miejsce 15 października. Wówczas JM Rektor prof. dr hab. Janusz Berdowski spotkał się w blisko 150-osobową grupą pracowników, których dokonania w 2002 roku komisje – lub on sam – uznali za wyróżniające. Z satysfakcją przedstawiamy listę tegorocznych nagrodzonych.

Lista osób nauczycieli akademickich, którym zostały przyznane nagrody JM Rektora za rok akademicki 2002/2003

Nagroda I^o

1. prof. dr hab. Jarosław Jagieła
2. prof. dr hab. Iwan Kityk
3. dr Bernard Marciniak
4. prof. dr hab. Jadwiga Suchmiel
5. prof. dr hab. Damian Tomczyk
6. prof. dr hab. Jolanta Wilsz
7. prof. dr hab. Dariusz Złotkowski

Nagroda II°

1. dr Marcei Antoniewicz
2. prof. zw. Grzegorz Banaszkiewicz
3. dr Krzysztof Czajkowski
4. prof. dr hab. Romuald Derbis
5. prof. dr hab. Oleg Fiedotow
6. prof. dr hab. Elżbieta Hurnik
7. dr Maria Janukowicz
8. dr Stanisław Kołodziejowski
9. ad. Jarosław Kweclich
10. dr Elżbieta Kornacka-Skwara
11. prof. Werner Lubos
12. dr Eligiusz Małolepszy
13. dr Danuta Marzec
14. dr Arkadiusz Marzec
15. dr Mieczysława Materniak
16. prof. Regina Michalak
17. dr Mariola Mirowska
18. dr Jerzy Mizgalski
19. dr Anna Odrzywolska-Kidawa

20. dr Jadwiga Olesik
21. dr Dorota Ortenburger
22. prof. zw. dr hab. Tadeusz Panecki
23. dr Elżbieta Pawlikowska-Asendrych
24. dr Anna Pękała
25. prof. zw. Joachim Pichura
26. dr Wiesław Pięta
27. dr Jerzy Piwowarski
28. ad. Lesław Podolski
29. prof. dr hab. Jurij Povstenko
30. dr Joanna Rodziewicz-Gruhn
31. prof. dr hab. Lucyna Rożek
32. dr Edyta Skoczylas-Krotla
33. dr Ireneusz Świtała
34. mgr Jerzy Swoboda
35. prof. Jerzy F. Sztuka
36. prof. zw. dr hab. Ryszard Szwed
37. dr Robert Szwed
38. prof. dr hab. Bartłomiej Szyndler
39. dr Andrzej Tarnopolski
40. prof. dr hab. Jan Walczak
41. prof. zw. Ewa Zawadzka-Rykała
42. prof. dr hab. Józef Żuraw

Nagroda III°

1. dr Wojciech Gruhn
2. dr Ewa Jakubczyk
3. mgr Małgorzata Kaniowska
4. prof. zw. dr hab. Michał Małachowski
5. mgr Waldemar Mroczek
6. dr Urszula Nowacka
7. dr Urszula Ordon
8. ad. Marian Panek
9. prof. dr hab. Włodzimierz Pawliuk
10. mgr Dariusz Pleśniak
11. dr Aleksandra Siedlaczek-Szwed
12. dr Aleksandra Smyła
13. prof. dr hab. Bogdan Snoch
14. dr Krystyna Socha-Kołodziej
15. mgr Janina Staszczuk
16. mgr Andrzej Wątroba

Nagroda zespołowa I^o

1. prof. dr hab. Zygmunt Bąk
2. prof. zw. dr hab. Leonard Bolc
3. prof. dr hab. Jerzy Cytowski
4. dr Tadeusz Kostrzewski
5. dr Mirosław Kurkowski
6. dr Andrzej Zbrzezny

Nagroda zespołowa III°

1. mgr Zofia Jarzyn
2. mgr Jerzy Maruszczyk
3. mgr Dorota Rak

Nagroda zespołowa III°

1. mgr Jolanta Jasińska
2. mgr Małgorzata Jung
3. mgr Joanna Mysiek-Dziadko

Listy gratulacyjne:

1. p. Irena Gracka
2. ad. Przemysław Jeziorowski
3. mgr Andrzej Otremba
4. mgr Katarzyna Rokoszevska
5. mgr Anna Wyleżałek

**Lista osób pracowników niebędących nauczycielami akademickimi,
którym zostały przyznane nagrody JM Rektora za rok akademicki 2002/2003**

Nagroda I^o

1. mgr Eugeniusz Andryszkiewicz
2. mgr inż. Piotr Borkowski
3. mgr Anna Drózd-Ginglas
4. mgr Bożena Działańska
5. mgr Janina Filipecka
6. p. Elżbieta Gapik
7. mgr Aleksander Gogulski
8. mgr Agata Jaksender
9. p. Iwona Jata
10. mgr Anna Kowalik
11. mgr Jacek Kukułka
12. mgr Anna Łagiewka
13. mgr Elżbieta Merczyńska
14. mgr Rafał Michalak
15. mgr Andrzej Miszczak
16. p. Irena Morawska
17. mgr Katarzyna Nabiałek
18. mgr Krystyna Olesińska
19. mgr Beata Operacz
20. mgr Danuta Pasieka
21. p. Janusz Pawiński
22. mgr Anna Pietrzyk
23. p. Alina Raszevska
24. mgr Jolanta Rezek
25. p. Tadeusz Stolarczyk
26. mgr Adam Szware

Nagrody II°

1. mgr Joanna Będuch
2. mgr Jarosław Brodziak
3. p. Krystyna Burzawa
4. p. Krystyna Ciekot
5. p. Wojciech Drzazga
6. p. Magdalena Dudkiewicz
7. mgr Edyta Galas
8. mgr Magdalena Gawrońska
9. p. Beata Górka
10. p. Joanna Halbiniak
11. mgr Ewa Jabłońska
12. p. Jadwiga Jakubowska
13. mgr Stanisława Jaworska
14. mgr inż. Jarosław Kapcia
15. p. Henryk Kiciński
16. p. Teresa Klimek
17. p. Celina Krawczyk
18. p. Maria Kubica
19. p. Halina Lach
20. p. Maria Leśniewska
21. p. Edwarda Ławniczek
22. mgr Barbara Makowska
23. p. Barbara Marchewka
24. p. Aneta Marczak
25. mgr Barbara Mariańska-Zyzik
26. p. Anna Mrowiec
27. p. Jadwiga Mszycza
28. mgr Zdzisław Nowak
29. mgr Marek Ożarowski
30. mgr Katarzyna Pietrzyk
31. p. Ewa Piwowarczyk
32. inż. Artur Purgal
33. p. Agnieszka Roch
34. mgr Danuta Słota
35. p. Maria Stanisławska
36. p. Stanisława Szymankiewicz
37. mgr Agata Tomaszek
38. p. Alicja Tomaszewicz
39. p. Krystyna Tomżyńska
40. p. Elżbieta Wypych
41. p. Małgorzata Zarzecka

Gdyby

Gdyby pozbawić ich kasy,
Zerem byłoby asy.

Wreszcie

Kiedy przymknięto kota, stróża gołębnika,
Nagle gołębie przestały znikać.

Zbigniew Grzędziński

KONGRES CZĘSTOCHOWIAN

„Wzruszenia i wspomnienia, spojrzenia w przeszłość – na drogę przebytą od dnia wyjazdu z rodzinnego miasta do dziś, a nade wszystko poczucie dumy z faktu, że w dowodzie osobistym wpisane jest jako miejsce urodzenia miasto, którego honorowym obywatelem jest największy z Polaków, Ojciec Święty Jan Paweł II – takie refleksje towarzyszyły uczestnikom I Światowego Kongresu Częstochowian, który odbył się 20 i 21 września”. Tymi słowami zaczyna się relacja z tego wydarzenia w Tygodniku Katolickim „Niedziela” (Nr 40 z 5 X 2003 r.). Tamże zamieszczony jest telegram od Ojca Świętego do uczestników Kongresu.

Choć wedle oficjalnego zaproszenia i relacji mediów Kongres zakończył się koncertem w Filharmonii, tak naprawdę zwieńczyły go spotkania „w podgrupach”: kultura i sztuka, sport, medycyna, biznes, edukacja i nauka. Nam przypadł w udziale zaszczyt przyjęcia grypy częstochowian

(nie mieszkających już w naszym mieście), skupionej wokół tego właśnie, ostatniego bloku tematycznego. Wśród gości przeważali profesorowie z różnych ośrodków akademickich Polski, byli jednakże goście i z bardziej odległych zakątków: z Monachium, z Wenezueli, USA. Gospodarzem spotkania był Prorektor ds. Nauczania i Spraw Studenckich dr Jerzy Mizgalski, któremu udało się stworzyć bardzo serdecz-

ną atmosferę. „Udało się” jest świadomym podkreśleniem sukcesu gospodarza, bo niełatwo jest stworzyć bardzo serdeczny, pogodny nastrój wśród ludzi, którzy spotkali się po raz pierwszy, a łączy ich tylko jedno – sentyment do miasta, w którym się urodzili. Prezentacje i wspomnienia przy stole, jak zwykle gdy czyni to zespół naszej stołówki, efektownie zastawionym, trwały

do późnych godzin. Prezydent Miasta Tadeusz Wrona, który na krótko dołączył do uczestników spotkania, nie ukrywał, że liczy, iż dyskusje przy stole zaowocują konkretną pomocą dla środowisk naukowych Częstochowy ze strony gości, uczestników I Światowego Kongresu Częstochowian. Czas pokaże...

Organizatorzy spotkania „Edukacja i Nauka” za naszym pośrednictwem pragną

serdecznie podziękować trzem studentkom, które nie bacząc na niekorzystną porę (późny wieczór niedzielny w ostatnich dniach wakacji) włączyły się do działań organizacyjnych. Dziękują Adriannie Sarnat, Magdzie Laskowskiej i Marcie Zagrzewskiej.

Fot. A. Pietrzyk

DNI KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

Tegoroczne Dni Kultury Chrześcijańskiej odbywają się pod hasłem „25 lat nadziei”. Towarzyszą im imprezy, w tym wiele z udziałem naszych pracowników.

Druga strona zaproszenia jest zarazem wyjaśnieniem idei imprezy i zaproszeniem do twórczego współuczestnictwa. Tekst, który zacytujemy podpisał Janusz Jadczyk, Dyrektor Muzeum Częstochowskiego i Ks. Grzegorz Ułamek, Duszpasterz Środowisk Twórczych.

„Kultura to pozytywny i wszechstronny rozwój człowieka – rozwój indywidualny i społeczny. Dziś niestety zagraża nam niebezpieczeństwo powrotu do natury. – *A kiedy rozum drzemie, budzą się potwory* – napisał Goya na jednej ze swych grafik. W kulturze jest sprzężenie zwrotne – człowiek tworzy kulturę i sam jest przez nią stwarzany. Kultura stała się buntem przeciwko śmierci, nienawiści, buntem przeciwko dehumanizacji i spłyceniu moralnemu. W środowisku częstochowskich artystów i twórców zrodziła się inicjatywa zorganizowania w dniach: od 16.10 do 3.11. 2003 Dni Kultury Chrześcijańskiej.

Mając świadomość ogromnej troski Ojca Świętego Jana Pawła II o kulturę i środowiska twórcze, z którymi sam w młodości był związany, chcemy powrócić do idei Dni Kultury Chrześcijańskiej, które w 1975 roku zainicjowali: ks. Wiesław Niewęgłowski i ks. Tadeusz Uszyński. W wieku miejscach Polski rokrocznie DKCh intensyfikują dobre działania i współtworzą duchowe piękno Ojczyzny i Kościoła. Główny cel, który sobie stawiamy to odzyskanie świadomości, że kultura od wieków jest miejscem spotkania Boga z człowiekiem. I tak naprawdę nie ma żadnej kultury bez wartości. DKCh to także wyjście do twórców, którzy potrzebują odnowienia i pogłębienia swej chrześcijańskiej postawy. Widzimy wyraźnie, że wiele źródeł twórczego natchnienia już dawno wyschło. Pogłębiona refleksja chrze-

DNI KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ
pod honorowym patronatem:

Ks. Arcybiskupa dra Stanisława Nowaka
Metropolity Częstochowskiego,
Ojca Izzydora Matuszewskiego
Generała Zakonu Paulinów,
Pana dra inż. Tadeusza Wrony
Prezydenta Miasta Częstochowy

Muzeum Częstochowskie
zaprasza na wernisaż wystawy

środowiska artystów plastyków
z Częstochowy

Wystawie towarzyszy recital Pauli Kwietniewskiej,
Wojciech Puszek - akompaniament

Ratusz, sale reprezentacyjne
czwartek, 16 października 2003 r., godz. 18.00

ścijańska i spotkanie z Osobowym Bogiem, to jedyne nieprzebrane źródło inspiracji do życia i działań artystycznych. Czas DKCh jest w końcu alternatywą dla wszechogarniającej medialnej jałowości i duchowej pustyni.”

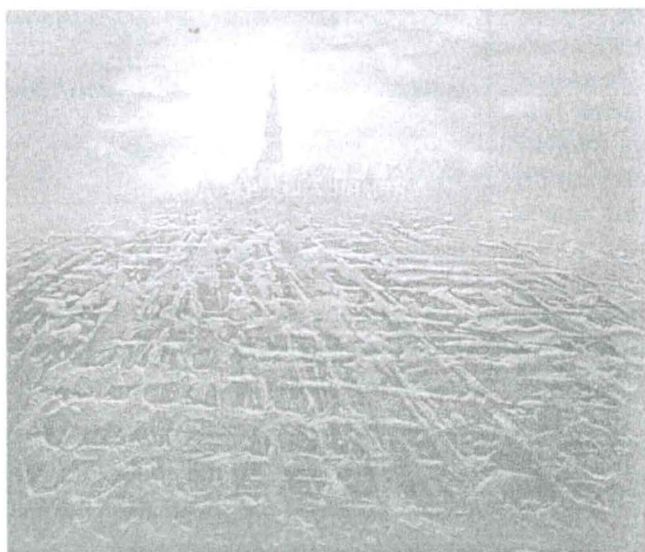
Wystawę w Ratuszu, zatytułowaną „Zawsze z nadzieją”, którą otwarto 16 października 2003 roku, zdominowali nasi plastycy. W gronie 30 artystów wystawiających prace, ponad połowę stanowili artyści związani z Instytutem Plastyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

Trudno jest pisać o pracach, które powstały z tak ważkiego powodu jakim jest ludzka wiara. Nikt z nas nie wie, jak wygląda Stworzyciel, natomiast możemy go poszukiwać i odnajdywać w otaczającym nas świecie. Tak też jest z pracami, które znalazły się na niniejszej wystawie. Jedni artyści poszukują śladów Najwyższego w krajobrazie i zawartym w nim mistycznym świetle, inni poprzez poruszanie tematyki zawartej w Piśmie Świętym. To indywidualni narratorzy świadectwa - stworzenia, istnienia, odkupienia. Jeszcze inni próbują poprzez język abstrakcji zinterpretować cudowną tajemnicę, jaką jest sfera Sacrum.

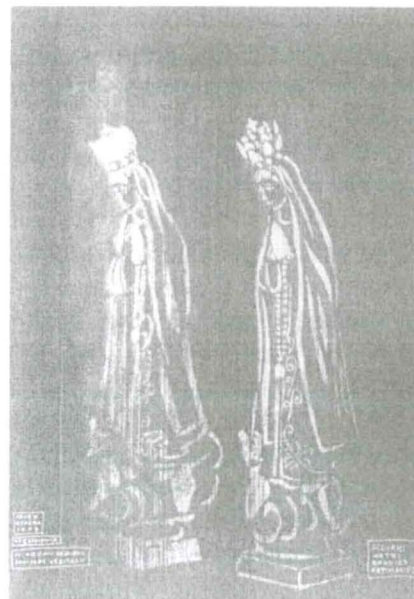
Nie wymieniam tutaj specjalnie nazwisk twórców, aby oglądającym wystawę nie psuć przyjemności płynącej z obserwacji i rozszyfrowywania zagadki - kto poprzez jakie środki wyrazu przedstawia w swych pracach dzieło Boga. Cieszy mnie niezmiennie fakt, że w mieście, nad którym opiekę sprawuje Jasnogorska Pani, jest tylu artystów poruszających w swej twórczości tematykę biblijną, chcących pokazać i poddać osądowi publiczności swe jakże osobiste prace.

Zawsze z nadzieją...

Bartosz Frączek, wrzesień 2003

Anna Wawrykowicz-Żakowicz, *Jasna Góra*
olej, technika własna, 60x71

Jacek Łydźba,
Figurki Matki Boskiej Fatimskiej
wycinanka, kolaż, 100x70

Wymienimy ich bez tytułów, w porządku alfabetycznym: Andrzej Desperak, Bartosz Frączek, Kuba Jakubowski (student), Włodzimierz Karankiewicz, Agnieszka Kwapisz, Włodzimierz Kulej, Jarosław Kweclich, Werner Lubos, Jacek Łydźba, Leon Maciej, Janusz Pacuda, Marian Panek, Jerzy Piwowarski, Dariusz Słota, Magda Snarska, Krystyna Sz wajkowska. Komisarzem wystawy jest Bartosz Frączek.

Magdalena Snarska, *Zwiastowanie o świcie*
olej, płótno, 90x140

Jarosław Kweclich, *Pierwsza Komunia*
olej, płótno, 190x300

* * *

Stowarzyszenie Kapela Jasnogórska działa od czterech lat. Zajmuje się promowaniem muzyki ze zbiorów Klasztoru Jasnogórskiego. Skarby Jasnej Góry to nie tylko dewocjonalia czy dzieła sztuki plastycznej, ale także muzyka, która powstała z dedykacją dla klasztoru. Jeden z czołowych polskich kompozytorów Marcin Józef Żebrowski przez wiele lat przebywał na Jasnej Górze i tu właśnie rodziły się jego kompozycje, które oczywiście dedykował Jasnogórskiemu Sanktuarium.

W archiwach klasztornych znajdują się najbogatsze zbiory muzyki sakralnej (ok. 3.000 dzieł), zwłaszcza muzyki XVIII wieku. Stowarzyszenie zamierza przywrócić je światłu dziennemu w postaci wydań nutowych, płyt, koncertów, i tą drogą dotarła do ludzi, którzy, którzy kochają muzykę. Jednym z członków założycieli był ad. Maciej Zagórski z Instytutu Muzyki, był też prezesem Stowarzyszenia, obecnie – w kadencji 2003–2006 – jest wiceprezesem. Od niego też zebraliśmy informacje, które tu przekazujemy Czytelnikom.

Zachowały się ślady, potwierdzające działalność kapeli na Jasnej Górze już czterysta lat temu. Początkowo tworzyli ją zakonnicy, z czasem coraz więcej było świeckich członków kapeli. Obecnie jest tylko świecka, złożona ze specjalistów z zakresu wykonywania muzyki dawnej. Liczebność kapeli, zależna od repertuaru, waha się od 10 do 20 osób. Powołany w 2000 roku zespół muzyki dawnej, który występuje na Jasnej Górze, występuje także na Festiwalach Muzyki Dawnej. Daje zaledwie jeden do trzech koncertów w roku, gdyż cierpi na brak sponsorów, którzy by wspierali jego działalność. W Europie prąd wykonywania muzyki dawnej na instrumentach z dawnej epoki lub ich kopiach sięga ok. trzydziestu lat, w Polsce – około dziesięciu, a w Częstochowie – czterech.

* * *

*Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze
Stowarzyszenie Kapela Jasnogórska*

ZAPRASZA NA

KONCERT JASNOGÓRSKIEJ MUZYKI DAWNEJ

z okazji
- 25 - lecia Pontyfikatu Ojca Świętego Jana Pawła II
- Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej w Częstochowie

w wykonaniu

Kapeli Jasnogórskiej

pod dyr. Jana Tomasza Adamusa

w programie

- Marcin Józef Żebrowski /ok 1710 - 1780/ - Nieszpory

BAZYLIKA JASNOGÓRSKA
23 PAŹDZIERNIKA 2003 ROKU GODZ. 19.30

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA
INSTYTUT MUZYKI

oraz

REGIONALNY OŚRODEK KULTURY
w Częstochowie

zapraszają w ramach

DNI KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

na wieczór poezji i muzyki romantycznej

"FORTEPIAN CHOPINA"

w wykonaniu

Maciej Zagórski

forteplan

Marek Ślósarski

recytacje

Koncert odbędzie się w dnlu

28 października 2003r. o godz. 18.00

w sali Regionalnego Ośrodka Kultury

ul.Ogińskiego 13 a

Fot. A. Pietrzyk

GRATULACJE

Cieszymy się i gratulujemy wszystkim pracownikom, o których dokonaniach, wyróżnieniach czy awansach dowiadujemy się. I w tym numerze mamy ku temu sposobność.

POLSKA AKADEMIA NAUK
WYDZIAŁ NAUK MATEMATYCZNYCH,
FIZYCZNYCH I CHEMICZNYCH

Warszawa dnia 25 czerwiec 2003 r.

Pan
Prof.dr hab. Józef Zdzisław ŚWIĄTEK

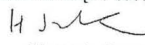
Szanowny Panie Profesorze,

mam zaszczyt poinformować, że środowisko krystalografów polskich wybrało Pana na swojego reprezentanta w Komitecie Krystalografii Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2003 - 2006.

Gratulując wyboru, wyrażam przekonanie, iż uczestnictwo Pana w pracach Komitetu Krystalografii w bieżącej kadencji przyczyni się do dalszego rozwoju działalności Komitetu dla dobra nauki, a także przyniesie Panu Profesorowi wiele satysfakcji.

Łączę wyrazy szacunku

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU III PAN

/Henryk Szymczak/

* * *

Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595) zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie z dnia 8 kwietnia 2003 r. o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce dr. Januszowi Franciszkowi Fałowskiemu.

* * *

Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595) zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie z dnia 5 czerwca 2003 r. o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie filozofii dr. Ryszardowi Romualdowi Mirkowi.

* * *

27 października 2003 r. Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595) zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Opolskiego z dnia 14 listopada 2002 r. o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa dr Kazimierze Zdzisławie Szymańskiej.

* * *

Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu w piśmie z 19 maja 2003 r. zaświadczył, że mgr Agnieszka Kozerska uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, nadany uchwałą Rady Wydziału Studiów Edukacyjnych z dnia 13 maja 2003 roku.

* * *

Decyzją Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego z dnia 13 maja 2003 r. nadany został stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii Pani Izabeli Delakowicz.

* * *

Rada Naukowa Instytutu Podstaw Informatyki PAN na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2003 postanowiła nadać Panu Mirosławowi Kurkowskiemu stopień doktora nauk matematycznych w zakresie informatyki.

* * *

Na tym samym posiedzeniu Rada Naukowa Instytutu Podstaw Informatyki PAN nadała stopień doktora nauk matematycznych w zakresie informatyki mgr Bożenie Woźnej. Rozprawa doktorska oceniona została jako wyróżniająca.

* * *

Rada Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2003 roku nadała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki mgr Izabeli Krasiejko.

* * *

Rada Wydziału Filologiczno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie uchwala z dnia 9 lipca 2003 roku nadała mgr Małgorzacie Skwarczyńskiej stopień doktora nauk humanistycznych.

* * *

Rada Instytutu Matematyki Uniwersytetu Śląskiego w dniu 21 października 2003 r. podjęła uchwałę o nadaniu mgr Eleonorze Czyba stopnia doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki.

Pytanie retoryczne

Czy tak trudno utworzyć mapę,
Gdzie się daje i bierze w łapę?

Gatunek pod ochroną

Można z łatwością jego karierę prześledzić,
Tylko trudno pojąć dlaczego nie siedzi.

Zbigniew Grzędzielski

SPOTKANIE Z KADRĄ KIEROWNICZĄ UCZELNI

Na początku kolejnego roku akademickiego Władze spotykają się z kadrami kierowniczą, by powiedzieć lub przypomnieć o sprawach istotnych dla środowiska. Wystąpienie Rektora nie ma już charakteru wystąpienia inauguracyjnego, bo w swoim gronie można, a nawet trzeba, mówić o rzeczach trudnych, niekiedy bolesnych. Tak więc 8 października Rektor i Prorektorzy mówili m.in. o wynikach kontroli zespołów Państwowej Komisji Akredytacyjnej, o kondycji finansowej Uczelni, przebiegu rekrutacji, planowanych działaniach. Spotkanie rozpoczęła krótka prelekcja mgra Karola Świerczyńskiego z WOM w Częstochowie, prezentująca analizę zmian demograficznych województwa częstochowskiego i jej wpływ na potrzeby kadrowe oświaty.

Dalsze, bardziej szczegółowe w zakresie kompetencji, spotkania zorganizowali Prorektorzy. Prorektor ds. Nauki spotkał się z Dziekanami, Prodziekanami ds. Nauki i Dyrektorami Instytutów 22 października, a Prorektor ds. Nauczania i Wychowania – 27 października.

Fot. A. Pietrzyk

Magik

Wszedł do polityki niemal bosy i nagi,
Krezusem jest teraz, chyba dzięki magii.

Zbigniew Grzędzielski

SZCZEGÓLNY KALENDARZ

**Organizacja Roku Akademickiego 2003/2004
Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie**

Semestr zimowy 1.10.2003 – 28.01.2004

Ferie zimowe	22.12.2003 – 02.01.2004
Sesja egzaminacyjna	29.01.2004 – 14.02.2004
Przerwa międzysemestralna	16.02.2004 – 21.02.2004

uwaga zmiana – 28.01.2004 r. (środa) – zajęcia jak we wtorek

Sesja poprawkowa jest ustalana przez Dziekanów Wydziału.

Semestr letni 23.02.2004 – 11.06.2004

Ferie wiosenne	09.04.2004 – 13.04.2004
Sesja egzaminacyjna	14.06.2004 – 25.06.2004
Sesja poprawkowa	08.09.2004 – 21.09.2004
Okres rejestracji	22.09.2004 – 27.09.2004

uwaga zmiana – 7.04.2004 r. (środa) – zajęcia jak w poniedziałek

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

25 sierpnia zmarł mgr Jerzy Rudenko. Notę pośmiertną opracował (m.in. na podstawie materiałów udostępnionych przez wdowę, Janinę Rudenko) dyrektor Instytutu Matematyki i Informatyki dr Tadeusz Kostrzewski.

Mgr Jerzy Rudenko urodził się 24.07.1932 r. W 1955 roku ukończył studia matematyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, przygotowując pod kierunkiem prof. Tadeusza Ważewskiego pracę z mechaniki teoretycznej. W latach 1955–1959 był zatrudniony w Liceum Ogólnokształcącym im. J. Dąbrowskiego w Częstochowie na stanowisku nauczyciela fizyki, a w latach 1959–1965 pracował w Liceum Ogólnokształcącym im. R. Traugutta na stanowisku nauczyciela matematyki. W okresie 1965–1973 pracował w Instytucie Matematyki Politechniki Częstochowskiej na stanowisku starszego asystenta. W latach od 1.10.1973 r. do 31.12.1993 był zatrudniony w Instytucie Matematyki i Informatyki WSP w Częstochowie, najpierw na stanowisku starszego asystenta, a później na stanowisku starszego wykładowcy. Z dniem 1 stycznia 1994 r. mgr J. Rudenko przeszedł na emeryturę.

Mgr Jerzy Rudenko posiadał rozległą wiedzę z zakresu matematyki, fizyki i mechaniki. Był autorem lub współautorem kilku pozycji książkowych. Chociaż od niemal 10 lat przebywał na emeryturze, do końca swojego życia wykazywał niezwykłą aktywność na tym polu. Wykorzystując doskonałą znajomość języka rosyjskiego napisał dwie książki:

- Matematyka po rosyjsku (wspólnie z Haliną Zwiozdową i Zdzisławą Nawrocką), wydana w Wydawnictwie WSP w Częstochowie w 1988 r.;
- Język rosyjski dla studentów (wspólnie z Haliną Zwiozdową i Barbarą Plutą), wydana w Wydawnictwie WSP w Częstochowie w 1994 r.

Plonem wieloletniej współpracy naukowej mgr. Jerzego Rudenki z profesorem Politechniki dr. hab. Romanem Janiczkiem są dwie pozycje książkowe:

- Limitacja w równaniach algebraicznych (wspólnie z Romanem Janiczkiem), wydana przez Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej w 2001 r.
- Limitacja w rozwiązywaniu równań (wspólnie z Romanem Janiczkiem), wydana przez Wydawnictwo WSP w Częstochowie w 2003 r.

W ostatnim czasie mgr J. Rudenko wspólnie z R. Janiczkiem przygotowywali do druku kolejną książkę pt. „Całkowe opisy miar”.

Mgr Jerzy Rudenko interesował się astronomią, był wielkim pasjonatem szachów. Kilka miesięcy przed śmiercią w maju br. reprezentował Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Częstochowie na Akademickich Mistrzostwach Polski w rozgrywkach szachowych odbywających się w Olsztynie.

W czasie ostatnich kilkunastu lat mgr Jerzy Rudenko współpracował z kilkoma redakcjami tygodników regionalnych. I tak:

- w latach 1991–2002 współpracował z Redakcją *Gazety Częstochowskiej*;
- w roku 2003 nawiązał współpracę z tygodnikiem *Kulisy Regionu*;
- w latach 1993–1999 współpracował z Redakcją Częstochowską Radia Katowice (prowadził codzienne pogadanki astronomiczne).

Mgr Jerzy Rudenko był człowiekiem skromnym, o wielkiej kulturze osobistej, uwielbiany przez młodzież akademicką w czasie swojej aktywności zawodowej. Po przejściu na emeryturę w pełni realizował się w działalności naukowej oraz pozanaukowej.

dr Tadeusz Kostrzewski

* * *

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ALEKSANDRY ORZECZOWSKIEJ

Pierwszego Kwestora Wyższej Szkoły Pedagogicznej

Przez lata pracy w Uczelni dała się poznać jako niezwykle kompetentny i odpowiedzialny pracownik, człowiek życzliwy, serdeczny, otwarty wobec środowiska. Na trwale wpisała się w karty historii Uczelni i pamięć współpracowników.

Wyrazy serdecznego współczucia Rodzinie składa

Rektor i Senat

Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie

Pani **Aleksandra Orzechowska** była kwestorem Uczelni od 1 września 1971 roku do 31 października 1976 roku. Grono pracowników, którzy pamiętają Panią Aleksandrę, z każdym rokiem maleje. Ale wszyscy, którzy mieli z Nią do czynienia, zachowają Ją w pamięci jako osobę niezwykle kulturalną, spokojną, pogodną, wsłuchującą się w problemy rozmówców, życzliwie doradzającą. Niekwestionowane były Jej kompetencje kwestora, dzięki którym pierwsze pięciolecie Uczelni przeszła bezboleśnie od strony zawłości rozliczeń finansowych.

Aleksandra Orzechowska zmarła 17 września 2003 roku, przeżywszy 89 lat. Pochowana została 22 września na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

* * *

Mgr Magdalena Śleziak-Spruś (ur. 31.10.1977 r.; zm. 13.10.2003 r.) lata młodości spędziła w słynnej Milówce. W latach 1996–2001 ukończyła z wynikiem bardzo dobrym studia magisterskie na Wydziale Prawa Uniwersytetu Śląskiego. Napisała pracę magisterską pt. „Rzecznik Praw Dziecka”. Działała w różnych organizacjach, m.in. w Europejskim Stowarzyszeniu Studentów Prawa ELSA w Katowicach. Od grudnia 1999 r. do marca 2001 roku pełniła funkcję wiceprezesa ds. działalności naukowej. Z dniem 1.10.2001 r. została mianowana na stanowisko asystenta w Instytucie Administracji w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie.

Mgr Magdalena Śleziak-Spruś jako pracownik naukowo-dydaktyczny zajęła się w swoich badaniach problematyką praw dziecka, co odzwierciedla się w jej artykule: „Instytucja Rzecznika Praw Dziecka w Norwegii, Szwecji i Danii”, [w:] Gubernaculum et Administratio,

Zeszyty Naukowe Instytutu Administracji, WSP w Częstochowie 2002, Zeszyt nr 2.

Bolesną notę pośmiertną, zatytułowaną „Magdy nie zapomnimy”, przekazali do Redakcji Dyrekcja i Pracownicy Instytutu Administracji.

Z ogromnym żalem zawiadamiamy o nagłej śmierci naszej serdecznej koleżanki mgr Magdaleny Śleziak-Spruś. To wprost niewiarygodne jak szybko przemija człowiek. Dzisiaj jest, jutro już nie... Warto więc wspomnieć w tym miejscu słowa poety „śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...” Magdalenę zapamiętamy jako wspaniałą koleżankę. Osobę, która zawsze tętniła życiem wnosząc do naszego Instytutu Administracji WSP powiew optymizmu i ogromnej ochoty życia. Magdalenę zapamiętamy jako wspaniałego wykładowcę. Człowieka, który kochał pracę z młodzieżą, dla którego praca naukowa była jednym z najważniejszych powołań i życiowych pasji. Zawsze uśmiechnięta, życzliwa dla przyjaciół i znajomych. Kochająca otaczający ją świat i ludzi... Żegnaj Magdo, my cię nie zapomnimy...

Dyrekcja i Pracownicy Instytutu Administracji

Śmierć niespełna 26-letniej dziewczyny wyzwała głos protestu przeciwko losowi, który pozbawił ją radości życia, odebrał ją najbliższemu. Tyle Magda wiedziała o prawach dziecka! Jej dwuletnie dziecko miało prawo wzrastać pod czułą opieką mamy. Nie pokonała jednak choroby. Pozostaniemy wstrząśnięci Jej przedwczesną śmiercią.

OKRUCHY NA LNIANYM OBRUSIE

Tak e.h...?

zamykam w dłoni
okruch;
otwieram zapach
chleba, mokrych gałęzi modrzewia
wirowanie niespokojne
i trwam
i trwam
i tr.....

zamykam w oczach
popielate o zmierzchu
dzwonnice lasu
otwarte
boleśnie
przez gnoma
co tkwi
jak drzazga

zamykam w skórze
biegnące
o zmierzchu
przez pokój
spłoszone sarny pragnień
cichych
jak oddechy
śpiących córek

zamykam w mokrej trawie
szept
warg ukrytych w czerni
nocy
i kamienujących
wyrazami co jak
bagiet ostre
choć ukryte w obcej
mowie

zamykam w rytmie słów
głód
ciała o skórze drgającej
marzeniem
gdy sam śnię
o zapomnianej
ciesielce
co w nas
czeka na syna

zamykam wibracje skóry
obudzonej
słońcem
a jezioro
wciąż takie samo
na starym filmie
leżącym
w piwnicy domu,
co nagle taki obcy

zamykam w kształtach
....
cierpki
smak snu
który błakał się
niespiesznie w otwartej
bramie kobiecych łopatek

zamykam nagle
dotknięciem palca
śpiew anielskiego
chóru
dobrze, że córki
wysmukłe jak
trzciny
nad brzegiem
jeziora

zamykam stronę
zapisaną jedynie w połowie
ufny
że słowa ukryte przed nami
i czekam
na powrót Kobiety
spod cienia
góry obcej

Janusz Hurnik 1997

KONFERENCJA NAUKOWA WKŁADEM W OBCHODY EUROPEJSKIEGO ROKU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

„Nie bójcie się słabości człowieka ani jego wielkości! Człowiek jest zawsze wielki, także w słabości” – te słowa Jana Pawła II wzięli za motto organizatorzy konferencji ogólnopolskiej pt. „Osoby niepełnosprawne – sytuacja obecna i perspektywy w związku z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej”.

Polskie Stowarzyszenie
na Rzecz Osób
z Upośledzeniem Umysłowym
Koło w Częstochowie

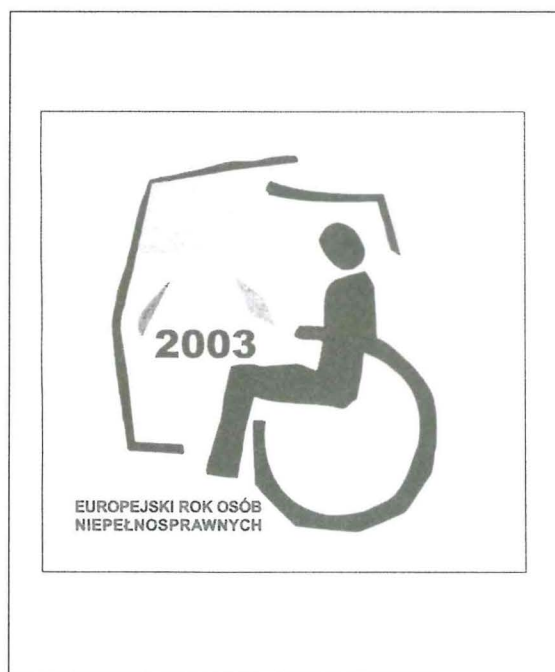
Wyższa Szkoła Pedagogiczna
Wydział Pedagogiczny
w Częstochowie

KONFERENCJA OGÓLNOPOLSKA

„Osoby niepełnosprawne – sytuacja obecna
i perspektywy w związku z wstąpieniem Polski do
Unii Europejskiej”.

Czwartek 25 września 2003 rok
Wyższa Szkoła Pedagogiczna
Wydział Pedagogiczny
Ul. Waszyngtona 4/8
Częstochowa

Zorganizowania jednodniowej konferencji, jako swojej cegiełki w akcjach w roku 2003, Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych, podjęły się dwie instytucje: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Częstochowie i Wydział Pedagogiczny Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Zwieńczeniem wielomiesięcznych wysiłków organizacyjnych było spotkanie w auli WSP 25 września 2003 roku.

sposób wymienić wszystkich zaangażowanych przy organizacji meetingu, tak więc podziękowania za podjęcie inicjatywy tego spotkania kierujemy na ręce głównych organizatorek (na zdjęciu powyżej) – mgr Zofii Gogulskiej, Prezes Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Częstochowie i dr Danuty Marzec, Prodziekan ds. Nauki Wydziału Pedago-

gicznego w Częstochowie. Tak licznie aula bywa wypełniona tylko na inauguracji roku akademickiego. Tym większy więc sukces organizatorów, że przy takim zainteresowaniu konferencją, ze swych obowiązków wywiązali się „na medal”. Nie

gicznego WSP. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Sekretarz Stanu/Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Jolanta Banach, Marszałek Województwa Śląskiego w Katowicach Michał Czarski, Ksiądz Biskup Antoni Długosz, JM Rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie prof. Janusz Berdowski. On też otworzył konferencję, która miała przybliżyć sytuację w Polsce osób upośledzonych i ich rodzin obecnie, określić drogi działania na przyszłość, by „sprawnym inaczej” stworzyć szanse na roz-

wój, usamodzielnienie się, możliwości egzystencji w sprzyjającym – oby ! – otoczeniu. Nie zdajemy sobie sprawy, jak powszechny jest to problem i jak jeszcze szerokim łukiem omijany. Dlatego bardzo cenną inicjatywą jest tworzenie wokół grup specjalnej troski kręgu ludzi, od których wspólnych działań zależy lepsze „dziś” i pewniejsze „jutro” tych słabszych, najczęściej bezradnych, bezbronnych. Ten krąg łączy pedagogów, psychologów, prawni-

ków, działaczy społecznych, sponsorów, a także szczególne „mrówki”, które wspólnie, krok po kroku, nie tylko żdźbła mogą przenieść. Mamy tu na myśli wolontariuszy, którzy codzienną systematyczną pracą z podopiecznymi przywracają ich do życia w normalnym społeczeństwie. Z satysfakcją możemy powiedzieć, że dziesiątki naszych studentów zasililo szeregi wolontariuszy.

Badania, ankiety, prognozy to jedno. Bez wątpienia potrzebne są na konferencjach naukowych.

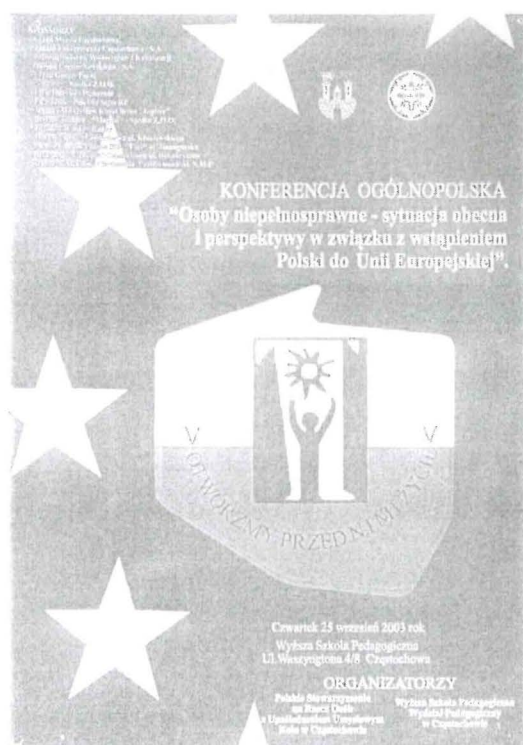

Na tej konferencji zaprezentowano znacznie więcej. Przedstawiono dowody, że można rozbudzić aktywność dzieci, usamodzielnąć, rozwinąć nawet talenty, wzmocnić poczucie wartości. A postęp w rozwoju

jest wielkim szczęściem dla najbliższych w rodzinie i satysfakcją dla opiekunów, wychowawców... Zebrani owacjami, stojąc, uhonorowali prezentacje wierszy Bartka Mazura, absolwenta Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 23, oklaskiwali występy zespołu dziecięcego „Promyczki” z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 5 (Przedszkole Specjalne). Goście mogli też oglądać kilka stanowisk wystawienniczych różnych ośrodków z całym wachlarzem prac wychowanków. Utrwaliliśmy to naszym redakcyjnym aparatem niektóre fotki prezentujemy Czytelnikom, natomiast konferencja w całości została nagrana na kasetach i posłuży nie tylko jako materiał dokumentacyjny, ale i szkoleniowy.

Szczególną pamiątką dla uczestników spotkania – oby postrzeganą jako wyzwanie do działań na rzecz sprawnych inaczej – będzie mój tomik wierszy Bartosza Mazura, dwudziestoletniego dziś młodzieńca, który „urodził się z oznakami niepełnosprawności, trudnościami z wymową, z komunikowaniem się z otoczeniem i pewnym defektem somatyczno-psychicznym” – jak pisze w słowie wstępnym Tadeusz Gierymski. Mimo to doświadczył sukcesu: został laureatem w Częstochowskim Turnieju Jednego Wiersza, zorganizowanym przez

OPK Gaude Mater. Trudno się dziwić jurorom. Chciałoby się życzyć wielu zdrowym na ciele i umyśle takiej wrażliwości, subtelności, takiej świadomości, altruizmu wobec najbliższych, jakie reprezentuje i wyraża w swoich wierszach potraktowany niełaskawie przez los Bartosz.

Łzy matki

Krzyk w ciszy
Dziecko
Ale Inne
Trwoga i miłość
Gorejące matczyne serce

Zawitało życie kalekie
Zdrowi ludzie szydzą
Drudzy odwracają oczy
Matka cieszy się i płacze
Nie znać po niej bólu

Dała życie
Wiatr rozwiewa jej włosy
Chce pokazać dziecko światu
Choć cierń wewnątrz uwiera
Nic jej nie powstrzyma
Na przekór wszystkiemu
Przez łzy kapiące i drwiny
Śmiech słysząc
Upada lecz poddać się nie może
Życie idzie dalej
Nie ustaje Matka
W miłości do dziecka

Nie martw się mamo

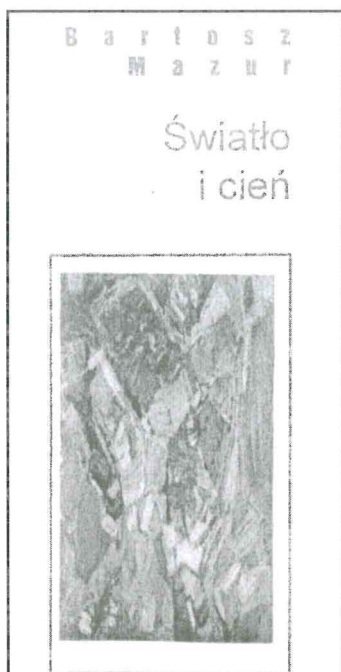
Zobacz kochana mamusiu
Już jestem dużym syneczkiem
Zobacz mamo najmiłsza
Ja zadbam o siebie
Ja ci kochana pokażę
Że mnie życie nie zgubi

Nie dam się mamo kochana
Wiem że mnie kochasz prawdziwie
Nie zobaczysz mnie pod mostem
Na ulicy, ni w bramie
Będę walczył o swoje
Rzucę się w wir życia
Zobaczysz wszystko będzie dobrze

Nie będę narzekał na życie
Będę się bronił ze wszystkich sił
Stojąc mocno przy swoim

Chciałbym Cię widzieć
Szczęśliwą mamusiu

Będę twą miłość czuł przez obłoki
A wspomnienia z dzieciństwa
Przez słońce i gwiazdy oglądał.

Fot. A. Pietrzyk

WSPOMNIENIA Z UKRAINY

Kilka słów na temat wyjazdu kadry i studentów na Ukrainę, w dniach 25 sierpnia – 3 września 2003 przedstawiła uczestnicząca delegacji, studentka IV roku kierunku Pedagogika, specjalność Pedagogika społeczna i terapia pedagogiczna Adrianna Sarnat.

Czym był dla mnie ten wyjazd? Ogromną niespodzianką w każdym calu. Na początku zaskoczenie dotyczyło faktu, że w ogóle jadę, potem tego, że jadę z taką grupą ludzi. Natomiast prawdziwą zagadką była dla mnie Ukraina i sama podróż.

Wiem już, że był to wyjazd na wskroś wyjątkowy i niepowtarzalny. Fakt, że Ukraina była dla dużej części grupy terenem zupełnie dziewiczym, doprowadził do tego, że z własnej woli zgromadzili się w jednym miejscu ludzie można by rzec z bardzo różnych podwórek. Pod przewodnictwem prof. dr. hab. Tadeusza Paneckiego prorektora ds. nauki, a także dr. Andrzeja Margasińskiego-

go dziekana Wydziału Pedagogicznego, ad. Jarosława Kwecicha dziekana Wydziału Wychowania Artystycznego, dr Anny Kwiatkowskiej, prodziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, dr Grażyny Pietruszewskiej-Kobieli prodziekana Wydziału Filologiczno-Historycznego, dr. Marka Kuleszy dyrektora Instytutu Zarządzania i Marketingu oraz mgr. Małgorzaty Kaniowskiej opiekunki chóru i mgr. Waldemara Mrocza trenera drużyny piłkarskiej je-

chała 30-osobowa grupa studentów, którzy mieli reprezentować WSP w trakcie rozgrywek sportowo-artystycznych [zgodnie ze wstępnymi ustaleniami z JM Rektorem mieli zaprezentować się w trakcie uroczystości inauguracyjnych – przyp. Redakcji]. W tej liczbie można było znaleźć tak plastyków, chórzystki jak i piłkarzy oraz reprezentację wydziału pedagogicznego. Grupa jak widać powalała różnorodnością, ale fakt, że mieliśmy spędzać ze sobą, często w trudnych warunkach cały czas, doprowadził do tego, że bardzo szybko rozpoczął się proces grupowej integracji, który nie tylko w moim odczuciu trwa po dzisiejszy dzień.

Wyjazd zaczął się nad ranem 25 sierpnia pod budynkiem WSP na ul. Waszyngtona. Tegoż samego dnia po przekroczeniu granicy w Medyce zatrzymaliśmy się we Lwowie. Dla jednych to miasto stało się przyczyną krótkiej podróży sentymentalnej. Dla innych jego wąskie, wybrukowane uliczki były jedynie dowodem, że czas i rozwój stanął tutaj w miejscu. Jednak mimo tych różnic w odbiorze szczególne

wzruszenie i zasłuchanie godne miejsca dało się odczuć na Cmentarzu Łyczakowskim i Cmentarzu Orłąt Lwowskich, kiedy to nasza wspaniała przewodniczka pani Ania Gordiejewska przybliżyła nam znaczenie słów „*Mortui sunt liberi vivamus*” – oni umarli, abyśmy żyli wolni.

Nasza podróż do Chersonia, a potem do miejsca wypoczynku – Lazurnoje, trwała od momentu wyjazdu z Częstochowy przeszło 40 godzin. Lazurnoje przywitało nas nocą, późną kolacją i pierwszym zetknięciem się z obozowymi warunkami. To za-

ciemniło nam obraz tego miejsca, jednak rano wraz ze wschodem słońca nad Morzem Czarnym większość z tych cieni się rozwiała. Obóz wypoczynkowy Chersońskiego Uniwersytetu Państwowego w Lazurnoje miał być nie tylko miejscem odpoczynku, ale i konfrontacji studentów polskich ze studentami ukraińskimi, czemu bacznie miała przyglądać się obecna tam kadra. Czasu i możliwości na organizowanie spotkań zdecydowanie nie brakowało. Strona ukraińska zadziwiła przygotowanym programem, bo oprócz meczów siatkówki i piłki nożnej nie zabrakło wieczoru z pieśnią i tańcem

ludowym ukraińskim, czy z artystyczną prezentacją wydziałów i fakultetów Uniwersytetu w Chersoniu. Wiele atrakcji zapewniliśmy sobie sami. Okazało się bowiem, że lazurnojska plaża czy stołówka służyły zbiorowej integracji jak nic innego, dlatego atmosfera w grupie była zdecydowanie wyśmienita. Nie przeszkodziła temu nawet zbiorowa dysfunkcja żołądków, które nie potrafiły w odpowiednim tempie

dostosować się do tamtejszych zwyczajów kulinarnych. Cóż na wszystko dobra jest jednak polska kuchnia, dlatego do historii wyjazdu przejdzie zapewne jajecznica z 250 jaj z kiełbasą podsuszoną przygotowana dla całego obozu przez dziekana Wydziału Wychowania Artystycznego ad. Jarosława Kweclicha. Polska zdrowa jajecznica zakończyła nasz pobyt w Lazurnoje i wzmocniła przed kolejnym etapem podróży, przed nami był bowiem Chersoń i inauguracja roku akademickiego.

Feeria barw, dźwięków i przemówień – tak oto można podsumować uroczyste roz-

poczęcie roku na Państwowym Chersońskim Uniwersytecie. Wydawać by się mogło, że takiego przedstawienia trudno byłoby szukać w Polsce, ponieważ tradycja organizowania tego typu uroczystości u nas

wyduje się być zupełnie inna. W inauguracji brali udział reprezentanci studentów każdego fakultetu, którzy pod bacznym okiem najznakomitszych choreografów i muzyków, tworzyli zgrabną mozaikę.

W to wszystko wplecione były przemówienia władz uczelni oraz występy czołowych aktorów związanych nie tylko z chersońską, ale i ogólnie ukraińską sceną teatralną. Nie zabrakło również akcentów polskich z racji nie tylko naszego pobytu, ale również przyjazdu JM prof. dr. hab. Janusza Berdowskiego Rektora WSP, który razem z dziekanem Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr. hab. Tadeuszem Srogoszem przybył m.in. na otwarcie Centrum Kultury i Języka Polskiego przy Chersońskim Uniwersytecie. Po inauguracji nie zabrakło nam mocnych wrażeń, ponieważ podopieczni mgr. Waldemara Mrocza mie-

li zmierzyć swoje siły z drużyną tamtejszego uniwersytetu w futsalu. Wynik 5:5 niech unaoczní czytelnikom wir walki, która toczyła się na boisku przy ogromnym dopingu szczególnie polskiej, żeńskiej części publiczności. Po tym ogromnym wysiłku, przyszedł jednak czas na regenerację sił. Do tego celu posłużyła nam studentom mała łódka, która przewiozła nas na drugi brzeg Dniepru, gdzie w uroczej atmosferze ośrodka sportów wodnych, cudnego wieczoru, księżycy i ogromnej życzliwości gospodarzy posililiśmy się rakami...

Powrót upłynął szybciej niż można byłoby się tego spodziewać. W ciągu – teraz wydaje się, że zaledwie – momentu przenieśliśmy się w inną strefę, która przywitała nas mgłą, mżawką i przejmującym chłodem – był to na jedną noc i jedno niezapomniane śniadanie, w okolicznościach szczytu socrealizmu, Tarnopol. A potem 3 września już Polska, a potem już domek...

Cóż napisać więcej. Trudno przenieść na papier te wszystkie, ukraińskie doświadczenia, gdyż te historie, jak barwne motyle będą pojawiać się jeszcze długo w opowiadaniach tych, którzy byli nieodłączną czę-

ścią tego wyjazdu. Cieszę się niezmiernie, że miałam w tym swój udział, ponieważ ten wyjazd wiele mi unaoczníł i wiele nauczył. To było bardzo dobre doświadczenie, gdyż odbieram teraz Polskę i nasze warunki zdecydowanie inaczej, bardziej pozytywnie. Kolejny raz sprawdza się maksyma, że podróże kształcą i wpływają na zmiany postawy.

Adrianna Sarnat

Fot. ze zbiorów A. Margasińskiego

Adrianna Sarnat dała się poznać jako bardzo ambitna i aktywna studentka, do tego z żyłką dziennikarską, którą ujawnia na łamach Częstochowskiego Magazynu Sportowo-Akademickiego. Nie omieszkała więc wykorzystać okoliczności pobytu i przeprowadziła w Lazurnoje wywiad z panem Michaiłem Gulczynem. Dr Michaił Gulczyn pracuje jako docent w Katedrze Języków Słowiańskich i Językoznawstwa Ogólnego na Chersońskim Uniwersytecie Państwowym.

Z lewej Adrianna Sarnat

*Od lewej: doc. Michaił Gulczyn,
prof. Janusz Berdowski*

Adrianna Sarnat: Czy uważa pan, że jest sens organizowania takich wspólnych wyjazdów, my do was, wy do nas?

Michaił Gulczyn: Uważam, że jak najbardziej, dlatego że w tej chwili narody łączą się ze sobą, cała Europa łączy się. My też czekamy na takie zaproszenie ze strony UE kiedyś w przyszłości i powinniśmy się poznawać i więcej wiedzieć o sobie nawzajem. Taka wymiana sprzyja poznaniu się i zdobyciu wiedzy o kulturze i powiedziałbym nawet o języku. Studenci ukraińscy są bardzo zainteresowani językiem polskim. Przez cały czas pytają się czy u nas coś takiego będzie i ja odpowiadam, że tak od tego roku i zapraszam ich do siebie na zajęcia. Nie wiem w ogóle ile czasu wytrzymają, ale takie zainteresowanie cieszy mnie bardzo.

A.S.: Słyszałam, z ust Wasilija, jednego z tutejszych studentów, że język polski jest dla niego bardzo trudny?

M.G.: Tak. Wasilij jest po szkole z językiem angielskim, dobrze zna ten język. Osobiście uważam, że angielski dla Słowianina jest językiem trudniejszym niż inny język słowiański. No, ale wydaje im się, że Polski jest trudniejszy.

A.S.: Bardzo mnie zaciękało to, że jedna z naszych koleżanek Ukrainek bardzo chciałaby studiować w Polsce...

M.G.: Chodziło jej chyba o studia doktoranckie. W Lublinie powstało takie kolegium polsko-ukraińskie, w którym istnieją takie studia i dużo ludzi od nas jedzie tam.

A.S.: Jednak jeżeli takie osoby studiują w Polsce, czy mają większe szanse na znalezienie pracy tu na Ukrainie, bo wiem, że jest tu duże bezrobocie?

M.G.: Jest bezrobocie i nie wiem, czy tutaj przyda im się język polski, ponieważ tu jest teren południowy daleko od granicy. Natomiast może im się przydać gdzieś na zachodzie Ukrainy, czyli okolice Lwowa, Tarnopolu i tak dalej. Tam może z tym językiem mogliby znaleźć jakąś pracę. Natomiast tutaj wątplię. Może liczą na to, że kiedyś pojedą do Polski pracować, ale wiem, że w Polsce jest z tym również ciężko. Jednak każde doświadczenie jest zawsze przydatne.

A.S.: Jak studenci ukraińscy, ludzie którzy byli w Polsce oceniają ją, jak im się tam podobało?

M.G.: Polska wywołała zachwyt. Słyszałem same superlatywy. To dotyczy tak Polski, jak i Częstochowy i WSP. Nie słyszałem żadnych narzekania, ani uwag.

A.S.: Ukraina i jej państwowość narodziły się zupełnie niedawno. Naród ukraiński istnieje od dawna. Czy biorąc pod uwagę pewne bolesne wydarzenia, które łączyły oba narody polski i ukraiński, mamy tu w pamięci np. obraz kiedy to nasz prezydent Kwaśniewski i wasz Kuczma spotkali się na ziemi wołyńskiej, jakie to wywołuje emocje wśród ludzi, jakie skojarzenia?

M.G.: Może pani nic nie słyszała o tym, ale taka informacja do nas zupełnie nie docierała. Do tej pory nic nie słyszeliśmy o tym. Ja o wydarzeniach wołyńskich z 1943 roku usłyszałem po raz pierwszy w Polsce i byłem przerażony, ponieważ nigdy nic podobnego nie słyszałem. Słyszałem o Banderowcach, słyszałem o UPA, no i powiem szczerze, choć może było to jeszcze takie radzieckie podejście, ponieważ wychowywałem się w tych czasach, dla mnie Banderowcy po prostu zawsze byli bandytami. Tak nas uczono i tak słyszałem. Natomiast w tych czasach kiedy już głośno zaczęło się o tym mówić, był w telewizji czteroodcinkowy dokument o tych wydarzeniach. Może nie zaprezentowano w nim poglądu polskiego, ale dokument wydawał mi się obiektywny. Także to była w ogóle bardzo skomplikowana sprawa. Ja to oceniam jako bandytyzm pory. Natomiast czasami się zdarza, że ludzie tutaj nawet o tym nie słyszeli. Na zachodzie podejrzewam, że taka informacja była, ale jak oni to oceniają, na pewno różnie.

A.S.: Zetknęłam się w Polsce z opinią, że tutaj na południu Ukrainy nie ma jakiś nieporozumień międzynarodowych, natomiast na zachodzie takich sytuacji jest więcej. Czy uważa pan, że takie kontakty między młodzieżą polską a ukraińską są w stanie zmienić pewnego rodzaju stereotypy?

M.G.: Oczywiście. Powiem jeszcze jedną rzecz. Mentalność ludzi na Ukrainie nie jest jednolita. Wszystko zależy od tego gdzie konkretna osoba mieszka. Także Ukraina pod tym względem jest bardzo podzielona. Można nawet powiedzieć, że są różne etniczne grupy Ukraińców. Tutaj na południu w ogóle żadnych starć na glebie narodowościowej nigdy nie było. Tutaj mieszkają zarówno Ukraińcy jak i Rosjanie, Białorusini, Mołdawianie, Żydzi, nawet Niemcy i Polacy, choć raczej już wynarodowieni. Znam tutaj jednego Polaka, który ma w dokumentach, że jest Polakiem, ale nie mówi po polsku i nie ma nic wspólnego z polską kulturą. Także u nas takich problemów nigdy nie było. Natomiast warto powiedzieć jeszcze jedna rzecz, że w stosunku do Polaków tutaj nigdy w ogóle nie było jakiś stereotypów. W Polsce spotkałem się ze stereotypami dotyczącymi Ukraińców, czy Rosjan, natomiast tutaj nie. Rozmawiałem kiedyś z młodymi Polakami, i spytałem się czy wiedzą na czym polega różnica między naszymi kawalami a waszymi. Otóż jeżeli macie Ruska w kawale to zawsze jest głupi, Polak nigdy głupi w polskim kawale nie będzie. Natomiast u nas jest tak, że Rosjanin też jest głupi, ale Ukrainiec w naszym kawale również jest głupi, czyli potrafimy się śmiać z samych siebie, natomiast w Polsce czegoś takiego nie obserwowałem. Zapytali mnie wtedy – a jak wygląda Polak w waszych kawałach. Powiedziałem im wtedy, że niestety Polaków po prostu nie ma. Może to dlatego, że ludzie tutaj mniej wiedzą o Polakach, mniej mieli z nimi do czynienia. Polak dla nas, chodź dla mnie może nie, ponieważ mam wśród Polaków dużo przyjaciół, ponieważ byłem związany z Polską dość długo więc jestem wyjątkiem, ale w ogóle dla ludzi tutaj Polacy to są cudzoziemcy, obcokrajowcy, tacy sami jak inni, czyli nie ma dla nich różnicy między Węgrem, Polakiem, Anglikiem czy Niemcem. No może o Niemcach jednak są jakieś niemiłe wspomnienia.

A.S.: A jakie są pana doświadczenia z Polską? Czy będąc tam musiał się pan przedzierać przez polskie stereotypy dotyczące ludzi, którzy są zza naszej wschodniej granicy?

M.G.: Od samego początku mojego pobytu w Polsce mówiłem już po polsku. Jeżeli brakowało mi słów lub gramatyka była zła, starałem przygotować sobie jakieś krótkie zdanie, żeby mnie po prostu nie rozszyfrowali. Zależało mi na tym, żeby to brzmiało jak najlepiej. A z drugiej strony nie musiałem tego robić ponieważ byłem w bardzo specyficznym środowisku. Pracowałem na rusycystyce i wielu z moich

kolegów Polaków – rusycystów studiowało kiedyś w Związku Radzieckim i dobrze znał kulturę, z której pochodzę. Mieli do mnie bardzo dobry stosunek. Natomiast studenci, którzy przyszli na rusycystykę, też inaczej są nastawieni. Czyli miałem do czynienia ze środowiskiem bardzo przyjaznym. Od czasu do czasu spotykałem się z Polakami nie rusycystami, no ale były to takie spotkania, kiedy ktoś z moich kolegów Polaków, przyprowadził mnie do swoich przyjaciół. Widziałem, wtedy, że Polacy są ciekawi, co i jak tam się dzieje. Może byłem pewną atrakcją wieczoru. W budynku, w którym mieszkałem, a był to taki normalny blok, w którym uniwersytet miał mieszkania służbowe, wszyscy sąsiedzi wiedzieli, że jestem z Ukrainy, miło się ze mną zawsze witali, rozmawialiśmy ze sobą i żadnych problemów nie było. Może dlatego, że ja jestem inaczej nastawiony, może dlatego, że nie rzucam się w oczy. Bardzo się starałem. Mój stosunek do Polski i do Polaków może komuś odpowiadał. Natomiast słyszałem w telewizji i czytałem w gazetach dużo niemiłych rzeczy. Na początku, powiem szczerze, smuciło mnie to, ale później w trakcie poznawania polskiej historii, kultury zrozumiałem dlaczego tak jest. Ale dużo jest stereotypów, których Polacy muszą przełamać.

A.S.: Czym dla Chersońskiego Uniwersytetu Państwowego jest kontakt np. z naszą uczelnią?

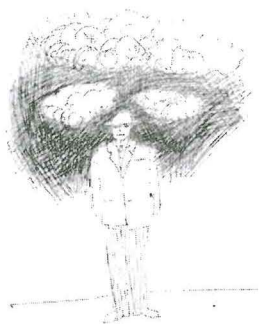
M.G.: Moim zdaniem dobrze, że studenci będą jeździli, że będzie ta wymiana. Może z czasem wykładowcy też będą jeździli na staż. Dla mnie, dla osoby, która zaczyna, no cóż to nie będzie prawdziwa polonistyka, ale już coś, czyli język polski jako lektorat, dla mnie to też jest korzystne. Może ktoś z wykładowców przyjedzie do nas żeby mi pomóc? I to jest pierwsza sprawa. Poza tym, część naszych studentów, którzy uczą się już czegoś, później też może pojechać do Polski, na staż, żeby doskonalić język. Poza tym widzę, że te nasze imprezy sportowe, które tutaj się odbyły też mają sens. No i w taki sposób będziemy rozwijać współpracę.

Epitafia

Trenera

Kibiców pozostawił w głębokim żalu,
Zmarł wkrótce po mundialu.

Obywatela

Nie myśli o podwyżkach, opłatach,
Ma wreszcie błogi spokój w zaświatach.

*Zbigniew Grzędzielski
Rys. Jacek Łydzba*

VII FORUM HISTORYKÓW WOJSKOWOŚCI

W dniach 17 i 18 września 2003 r. w sali audytoryjnej Akademii Podlaskiej w Siedlcach odbyło się VII Ogólnopolskie Forum Historyków Wojskowości, którego tematem były *Źródła w badaniach historii wojskowej*. Uczestniczyło w nim ponad 100 osób, w tym wielu znanych i zasłużonych badaczy tej dyscypliny. W czasie dwóch sesji plenarnych wygłoszono 57 referatów i komunikatów.

W forum aktywny udział wzięło czterech historyków wojskowości z naszej uczelni na czele z prorektorem prof. Tadeuszem Paneckim, który przedstawił referat pt. *Źródła do dziejów polskiej historii wojskowej w archiwach paryskich*. Oprócz niego referaty wygłosili: prof. Tadeusz Dubicki, *Źródła do dziejów polskiej historii wojskowej w archiwach rumuńskich*; prof. Bartłomiej Szyndler, *Bitwa pod Racławicami w świetle źródeł*; mgr Maciej Trąbski, *Pamiętniki gen. Józefa Dwernickiego jako źródło do historii powstania listopadowego*. Wymienione referaty spotkały się z dużym i żywym zainteresowaniem uczestników sesji, i jak zapewniali organizatorzy, zostaną opublikowane w specjalnej księdze, stanowiącej pokłosie VII Forum.

W Siedlcach jednomyślnie podjęto ważną decyzję o powołaniu do życia Stowarzyszenia Historyków Wojskowości. W tym celu wyłoniono komitet inicjatywny, którego zadaniem ma być przygotowanie założeń organizacyjnych i opracowanie projektu statutu Stowarzyszenia oraz jego rejestracja. W skład wspomnianego komitetu wszedł także prof. T. Dubicki.

W trakcie forum odbyło się również pierwsze posiedzenie Komisji Historii Wojskowej Komitetu Nauk Historycznych PAN powołanej na kadencję 2003–2005. Przewodniczącym Komisji został prof. dr hab. Karol Olejnik – kierownik Zakładu Historii Wojskowej UAM, wiceprzewodniczącym – prof. Piotr Matusak – dziekan Wydziału Humanistycznego Akademii Podlaskiej w Siedlcach, a sekretarzem kolejny raz prof. Tadeusz Panecki (funkcje tę pełni od 1980 roku). [Od redakcji: Prof. T. Panecki od 1990 r. jest członkiem Biura Międzynarodowej Komisji Historii Wojskowej (C.I.H.M. – Commission Internationale d'Histoire Militaire), która grupuje 35 narodowych komisji. Członkostwa we władzach C.I.H.M. jest z wyboru na pięcioletnią kadencję. Prof. Panecki jest we władzach C.I.H.M. jedynym przedstawicielem historyków wojskowych z Europy Środkowej i Wschodniej.]

Siedleckiemu Forum towarzyszyła w hallu wystawa książek o tematyce historyczno-wojskowej, połączona ze sprzedażą. Przeważała tematyka II wojny światowej. Tym bardziej więc warta jest odnotowania *Polska historiografia wojskowa. Próba analizy i syntezy*, pióra poznańskiego historyka Benona Miśkiewicza, wydana w Toruniu 2003 r. przez Wydawnictwo Adama Marszałka. Książka stanowi rozszerzoną wersję wydania z 1996 r. i zawiera zarys działalności badawczej polskich historyków wojskowości od XIX wieku po czasy współczesne wraz z prezentacją ich dorobku naukowego. Autor zaopatrzył swoje dzieło w poczet portretów polskich historyków wojskowości, dzięki czemu znacznie ożywił jego treść. W książce tej Miśkiewicz wymienia kilkakrotnie profesorów T. Paneckiego i T. Dubickiego. Pierwszego z nich zalicza do najbardziej aktywnych badaczy Wojskowego Instytutu Historycznego i autora wartościowych prac z zakresu II wojny światowej, takich jak *Polacy w belgijskim ruchu oporu (1940 – 1944)* (Poznań 1986), *Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich* (Warszawa 1992), czy *General broni Władysław Eugeniusz Sikorski (1881 – 1943)* (Warszawa 1993). Na drugiego publikacje często się powołuje, omawiając działalność naukową historyków łódzkich Stefana Marii Kuczyńskiego i Władysława Bortnowskiego. Dla przypomnienia prof. Kuczyński jest autorem pomnikowego dzieła *Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim 1409 – 1411*, które do tej pory miało aż 7 wydań, (wyd. I, Warszawa 1955). Prof. Bortnowski był badaczem powstania listopadowego i autorem znakomitego studium historyczno-psychologicznego pt. *Wielki książę Konstanty i Joanna Grudzińska* (Łódź 1981).

W dowód uznania dla naszej aktywności na VII Forum, jego uczestnicy powierzyli Częstochowie organizację następnego – VIII Forum Historyków Wojskowości w 2005 r. Wyróżniono tym samym WSP w Częstochowie jako ważny ośrodek w Polsce prowadzący badania naukowe i kształcący historyków w zakresie historii wojskowej.

Bartłomiej Szyndler

ZACHĘCAJĄCY RAPORT

*Raport z konferencji poświęconej mentorowaniu **Mentoring: the key to high quality pre-service language teacher education**, zorganizowanej pod patronatem Rady Europy przez British Council i Łotewskie Ministerstwo Edukacji i Nauki w Ventspils na Łotwie, w dn. 20–23.08. 2003 przedstawiła mgr Anna Cholewa z Instytutu Filologii Obcych, o której pisaliśmy w poprzednim numerze.*

Z przyjemnością pragnę przedstawić sprawozdanie z konferencji na temat mentorowania, która odbyła się w Ventspils na Łotwie w dniach 20–23.08.2003, a zorganizowana została pod auspicjami Rady Europy przez Łotewskie Ministerstwo Oświaty i Nauki oraz przez British Council.

Zanim przybliżę tematykę i doświadczenia wyniesione z łotewskiej konferencji, pragnę gorąco zachęcić wszystkich nauczycieli, wykładowców akademickich, pracowników naukowych oraz kadrę kierowniczą do korzystania z bogatej oferty seminariów naukowych i konferencji organizowanych przez Radę Europy (Council of Europe) w ciągu całego roku w różnych zakątkach kontynentu. Miałam szczęście już dwukrotnie korzystać z grantu RE, uczestnicząc jako świeżo upieczony nauczyciel w seminarium w Norwegii, a w tym roku w konferencji na Łotwie. Niezwykle różnorodna gama tematyczna spotkań RE, operowanie wybranym językiem roboczym (językiem angielskim, niemieckim, bądź francuskim), a przede wszystkim ogólnoeuropejski wymiar tych zjazdów, gromadzących przedstawicieli wszystkich państw kontynentu, stanowią bezsprzecznie o wartości i popularności owych konferencji wśród pracowników oświaty w Europie. Wszelkie informacje dostępne są na stronie internetowej RE: coe.education, a w procedurze aplikacji pośredniczy regionalne kuratorium oraz MENiS.

Sierpniowej konferencji na Łotwie przewodniczyli eksperci metodyki, pedagogiki i współpracy europejskiej w zakresie filologii obcych, w składzie: Angi Malderez (Uniwersytet w Leeds, W. Brytania), Sue Mace (British Council na Łotwie, W. Brytania), Adriana Vuscan i Monica Marasescu (British Council i ośrodki uniwersyteckie Rumunii) oraz Zoltan Poor (Europejskie Centrum Języków Nowożytnych w Gratz, w Austrii, a także Uniwersytet w Veszprem na Węgrzech). Prócz 72 reprezentantów Łotwy, w konferencji uczestniczyło 17 gości Rady Europy z Cypru, Słowenii, Bułgarii, Macedonii, Rumunii, Hiszpanii, Ukrainy, Rosji, Litwy i Polski, w gronie których miałam zaszczyt się znaleźć.

Wykłady plenarne, dyskusje i debaty na pełnym forum oraz prezentacje przedstawione przez wszystkich uczestników złożyły się na niezwykle bogaty i napięty program konferencji. Każdy z 17 zaproszonych gości zaprezentował wybrany aspekt problematyki kształcenia studentów filologicznych kierunków pedagogicznych oraz praktyki szkolnej w świetle procesów zachodzących w swym ojczystym państwie i ośrodku. Jako reprezentantka Polski miałam przyjemność przybliżyć 13-letnią już historię funkcjonowania licencjackich studiów filologiczno-nauczycielskich w Polsce oraz zarysy i sposoby realizacji programu nauczania i praktyki pedagogicznej, na przykładzie funkcjonowania Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie – naszej uczelni pedagogicznej o ponad 30-letnim doświadczeniu. Prezentacja WSP, a w szczególności Instytutu Filologii Obcych, w którym mam przyjemność od niedawna pracować, wsparta broszurami, folderami oraz kasetą video, a także przybliżenie problemów i rozwiązań dotyczących kształcenia przyszłych nauczycieli na zajęciach praktycznej nauki języka, które prowadziły, spotkały się z żywym zainteresowaniem i uznaniem uczestników prezentacji.

Przewodnim celem plenarnych zajęć konferencyjnych było wyznaczenie wspólnych rozwiązań prowadzących do podniesienia jakości edukacji, zwłaszcza w dziedzinie nauczania języków obcych, poprzez koncentrację wysiłków na doskonaleniu kształcenia absolwentów kierunków pedagogicznych, nie tylko tokiem zajęć akademickich, lecz w szczególności drogą skutecznego i profesjonalnie monitorowanego procesu praktyki pedagogicznej. Praktyka ta winna być, jak zgodnie ustalono, owocem ścisłej współpracy pracowników naukowych uczelni pedagogicznych, zwłaszcza filologów, metodyków i psychologów z kadrą placówek oświaty niższego szczebla, w których odbywa się praktyka pedagogiczna.

W szeregu państw europejskich zainicjowano już wdrażanie projektu regulacji owej współpracy poprzez wyłonienie i wykwalifikowanie mentorów – nauczycieli o pokaźnym dorobku i stażu zawodowym, specjalistycznie przeszkolonych w celu sprawowania pieczy nad przebiegiem praktyki pedagogicznej w swych placówkach. Mentorowie mieliby za swój priorytet zapewnianie płynnego przejścia

przyszłych nauczycieli z teorematów uczelni do realiów pracy pedagogicznej, wspomaganie procesu ich adaptacji oraz praktycznej aplikacji nabytej na uczelni wiedzy. Powołanie do istnienia i wyszczególnienie funkcji mentora, jako specjalizacji nauczycielskiej, nie tylko stanowiłoby doskonałe przedłużenie pracy metodyków akademickich w codziennym kontekście pracy zawodowej, lecz także wspomagałoby bezsprzecznie pierwsze kroki świeżo upieczonych nauczycieli. Wykształceni w akademickich ośrodkach metodycznych, mentorowie pełniliby tym samym poprzez swoją pracę rolę pomostu, ułatwiającego w znacznej mierze przejście młodych nauczycieli z etapu PRESETT (pre-service teacher training), czyli uniwersyteckiego przygotowania do pracy pedagogicznej i praktyki szkolnej, do etapu INSETT (in-service teacher training,) tj. czynnej pracy nauczycielskiej.

Nieprecyzyjna bądź nieracjonalna organizacja przebiegu praktyki pedagogicznej, z trudem funkcjonująca w wielu państwach europejskich, przy nikłej liczbie godzin obserwacji i praktyki, czy też braku fachowej porady opiekuna praktyk szkolnych, rzutuje negatywnie na cały system oświaty i edukacji. Stąd też staraniem przedstawicieli nauczycielstwa, kadry uniwersyteckiej oraz przedstawicieli British Council w Rumunii, na Węgrzech i w Czechach, powołano stowarzyszenia grup pedagogicznych różnych środowisk, edukujące specjalistów kształcących mentorów, a następnie zrzeszające samych mentorów. W Rumunii działa już od 1999r. ich stowarzyszenie ASMERO, w Czechach znane pod nazwą AMATE. Wdrażane są również nowe rządowe programy edukacyjne pilotujące pracę mentora (MOSS w Rumunii: mentor observation and support scheme) oraz początkujących nauczycieli (NQT, newly qualified teachers).

Wszystkie dyskusje i prezentacje powyższych działań i projektów były moim zdaniem bardzo interesujące i inspirujące. Jako początkujący nauczyciel akademicki, absolwentka Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Częstochowie, katedry filologii angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz były nauczyciel wolontariusz z Afryki, czuję się związana blisko z systemem edukacji nauczycieli, który może i powinien skorzystać ze wzorca przedsięwzięć zainicjowanych w innych państwach Europy.

Pozostając w kontakcie z pozostałymi uczestnikami konferencji, pragnę zdobywać doświadczenie i dzielić się informacjami o rozwoju owych zamierzeń i programów w państwach pionierskich w tym zagadnieniu, w tym także gospodarza konferencji, czyli Łotwy. Swe bogate doświadczenia wyniesione z różnorodnych zajęć konferencyjnych zamierzam przekazać wszystkim zainteresowanym tematem polskim Koleżankom i Kolegom na łamach pisma akademickiego *Res Academicae* i magazynów *Anglorama* i *Teacher*, a także podczas warsztatów i prezentacji poświęconych niniejszemu zagadnieniu.

Jeszcze raz bardzo serdecznie zachęcam do odwiedzania stron internetowych Rady Europy i korzystania z jej grantów. Europejskie konferencje są doskonałą okazją do wymiany doświadczeń, poznania nowinek edukacyjnych, samokształcenia, jak również odwiedzenia ciekawych zakątków naszego kontynentu. Dziękuję uprzejmie Dyrekcji i pracownikom IFO za wsparcie i słowa zachęty oraz za umożliwienie mi udziału w konferencji na Łotwie.

mgr Anna Cholewa

Epitafia

Sędziego

Tu leży sędzia, co wciąż gubi akta,
Los go łaskawie odłożył ad acta.

Ogrodnika

Tu leży ogrodnik, co pijąc nikomu nie wadził,
Pewnie piłby jeszcze, gdyby nie przesadził.

Zbigniew Grzędzielski

NOTKI Z DZIAŁU WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Tegoroczną inaugurację nowego roku akademickiego w naszej uczelni uświetnili swoją obecnością goście z dwóch ośrodków partnerskich, tj. Uniwersytetu Karola w Pradze oraz Kijowskiego Uniwersytetu Sławistycznego.

W składzie delegacji z Czech znaleźli się Dziekan Wydziału Pedagogicznego prof. Paweł Benes oraz dwie Panie Prodziekan tego samego Wydziału: doc. Marie Kubinowa i dr Radka Wildova. Mimo spóźnienia na uroczystość, co spowodowane było, co trzeba z przykrością stwierdzić, złym stanem polskich dróg, prof. Benes, jako szef delegacji, zdążył jeszcze zabrać głos zgodnie z zaplanowanym scenariuszem.

Bardzo istotne z punktu widzenia dalszej współpracy spotkanie miało miejsce po zakończeniu oficjalnej części inauguracji.

Gości przyjął Dziekan Wydziału Pedagogicznego dr Andrzej Margasiński w towarzystwie Prodziekan ds. Studenckich dr Teresy Banaszkiewicz. Uczestniczyli w nim również dr hab. Henryk Ćwięk i dr hab. Zdzisław Cutter. Goście z Czech poinformowali, że polska reforma systemu edukacji, wprowadzona kilka lat temu, cieszy się dużym uznaniem w Europie i dla wielu krajów stanowi pewien wzorzec. Ponieważ

Fot. A. Pietrzyk

Uniwersytet Karola w Pradze jest jedyną czeską uczelnią kształcącą w zakresie pedagogiki wczesnoszkolnej, zwrócono uwagę na możliwość podjęcia współpracy w tej dziedzinie. Uzgodniono udział przedstawicieli Uniwersytetu Karola w konferencjach organizowanych przez Wydział Pedagogiczny w 2004 roku, wspólne staże kadry i studentów oraz wymianę podręczników.

Ostatnim punktem wizyty było podpisanie przez JM Rektora prof. dr. hab. Janusza Berdowskiego przedłużenia umowy o współpracy między naszymi uczelniami na lata 2003–2008.

Kijowski Uniwersytet Sławistyczny reprezentował natomiast Dziekan Wydziału Filologicznego prof. Oleg Władimirowicz Priskoka. Gość został przyjęty przez Prorektora ds. Nauki prof. dr. hab. Tadeusza Paneckiego oraz Dziekana Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr. hab. Tadeusza Srogosza. Ponieważ w grudniu bieżącego roku kończy się umowa o współpracy między naszymi uczelniami, prof. Priskoka przywiózł ze sobą projekt nowej umowy, która zostanie podpisana w najbliższych tygodniach.

* * *

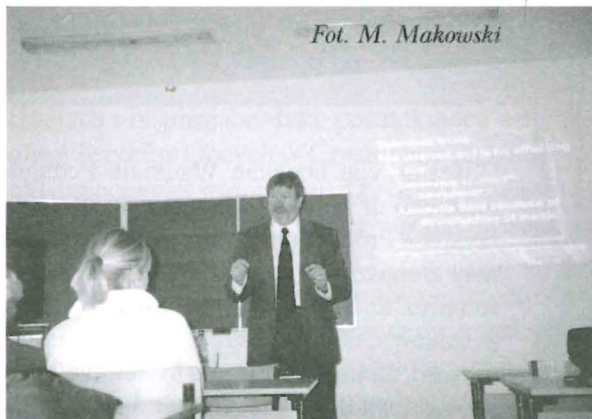
W dniach 14–16 października 2003 gościliśmy w naszej uczelni grupę gości z Houston z Teksasu. Goście przeprowadzili serię wykładów dla studentów zarządzania i marketingu oraz administracji. Zostali też przyjęci przez Prorektora ds. Nauki prof. dr. hab. Tadeusza Paneckiego. Z wypowiedzi gości wynika, że byli bardzo pozytywnie zaskoczeni zarówno samym przyjęciem ze strony uczelni, jaki i poziomem naszych studentów, również w zakresie znajomości języka.

Nad sprawnym przebiegiem wizyty czuwał cały sztab osób, ale specjalne podziękowania należą się mgr Janinie Stasz-

Fot. A. Pietrzyk

Fot. M. Makowski

Fot. M. Makowski

czyk, z której inicjatywy wizyta miała miejsce. Duży wkład pracy był też udziałem Dyrektora Instytutu Zarządzania i Marketingu dr. Marka Kuleszy oraz Z-cy Dyrektora Instytutu Administracji dr. Krzysztofa Winiarskiego. Przygotowanie programu wizyty było koordynowane przez Dział Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej.

Joanna Kulska

Epitafia

Filozofa

Tu leży filozof, co chciał być jak Platon,
A że tworzył utopie, spoczywa tu za to.

Przechodnia

Na pasy wszedł bezpiecznie,
Poleży teraz, tyle że wiecznie.

Zbigniew Grzędzielski
Rys. Jacek Łydzba

WALNE ZGROMADZENIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO

W dniu 20 września 2003 r. zjechali się do Przemyśla delegaci Polskiego Towarzystwa Historycznego z całego kraju na Walne Zgromadzenie, na którym wybrano nowe władze na następną pięcioletnią kadencję. Oddział PTH w Częstochowie reprezentowany był w Przemyśle przez prezesa prof. Bartłomieja Szyndlera i wiceprezesa dra Marcelego Antoniewicza.

Obrady odbywały się na Zasaniu w auli Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania. Poprzedziła je w dniu 19 września sesja naukowa na temat: *Stosunki polsko-ukraińskie w I połowie XX wieku*, która zgromadziła dużą liczbę zainteresowanych tą problematyką. W sumie wygłoszono 5 referatów i komunikatów. Spośród nich na szczególną uwagę zasługiwały referaty prof.

Włodzimierza Bonusiaka z Rzeszowa i prof. Leonida Zaszkilniaka ze Lwowa, oba poświęcone paralelnej tematyce: *Stosunki polsko-ukraińskie i ukraińsko-polskie w XX w. – stan i postulaty badawcze*, prezentującej stanowisko historyków polskich i ukraińskich wobec tych samych wydarzeń historycznych. Do ciekawych należał też komunikat ks. prof. Tadeusza Śliwy z Przemyśla poświęcony *Źródłom do badań stosunków polsko-ukraińskich w Archiwum Archidiecezjalnym w Przemyśle*.

Ustępującego dotychczasowego prezesa PTH prof. Wojciecha Wrzesińskiego z Wrocławia zastąpił prof. Krzysztof Mikulski z Torunia, wybrany dopiero w drugiej turze, bowiem w pierwszej zarówno prof. Mikulski jak i jego kontrkandydat prof. Andrzej Chwalba z Krakowa nie uzyskali decydującej o wyborze liczby głosów.

Wśród zgłoszonych kandydatów do Zarządu Głównego, liczącego 24 osoby, znajdował się także dr Antoniewicz, któremu zabrakło jednak zaledwie paru głosów, by wejść do tego gremium.

Podczas dyskusji niektórzy delegaci zwracali uwagę na pilną potrzebę przywrócenia w szkołach należnego miejsca historii, jako przedmiotu kształtującego postawę patriotyczną i obywatelską.

21 września, w niedzielę, część delegatów udała się dwoma autokarami na wycieczkę jednodniową do Lwowa, podczas której zwiedziła Centralne Państwowe Historyczne Archiwum Ukrainy, mieszczące się w gmachu klasztoru pobernardyńskiego, katedry: rzymskokatolicką, ormiańską i grekokatolicką, kaplicę Boimów, rynek wokół Ratusza oraz cmentarze: Łyczakowski, Orląt i Strzelców Siczowych. Silne wrażenie i wzruszenie na uczestnikach wycieczki wywarła Nekropolia Łyczakowska, gdzie spoczywają prochy wielu wybitnych Polaków, których nazwiska zapisały się złotymi literami w narodowym panteonie oświaty, nauki, literatury i sztuki. Wielu z nich wdzięczni rodacy wzniesli na mogiłach wspaniałe pomniki, prawdziwe arcydzieła sztuki sepulkralnej, dłuta znakomitych polskich rzeźbiarzy. Niestety Ukraińcy nie uszanowali zabytkowego i unikalnego charakteru cmentarza, z którym może się równać jedynie Père-Lachaise w Paryżu (gdzie spoczywają prochy Fryderyka Chopina) i dokonali jego częściowej dewastacji oraz zeszpecenia, chowając między naszymi swoich bohaterów z epoki komunizmu i stawiając im urągające estetyce socrealistyczne nagrobki.

Fot. i tekst Bartłomiej Szyndler

IATEFL POLSKA WE WROCŁAWIU

Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego IATEFL Polska wybrało w roku 2003 Wrocław na miejsce swojej 12. Międzynarodowej Konferencji. Każdego roku liczba chętnych do wzięcia udziału w tym spotkaniu zwiększa się, a w zeszłym roku osiągnęła liczbę ok. 1100 uczestników. IATEFL Polska jest największym stowarzyszeniem nauczycieli języka angielskiego w naszym kraju, skupiającym również studentów anglistyki i kolegów nauczycielskich. W tegorocznej, trzydniowej konferencji, która odbyła się w dniach 19–21 października, wzięła udział pięcioosobowa grupa pracowników Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych WSP, w składzie: mgr mgr Andrzej Wątroba, Janina Staszczuk, Joanna Mysłek-Dziadko, Anna Kmiecik, Monika Bednarek-Kawa.

W tym roku mieliśmy okazję uczestniczyć w licznych warsztatach, sesjach plenarnych i dyskusjach panelowych, była to jednocześnie doskonała sposobność by zapoznać się z nowymi wydawnictwami z zakresu nauczania języków i kształcenia na-

uczycieli, oraz egzaminami językowymi funkcjonującymi w Unii Europejskiej. Odbyły się również spotkania Grup Specjalnych Zainteresowań (SIG) oraz spotkania regionalne. Częstokroć uczestnicy stawali przed trudną decyzją wyboru jednego spośród równolegle odbywających się dwudziestu warsztatów o różnorodnej tematyce. Prowadzącymi zajęcia byli specjaliści z zakresu metodyki nauczania języka angielskiego, lingwistyki, translacji jak również pasjonaci tego języka i kultury. Jeremy Harmer, Mario Rinvoluceri – te nazwiska dzia-

ły jak magnes i niezmiennie przyciągały tłumy. Głównym tematem dyskusji panelowej była rola nauczycieli języka angielskiego w Unii Europejskiej i ich miejsce na tym rynku pracy.

Tegoroczna wrocławska konferencja, zapewne, jak co roku, była okazją do wymiany doświadczeń, wskazówek, lecz także, a może przede wszystkim, wsłuchania się w piękną angielszczyznę rozbrzmiewającą przez trzy dni w kampusie Politechniki Wrocławskiej.

*Monika Bednarek-Kawa
Fot. ze zbiorów Autorki*

Biorca

Przemienny system kontaktów stosuje,
Codziennie do innej kieszeni przyjmuje.

Krzyk rozpaczy wyborcy

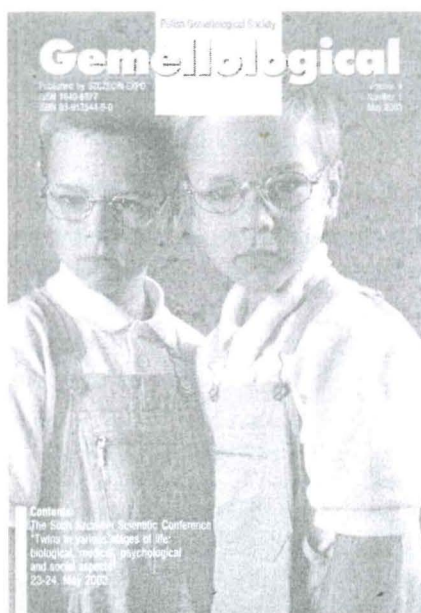
Gdy się oddała co miało być blisko
To mam pełne prawo kichać na wszystko.

Zbigniew Grzędzielski

FENOMEN BLIŹNIĄT

Tegoroczne, szczecińskie spotkania naukowe poświęcone fenomenowi bliźniąt, w których corocznie udział bierze reprezentacja naszej Uczelni, odbywały się w zmienionej, dwuczęściowej formule.

W maju br. dr Izabela Gomółka-Walaszek z Zakładu Psychologii na VI Konferencji Naukowej *Bliźnięta w różnych okresach życia: aspekty biologiczne, medyczne, psychologiczne i społeczne* organizowanej przez Polskie Towarzystwo Gemeliologiczne i Klinikę Medycyny Matczyno-Płodowej Katedry Położnictwa i Ginekologii Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie we współpracy z Szczecin-Expo Towarzystwem Wspierania Rozwoju Pomorza Zachodniego przedstawiła społeczny kontekst rozwoju poznawczego bliźniąt /*Social context of cognitive development of twins*/, opublikowany w *Gemellological review* 2003, vol. 4, 1, s. 51-58.

Uczestniczki konferencji: od lewej - Olga Żaba, Izabela Gomółka-Walaszek, Marta Sadzawicka

Interpretując wyniki badań własnych, pokazujące różnice w tempie ontogenetycznego rozwoju zdolności poznawczych bliźniąt i nie bliźniąt, uzasadniła specyficznymi warunkami społecznymi sytuacji wychowawczych bliźniąt.

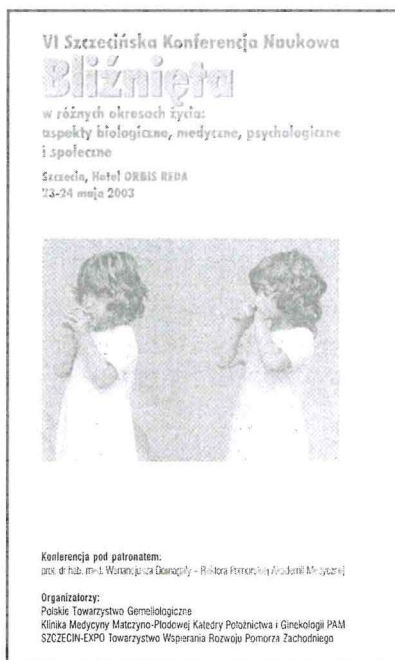
Obradom przewodniczyli: prof.dr hab.n.med. Elżbieta Ronin-Walknowska Kierownik Kliniki Medycyny Matczyno-Płodowej PAM, Przewodnicząca PTG i mgr Marek Sztark Dyrektor Szczecin-Expo.

Integralną częścią Konferencji są warsztaty naukowe odbywające się zawsze w sierpniu w ramach *Europejskiego Festiwalu Bliźniąt*. Dzięki gościnności Księdza

Uczestnicy sierpniowych warsztatów: od lewej: dr Izabela Gomółka-Walaszek, bliźniaczki – córki p. Marka Sztarka, mgr M. Sztark (od 6 lat współpracujący z Kliniką AM w Szczecinie w badaniach nad bliźniakami), Ola Walaszek

Lucjana Gierosa Dyrektora Szkół Salezjańskich, lokalizacja Festiwalu na tym terenie zapewnia komfortowe warunki zarówno zabawy wieloraczkom i ich rodzinom jak też pracy zespołom badawczym z wielu Uczelni.

Dr Izabela Gomółka-Walaszek ze swymi studentkami na konferencji w Szczecinie (od lewej: z Martą Sadzawicką i z Olgą Żabą)

W tegorocznych spotkaniach z bliźniętami, zarówno w konferencji jak i w badaniach ogólnego poziomu rozwoju intelektualnego, rozwoju pamięci i kompetencji komunikacyjnych uczestniczyły Studentki naszej Uczelni przygotowujące prace magisterskie o rozwoju bliźniąt pod kierunkiem dr I. Gomółki-Walaszek – Panie: Marta Sadzawicka i Olga Żaba z IV roku Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej oraz ankieterzy–wolontariusze, wielbiciele bliźniąt: Aleksandra Walaszek z kl. IV LO im. C. K. Norwida w Częstochowie i Dominika Dera z kl. II Liceum Socjalnego w Ostrzeszowie.

Izabela Gomółka-Walaszek

Wśród zaledwie 12 polskich zespołów uczestniczących w Europejskim Festiwalu Bliźniąt warsztaty „Badania poziomu rozwoju zdolności poznawczych bliźniąt w parach: pamięci, sprawności językowej oraz ogólnego poziomu intelektualnego” prowadził zespół pod kierunkiem dr Izabeli Gomółki-Walaszek.

Migawki z sierpniowych warsztatów

Dr I. Gomółka-Walaszek przewodniczy obradom plenarnym

Od lewej:
Dominika Dera, Olga Żaba, Ola Walaszek,
dr Izabela Gomółka-Walaszek z badanymi
bliźniakami

Od lewej: mgr Marek Sztark i dr Izabela
Gomółka-Walaszek w trakcie wywiadu
z publicznością na temat bliźniąt podczas
sierpniowych warsztatów

Przykładowe wzory testów do badań
opracowanych przez studentkę Olę Żabę

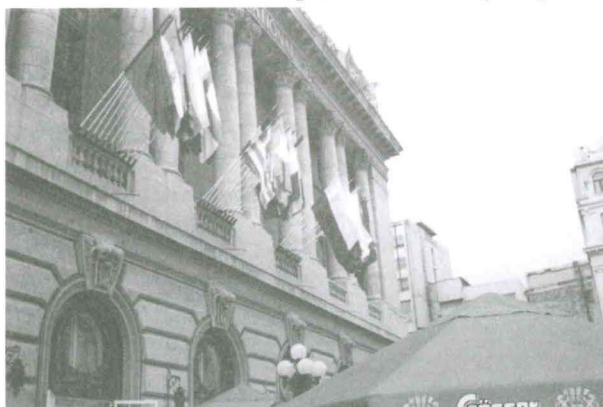
Babcie rencistki

Do księgi Guinnessa trafią babcie z gminy,
Jako główne żywicielki wiejskiej rodziny.

Zbigniew Grzędzielski

XXIX MIĘDZYNARODOWY KONGRES HISTORII WOJSKOWEJ

W dniach 10–16 sierpnia 2003 r. odbył się w Bukareszcie XXIX Międzynarodowy Kongres Historii

*Centrum Kongresowe Armii Rumuńskiej
w Bukareszcie*

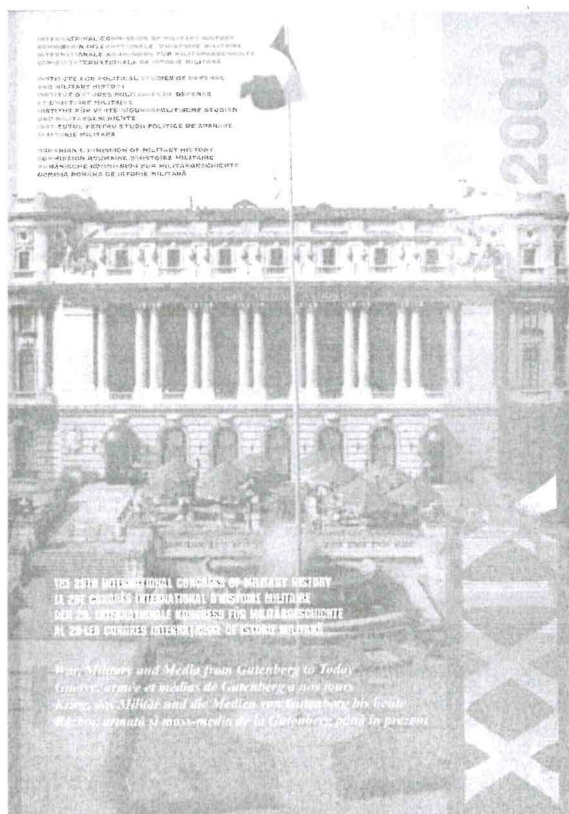
Komitetu Nauk Historycznych PAN formalnie została przyjęta do C.I.H.M. w 1965 r. podczas Konkresu w Wiedniu i od tej pory aktywnie uczestniczy na forum międzynarodowym w pracach C.I.H.M.

C.I.H.M. kierują obecnie władze, które ukonstytuowały się na XXVI Kongresie w Sztokholmie w 2000 r. (przewodniczący – belgijski historyk prof. Luc de Vos, sekretarz generalny – dr Piet Kamphuis z Holan-

Wojskowej zorganizowany przez Rumuńską Komisję Historii Wojskowej. Komisja rumuńska jest jedną z 35 komisji narodowych wchodzących w skład Międzynarodowej Komisji Historii Wojskowej (Commission Internationale d'Histoire Militaire – C.I.H.M.) C.I.H.M. utworzona została w 1938 r. w Zurichu z inicjatywy historyków wojskowych z Francji i Szwajcarii i dzisiaj stanowi jedną z najbardziej prężnie działających komisji i agend Międzynarodowego Komitetu Nauk Historycznych. Polska Komisja Historii Wojskowej

Na pierwszym planie w środku prof. dr hab. T. Panecki

dii, skarbnik – płk Hervé de Weck ze Szwajcarii oraz 10-osobowe Biuro, w składzie którego od 1990 r. znajduje się prof. T. Panecki.

Zadaniem C.I.H.M. – zgodnie z art. 2 Statutu tej organizacji – jest „inspirowanie i koordynowanie badań w zakresie historii wojskowej na płaszczyźnie międzynarodowej, prezentowanie wyników tych badań oraz ich upowszechnianie”. Głównym forum prezentacji osiągnięć badawczych historyków wojskowych w poszczególnych krajach są doroczne kongresy oraz zjazdy organizowane co pięć lat, podczas których Zgromadzenie Ogólne C.I.H.M. wybiera Władze oraz zatwierdza główne kierunki działalności.

Ważną rolę w realizacji zadań statutowych spełniają wydawnictwa C.I.H.M. i „Revue Internationale d'Histoire Militaire” (jest to rocznik przygotowywany i wydawany przez poszczególne komisje narodowe) i „Bibliographie internationale d'histoire militaire”, wydawana każdego roku w Szwajcarii.

Wracając do kongresu w Bukareszcie warto podać, że tym razem temat obrad był następujący: „Wojna i media od Gutenberga po dzień dzisiejszy”. Kongres zgromadził blisko 150 historyków z 33 państw, które obejmowały kwestie szeroko pojmowanej informacji, propagandy, dezinformacji pisanej, wizualnej, dźwiękowej wykorzystywanej przez siły zbrojne w czasie konfliktów zbrojnych na przestrzeni dziejów.

Observatorul Militar
Edition spéciale

Le 29e Congrès International d'Histoire Militaire

Sous le signe de Gutenberg et du Dieu Mars

L'information, les journalistes sont moins capables de rapporter correctement le déroulement des événements auxquels ils sont témoins: souvent les médias sont, même si involontairement, un outil idéal à l'usage des terroristes qui sont montrés au public comme des justiciers capables de lutter avec tous les moyens pour l'accomplissement de leurs buts. En répétant une formule bien connue qui dit que la première victime de la Guerre est la Vérité, le diable de Luc de Vos a été une plaidoirie persuasive à l'appel de la protection de l'environnement de la communication contre la manipulation et pour l'augmentation de la responsabilité, envers la mort d'ent en part, de journalistes, en général, et des journalistes militaires-correspondants de guerre, en particulier.

De ce point de vue, les travaux du 29e Congrès International d'Histoire Militaire représentent un stimulus pour l'étude objective des causes et du déroulement des conflits militaires le long du temps, mais surtout des guerres contemporaines qui attendent encore leurs historiens à s'impliquer sur *in situ* et *ex situ* dans le labyrinthe des déclarations et actions militaires pour extraire la vérité et les leçons nécessaires pour ceux qui vont venir.

George Cristian MAIOR, Secrétaire d'Etat et Chef du Département pour l'intégration euro-atlantique et la politique de défense (Ministère de la Défense de Roumanie)

Ms. Capitaine Florin SPERLEA

Obrady odbywały się w pięknym pałacu Centrum Wojskowego i były tłumaczone symultanicznie na języki: angielski, francuski, niemiecki i rumuński. Prof. Panecki wygłosił referat pt. „Biuro Informacji i Propagandy KG AK w latach 1939-1945”. Był jedynym historykiem z Polski.

Zgodnie z dotychczasową praktyką materiały kongresowe zostaną opublikowane w specjalnym wydawnictwie w przyszłym roku.

Następny XXX jubileuszowy Kongres C.I.H.M. odbędzie się w dniach od 1–7 sierpnia 2004 r. w stolicy Maroka Rabacie.

(Na marginesie – XX Kongres C.I.H.M. zorganizowała w Warszawie Polska Komisja Historii Wojskowej w sierpniu 1994 r. nt. „Powstania narodowe po 1794 r. – materiały ukazały się drukiem w 1995 r.)

prof. Tadeusz Panecki
Fot. ze zbiorów Autora

Cwaniak

Brukselkę chce sadzić, w rolnika się wcielić,
I stanąć w kolejce po dopłaty z Brukseli.

Znikające pociągi

Częstochowa pewnie wnet z tego zasłynie,
Że wjazd do niej będzie tylko na dreźnie.

Zbigniew Grzędzielski

NOTATKI Z PODRÓŻY

Sprawozdanie merytoryczne z pobytu służbowego we Francji (20-27.09.2003) Prorektora ds. Nauki WSP w Częstochowie prof. zw. dr. hab. Tadeusza Paneckiego oraz prof. zw. dr. hab. Tadeusza Dubickiego.

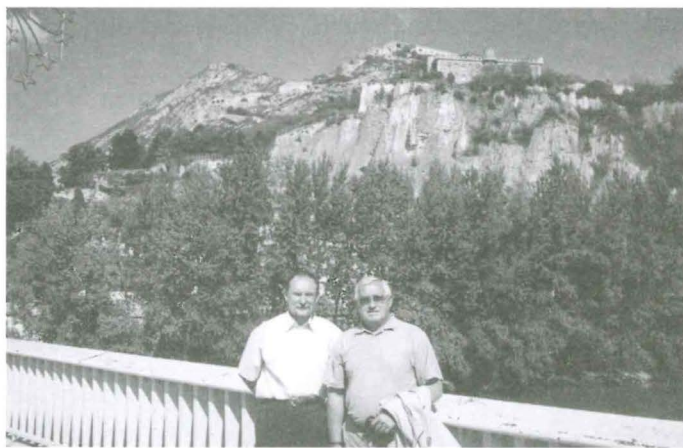
Delegacja WSP w Częstochowie wylądowała w Paryżu ok. godz. 17.30 (20.09.). Okazało się, iż bagaże zostały przez przewoźnika – Lufthansę omyłkowo pozostawione w Monachium, co trwało do 23.09. Zakwaterowanie w Paryżu zgodnie z planem.

W dniu 22-23 wizytowano Stację Naukową PAN w Paryżu, przeprowadzone zostały tam rozmowy z jej dyrektorem prof. Henrykiem Ratajczakiem oraz jego zastępcą dr. Piotrem Korczalą. Dotyczyły one możliwości wykorzystania Stacji dla potrzeb wymiany naukowej z Francją. Uzyskano deklarację przychylności dyirekcji w tej sprawie. 24 września delegacja udała się do Lyonu, gdzie mieszkała w budynku konsulatu RP. Wielce pomocnym w nawiązaniu kontaktów z władzami miejscowych uczelni okazał się konsul Roman Wyborski.

24 września złożono wizytę w Instytucie Nauk Społecznych Uniwersytetu Lumiere Lyon 2 (Institut des Sciences de l'Homme). Przyjęci zostaliśmy przez 3-osobową reprezentację profesorów, której przewodniczył prof. Jean Luc Moyaud – dyrektor Instytutu. W trakcie rozmów zapoznano się ze strukturą obu uczelni, zaprezentowano główne kierunki prowadzonych badań. Strona francuska preferuje historię społeczeństwa (społeczną), w tym historię szlachty francuskiej, skupisk miejskich i ludności chłopskiej. Przedmiotem zainteresowania są też migracje, w tym mniejszości polskiej. Studia prowadzone są w trójstopniowym cyklu – licencjat, magisterium, doktorat.

Od lewej: prof. Tadeusz Panecki, Prorektor ds. Nauki, prof. Jean-Luc Moyaud, Dyrektor Instytutu Nauk Społecznych Uniwersytetu Lumiere – Lyon 2, prof. Tadeusz Dubicki

Od lewej: prof. Tadeusz Dubicki, prof. Tadeusz Panecki w Grenoble

Po prezentacji przez rektora Paneckiego możliwości badawczych środowiska częstochowskiego zgodzono się, iż akcent współpracy należy postawić na szeroko rozumianą Polonię francuską. Uzgodniono, iż pierwszym tematem będą losy polskich legionistów w służbie Francji (Legia Cudzoziemska).

W trakcie wizyty uzgodniono, że obie strony ustalą dalsze kierunki i zagadnienia badawcze w trakcie wymiany korespondencji, po ostatecznych decyzjach w sprawie współpracy podjętych przez władze obu uczelni (w kontekście wizyty u prorektora Lyon 2).

25 września delegacja prowadziła rozmowy w Institut Universitaire de Formation des Maitres z jego wicedyrektorem prof. Regisem Berardem. Szkoła prowadzi studia uzupełniające maderskie, kształtuje absolwenta w danej dziedzinie nauczania szkolnego. Studenci odbywają staże (praktyki) 3-tygodniowe w szkołach.

Po przedstawieniu przez obie strony zakresu swoich możliwości, zainteresowań uzgodniono możliwości staży dla osób zajmujących się praktycznym nauczaniem języka francuskiego (romanistów).

26 września złożono wizytę vice-prezydent ds. współpracy naukowej Uniwersytetu Lumiere Lyon 2, prof. Isabelle Guinamard. Profesorka poinformowała, iż w szkole studiuje ok. 26. tys. osób na 6 wydziałach. Ma ona profil humanistyczny (bez przedmiotów ścisłych), Uniwersytet utrzymuje dotychczas kontakty z dwoma ośrodkami polskimi: Uniwersytetami w Łodzi i w Gdańsku. Po prezentacji WSP w Częstochowie przez prorektora prof. T. Paneckiego strona francuska wykazała zainteresowanie nawiązaniem kontaktów z WSP w Częstochowie na zasadzie wzajemności. Strona francuska wykazała szczególne zainteresowanie pedagogiką i historią. Ustalono, iż pierwszym etapem tych kontaktów będzie wymiana osobowa w ramach programów Socrates i Erasmus – od roku 2004/2005. Obie strony zobowiązały się do szybkiego uszczegółowienia umowy poprzez przesłanie tekstów umów i ich podpisanie. Jako dalszy etap współpracy przewidziano podpisanie umowy kompleksowej dotyczącej wszystkich możliwych elementów współpracy naukowej i dydaktycznej.

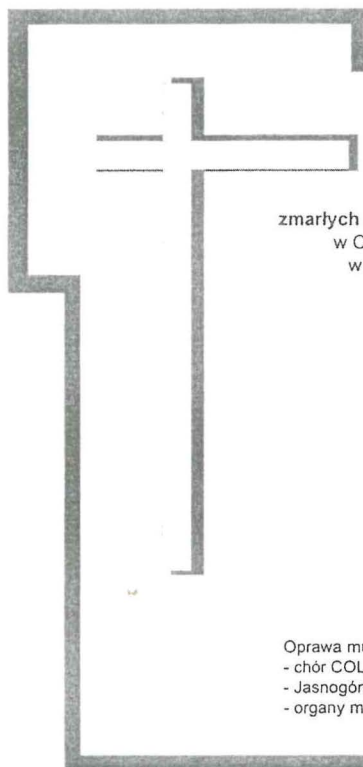
prof. Tadeusz Panecki
Fot. ze zbiorów Autora

Dmuchamy ryż

Bez oczekiwań
wybrana samotność jest
jak
jasny ptak z niebieskimi oczami
rozświeblający nieobecność
szarej hipokryzji przyjaciół.
Jak
pachnący deszczem świt, którego
mój opis
cynicznie wyśmiałeś.
Jak
radość spokojnego
zapachu darshanu
i
płomieni czerwonych świec.
Jak
planeta wschodzącego amerykańskiego słońca,
którą widziałeś jadąc autem
zmęczony po pracy.
Jak to słońce
oświeblające mimozy na mojej trasie
Nowy Jork – Chicago.
Jak
moje usta umykające
przed twoimi.

Alicja Datta-Jakubowska

DZIEŃ SZCZEGÓLNEGO PRZYPOMNIENIA

MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI

zmarłych nauczycieli akademickich i innych pracowników wszystkich wyższych uczelni
w Częstochowie zostanie odprawiona w dniu 5 listopada (środa) o godz. 18⁰⁰
w Kościele Rektorackim w III Alei Najświętszej Marii Panny w Częstochowie.
Celebryje Ks. Abp Dr Stanisław Nowak.

Zapraszamy

Rektorów, Pracowników, Studentów oraz Rodziny i Przyjaciół Zmarłych

- AKADEMII POLONIJNEJ
- INSTYTUTU TEOLOGICZNEGO
- POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ
- WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO
- WYŻSZEJ SZKOŁY HOTELARSTWA I TURYSTYKI
- WYŻSZEJ SZKOŁY LINGWISTYCZNEJ
- WYŻSZEJ SZKOŁY ZARZĄDZANIA
- WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ

Międzyuczelniany Klub
Emerytowanych Nauczycieli Akademickich
przy Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie

Oprawa muzyczna:

- chór COLLEGIUM CANTORUM z Politechniki Częstochowskiej pod dyktando Janusza Siadłaka
- Jasnogórski Zespół Wokalny CAMERATA pod dyktando Przemysław Jeziorowskiego
- organy mgr Eugeniusz Brańka

Z okazji Święta Zmarłych przypominamy listę pracowników, którzy odeszli w minionym roku akademickim „za bramę wielkiej ciszy”. Niestety, tegoroczna lista jest długa. Wymienimy Ich w kolejności chronologicznej, zgodnie z datą zgonów:

*Fot. A. Pietrzyk
(zdjęcia Cmentarza Łyczakowskiego)*

dr Zbigniew Jakubowski
mgr Stanisław Podobiński
prof. dr hab. dr h.c. Stefan Folaron
prof. Edward Bogusławski
mgr Iwona Kamosińska
mgr Jerzy Rudenko
p. Aleksandra Orzechowska
mgr Magdalena Śleziak-Spruś

Zachowajmy Ich w sercach i pamięci!

DYSKUSJA O PRAWIE POLSKIM

Trzydniowa konferencja zatytułowana „Własność i jej ograniczenia w prawie polskim” rozpoczęła się 25 września w sali sesyjnej częstochowskiej Rady Miasta. Organizatorem konferencji był Instytut Administracji Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, którego dyrektor, prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki, otworzył symposium. Patronat honorowy sprawował Prezydent Miasta Częstochowy dr inż. Tadeusz Wrona, który jako drugi zabrał głos.

Aby utrwalić problematykę naukowego spotkania, wymienimy referentów:

- prof. dr hab. Marek Zirk-Sadowski (UŁ), „Filozoficzno-prawna problematyka własności”;
- prof. dr hab. Anna Robaszkiewicz-Pikulska (UŁ), „Własność w prawie rzymskim”;
- prof. dr hab. Tadeusz Szulc (UŁ, WSP), „Własność w świetle konstytucji II Rzeczypospolitej”;
- prof. dr hab. Anna Łabno (Uniwersytet Śląski), prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki (UŁ, WSP), „Wprowadzenia do rozważań nad koncepcją własności w europejskich konstytucjach ostatniej dekady XX wieku”;
- dr Aldona Domańska (UŁ), dr Anna Domańska (Politechnika Łódzka), „Własność prywatna jako element zasady społecznej gospodarki rynkowej”;
- prof. dr hab. Teresa Kurowska (UŚ), „Gospodarstwo rodzinne w świetle art. 23 Konstytucji RP”;
- prof. dr hab. Marek Górski (UŁ), „Ograniczenie prawa własności w związku z realizacją wymagań ochrony środowiska”;
- prof. dr hab. Andrzej Matan (UŚ), „Postępowanie administracyjne w sprawach z zakresu prawa budowlanego w aspekcie ograniczenia prawa własności”;

Fot. M. Makowski

Fot. M. Makowski

- dr Marek Stańko (UŚ), „Roszczenia właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości w związku z uchwaleniem lub zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego”;
- dr Krzysztof Winiarski (WSP), „Własność a zakres władztwa planistycznego w gminie”;
- dr Monika Jagielska (UŚ, WSP), „Ograniczenia w zakresie nabywania nieruchomości przez cudzoziemców”;

- dr Monika Król (UŁ) „Ograniczenie w korzystaniu z prawa własności związane z wykonywaniem działalności wytwórczej w rolnictwie”;
- dr Jacek Górecki (UŚ) „Własność jako instrument zabezpieczenia wierzytelności”;
- dr Ewa Frankiewicz (UŁ, WSP) „Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego”.

Z GOŚCINĄ W IFO

W dniach 11–15 października 2003 r. gościem Uczelni był dyrektor Instytutu Nauk Politycznych partnerskiego Uniwersytetu Koblenz-Landau profesor dr hab. Ulrich Sarcinelli. Ta strategiczna w kontekście planów rozwoju WSP wizyta doszła do skutku na zaproszenie Dyrekcji Instytutu Filologii Obcych, a finansowana była głównie przez europejski program wymiany akademickiej Sokrates-Erasmus. Profesor Sarcinelli, który gościł w Częstochowie wraz z małżonką wygłosił dla studentów IFO trzy wykłady na temat: *Państwo i ustrój w Niemczech, Demokracja i społeczeństwo wobec przemian historycznych, Miejsce Polski i Niemiec w Europie i świecie*. Profesor Sarcinelli był gościem Prorektora WSP ds. Nauki prof. dr hab. Tadeusza Paneckiego, podczas serdecznej rozmowy ustalono terminy następnych wizyt. Bezpośrednimi organizatorami pobytu prof. Sarcinellego były dr Joanna Ławnikowska-Koper i dr Hanna Kaczmarek.

Fot. A. Pietrzyk

Na polskich drogach

Auto służbowe za autem pomyka,
I dalej wszystkie na koszt podatnika.

Kominiarz

Pewnie mu nigdy do głowy nie strzeli,
Że jego pensją dziesięciu można obdzielić.

Służbowe wożenie

Od faraonów trwają te praktyki,
Tylko zmieniają się ciągle lektyki.

Gdy kurtyna idzie w górę

Obraz gorszy niż sars się wyłania,
Wszechogarniająca kleptomania.

Zbigniew Grzędzielski

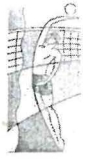
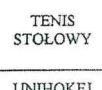
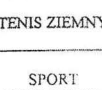
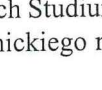
STUDENCI SPORTOWCY NA START

Jak co roku w październiku Studium Wychowania Fizycznego i Sportu prezentuje swoją ofertę imprez sportowo-rekreacyjnych na aktualny rok akademicki. Są one uzupełnieniem i wzbogaceniem tych propozycji, jakie otrzymują studenci w ramach obowiązkowych zajęć fakultatywnych z wychowania fizycznego oraz zajęć fakultatywnych

i grup przygotowania sportowego. Propozycje dotyczą takich dyscyplin sportowych jak: piłka nożna, piłka koszykowa, piłka siatkowa, pływanie, lekkoatletyka, gimnastyka, ćwiczenia siłowe, unihokej, tenis ziemny, tenis stołowy, aerobic, step-aerobic, calanetics. W porównaniu z ubiegłym rokiem Studium wzbogaciło swoją ofertę o tenis ziemny dla studentów wybierających formę zajęć wychowania fizycznego oraz wyszło z propozycją zorganizowania oddzielnej imprezy sportowo-rekreacyjnej dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Wzorem lat ubiegłych zaplanowany jest również obóz sportowych zimowych i letnich. Do udziału w zajęciach i uczestniczenia

w imprezach sportowych Studium Wychowania Fizycznego i Sportu zachęca i zaprasza przedstawicieli całego Środowiska akademickiego naszej Uczelni.

KALENDARZ IMPREZ SPORTOWYCH STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU WSP CZ-WA NA ROK AKADEMICKI 2003/2004

DYSCYPLINA	NAZWA IMPREZY	TERMIN	ORGANIZATOR	ODPOWIEDZIALNI
PIŁKA NOŻNA 	• AKADEMICKA LIGA FUTSALU	GRUDZ.-STYCZEŃ 2003/2004r.	Z. G. AZS	MGR W. MROCZEK
	• LIGA MIĘDZYUCZELNIANA W FUTSALU	LISTOPAD -MAJ 2003/2004r.	O. Ś. AZS CZ-WA	KIEROWNIK SEKCJI P. NOŻNEJ AZS WSP
PIŁKA SIATKOWA 	• MISTRZOSTWA POLSKI UCZELNI PEDAGOGICZNYCH I F.U. W FUTSALU	STYCZEŃ 2004r.	WSP CZĘSTOCHOWA	MGR W. MROCZEK DR W. PIĘTA MGR W. MROCZEK
	• MISTRZOSTWA WSP CZ-WA W PIŁCE NOŻNEJ HALOWEJ	MARZEC-KWIECIEŃ 2004r.	SWFIS	
PIŁKA KOSZYKOWA 	• TURNIEJ Z OKAZJI ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI W PIŁCE SIATKOWEJ KOBIET	12 LISTOPADA 2003r.	TKKF OGNISKO	MGR J. MLECZAK
	• LIGA MIĘDZYUCZELNIANA W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN	LISTOPAD-MAJ 2003/2004r.	O. Ś. AZS CZ-WA	KIER. SEKCJI P. SIATKOWEJ
PLYWANIE 	• LIGA PRACOWNIKÓW WSP W PIŁCE SIATKOWEJ	MARZEC-KWIECIEŃ 2004 r.	SWFIS	MGR J. MARUSZCZYK
	• MISTRZOSTWA POLSKI UCZELNI PEDAGOGICZNYCH I F. U. W PIŁCE SIATKOWEJ KOBIET I MĘŻCZYZN	MAJ 2004r.	WSP CZĘSTOCHOWA	MGR J. GRZYBOWSKI MGR J. MLECZAK
LEKKA ATLETYKA 	• MISTRZOSTWA UCZELNI W PIŁCE SIATKOWEJ PAR MĘŻCZYZN	MARZEC-KWIECIEŃ 2004 r.	SWFIS	MGR J. GRZYBOWSKI
	• LIGA MIĘDZYUCZELNIANA W PIŁCE KOSZYKOWEJ MĘŻCZYZN	LISTOP.-KWIECIEŃ 2003/2004r.	O. Ś. AZS CZ-WA	KIER. SEKCJI P. K. MĘŻCZYZN
NARCIARSTWO 	• MISTRZOSTWA UCZELNI W STREET BASKET KOBIET I MĘŻCZYZN	MARZEC 2004r.	SWFIS	MGR R. OWUSU
	• MISTRZOSTWA POLSKI SZKÓŁ WYŻSZYCH W STREET BASKET KOBIET I MĘŻCZYZN	WIOSNA 2004r	AZS KRAKÓW	MGR R. OWUSU
TENIS STOŁOWY 	• MISTRZOSTWA UCZELNI W PŁYWANIU KOBIET I MĘŻCZYZN	11 GRUDZIEŃ 2003r.	SWFIS	MGR J. MARUSZCZYK
	• PUCHAR J. M. REKTORA WSP CZ-WA W PŁYWANIU	25 MARZEC 2004r.	SWFIS	MGR J. MARUSZCZYK
UNIHOKEJ 	• MISTRZOSTWA POLSKI UCZELNI PEDAGOGICZNYCH I F. U. W PŁYWANIU KOBIET I MĘŻCZYZN	WIOSNA 2004 r.	AKADEMIA ŚWIĘTOKRZYSKA KIELCE	MGR J. MARUSZCZYK
	• AKADEMICKIE MISTRZOSTWA CZĘSTOCHOWY W PŁYWANIU	13 MAJ 2004 r.	KU AZS WSP	MGR J. MARUSZCZYK
TENIS ZIEMNY 	• BIEG KOŚCIUSZKOWSKI	24. MARZEC 2004 r. KRAKÓW	AZS KRAKÓW	MGR. G. PAPAJ
	• MISTRZOSTWA POLSKI SZKÓŁ WYŻSZYCH W BIEGACH PRZELAJOWYCH	KWIECIEŃ 2004r.	WSP CZĘSTOCHOWA	MGR G. PAPAJ DR W. PIĘTA
SPORT I REKREACJA 	• OBÓZ NARCIARSTWA ZJAZDOWEGO	LUTY 2004 r.	SWFIS	MGR J. MARUSZCZYK
	• MISTRZOSTWA WSP CZ-WA W NARCIARSTWIE ALPEJSKIM	LUTY 2004 r.	SWFIS	MGR D. RAK
PIŁKA NOŻNA	• JEDNODNIOWE WYJAZDY NA NARTY	GRUDZIEŃ-MARZEC 2003/2004 r.	SWFIS	MGR D. RAK
	• LIGA MIĘDZYUCZELNIANA W TENISIE STOŁOWYM K. I M.	LISTOPAD-MARZEC 2003/2004 r.	O. Ś. AZS CZ-WA	KIER. SEKCJI TENISA STOŁOWEGO
PIŁKA SIATKOWA	• MISTRZOSTWA UCZELNI W TENISIE STOŁOWYM KOBIET I MĘŻCZYZN	LISTOP.-KWIECIEŃ 2003/2004 r.	SWFIS	DR W. PIĘTA
	• LIGA UCZELNIANA UNIHOKEJA	MARZEC-KWIECIEŃ 2004r.	SWFIS	MGR J. MARUSZCZYK
PIŁKA KOSZYKOWA	• MISTRZOSTWA WSP CZ-WA W TENISIE ZIEMNYM KOBIET I MĘŻCZYZN	MAJ 2004r.	SWFIS	MGR J. MARUSZCZYK
	• AKADEMICKIE ŚWIĘTO SPORTU	MAJ 2004r.	SWFIS	MGR J. MARUSZCZYK
PIŁKA NOŻNA	• PIKNIK SPORTOWO-REKREACYJNY UNIWERSYTETU TRZECIEGO WIEKU	CZERWIEC 2004r.	O. S. AZS CZ-WA SWFIS	DR W. PIĘTA MGR J. MARUSZCZYK

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE W SWFIS AL. ARMII KRAJOWEJ 13/15 TEL. 365-18-63

mgr Jerzy Maruszczyk

XI SPOTKANIA REDAKTORÓW GAZET AKADEMICKICH

Gospodarzem tegorocznego spotkania była Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. W dniach 4–7 września gościła przedstawicieli około trzydziestu redakcji działających w uczelniach państwowych i prywatnych, jak też przedstawicieli „Forum Akademickiego”, „Płyn pod prąd” (gazety ogólnopolskie) i „Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej”.

*Do zebranych przemawia ostatni potomek Zamoyskich
Marcin - obecny Prezydent Zamościa*

Drugiego dnia warsztaty prowadzili: Katarzyna Cichoń-Chudowolska, specjalista ds. grafiki w *Dzienniku Wschodnim* i Leszek Czaja, specjalista ds. jakości druku w Drukarni Attyla. W czasie spotkania z prezydentem miasta Marcinem Zmoyskim o sprawach związanych z konserwacją zabytków mówiła pani Barbara Skórzyńska, zastępca dyrektora Wydziału Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta, o edukacji wspomnieli dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Kazimierz Chrzanowski.

Trzeciego dnia, podczas wizyty w Uniwersytecie im. Iwana Franko we Lwowie, przywitał nas dziekan prof. dr hab. Marijan Malsky, a spotkanie prowadziła Olga Dawid, redaktor Naczelny gazety uniwersyteckiej KAMIENIAR.

Tyle relacji w najbardziej ograniczonym skrócie, gdyż szczegóły spotkań merytorycznych mogą nie być interesujące dla szerokiego kręgu naszych Czytelników. Ale kilku uwag nie odmówimy sobie. Było nam miło zobaczyć okładki naszego pisma na wystawie „Gazety Akademickie w Polsce”, przygotowanej na okazję spotkania przez dyrektor biblioteki Danutę Kawalko oraz w specjalnym numerze „Naszego Forum” (taki tytuł nosi Biuletyn Informacyjny Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu), który zgodnie z zamysłem autorów jest katalogiem gazet uczelnianych wydawanych w Polsce. Byliśmy urzeczeni zabytkami Zamościa, wiedzą i pasją naszej pilotki Teresy Madej (nota bene absolwentki WSZA), która nie tylko pokazała nam miejsca niedostępne dla przeciętnego turysty, ale przekazała nam mnóstwo wiedzy historycznej, często odwołując się do prezentowanych śladów przeszłości na łamach literatury polskiej. Wspaniała uczta duchowa!

Relację słowną ze spotkania ograniczymy do minimum, jednakże winniśmy ją, zgodnie z przyjętym obyczajem, organizatorom spotkania, z Małgorzatą Bzówką na czele.

Pierwszego dnia prezentacji Uczelni dokonali rektorzy. Rektor dr inż. Jan Andreasik skupił się na certyfikacjach, strategii uczelni i systemie jakości w dydaktyce, Prorektor ds. Rozwoju uczelni mgr inż. Bogdan Kawałko – na grantach i projektach UE, Prorektor dr Mieczysław Kowerski – na stypendiach i projektach zagranicznych. Mimo krótkiej, bo zaledwie pięcioletniej działalności, zamojska uczelnia ma wiele osiągnąć.

Niesamowitych wrażeń dostarczył bankiet w Arsenale. I choć suto zastawiony szwedzki stół w scenerii starej zbrojowni musi robić wrażenie, nie o tym chcemy napisać. Rok temu, gdy składaliśmy Czytelnikom relację ze spotkania redaktorów Płocku, pisaliśmy o spotkaniu z zespołem harcerskim „Dzieci Płocka” i ich druhem seniorem Wacławem Milke. Pan Wacław, dziarski wówczas dziewięćdziesięciolatek, wprowadził bardzo podniosłą atmosferę nie tylko swoją mową do nas, redaktorów, ale zaaranżował widowisko-misterium z naszym udziałem. Jako siewcy słowa za Jego podpowiedzią wysypywaliśmy po garstce ziarna do woreczka, a ziarno to miało być wysiane na ziemiach Pawła Włodkowica, patrona płockiej uczel-

Symboliczne przekazanie Daru Chleba

Imponujące wnętrze Uniwersytetu im. I. Franko we Lwowie

o ten chleb pszeniczny cho- dzi, który przywieziono z ziemi płockiej. Przemówił znów do nas ciepło, serdecznie, apelował przy tym, byśmy rzetelnie wypełniali nasze redaktorskie powinności. Dzielny, wspaniały druha Wacław, niech doczeka w zdrowiu, potrzebie i pasji krzewienia wartości, stu lat!

Spotkanie w Sali Senatu naszego wieloletniego partnera, Uniwersytetu im. I. Franko też zapisało się w pamięci. Może i w sercu, tu jednak z nutką zazdrości. Gazeta uniwersytecka opiera swą działalność na podobnych zasadach, jak pisma akademickie w Polsce. Jeśli wierzyć Oldze Dawid, Redaktor Naczelnej, Rektor płaci za gazetę, ale „nie mówi muzykom, jak mają grać”.

ni. Teraz, 5 września 2003 roku, gromadka z Zespołu „Dzieci Płocka”, wójt ziemi płockiej, rolnicy, którzy owo ziarno wysiali, przywieźli po bochenku chleba z tego ziarna dla każdego uczestnika. Dwa potężne, ozdobne bochny wręczyli symbolicznie Prorektorowi WSZA Bogdanowi Kawałko i Tadeuszowi Zaleskiemu, inicjatorowi spotkania dziennikarzy. Cała ceremonia przekazania chleba była niezwykle podniosła, przy oprawie literacko-muzycznej płockiego zespołu. Trudno było wielu uczestnikom spotkania opanować łzy wzruszenia na widok Pana Wacława Milke, który mimo 91 lat pokonał trudy wielogodzinnej podróży, by „wzmocnić nas chlebem”. I bynajmniej nie

Каменярь

інформаційно-знавчий часопис www.kameniarz.upz.org № 7 вересень 2003 року

Пошук інформації в Науковій бібліотеці Університету автоматизовано

З початку 2003 року почало діяти автоматизована система електронного каталогу наукової бібліотеки Університету - «ГАС», і всі нові надходження літератури до фонду Наукової бібліотеки ЛНУ ім. Івана Франка обов'язково реєструють в цьому каталозі. Система розроблена ТОВ «ЦЕНТЕХ» спільно з українською науковою інформаційною мережею.

■ право і обов'язки

Колективний договір пропозиції взято

На Конференції трудового колективу, що відбувся 12 березня, Колективний договір між асоційованим колективом Національного університету імені І. Франка та підприємством «ЦЕНТЕХ» було прийнято.

Згідно з чинним законодавством, Колективний договір є одним з засобів врегулювання трудових відносин між підприємством та його працівниками. Колективний договір укладено між Колективом працівників Наукової бібліотеки ЛНУ ім. Івана Франка та підприємством «ЦЕНТЕХ».

Документ, який регулює трудові відносини між підприємством та його працівниками, є одним з засобів врегулювання трудових відносин між підприємством та його працівниками.

I jeszcze kolejne reminiscencje. Lwów trzeba zobaczyć! Trzeba zwiedzić i to nie w takim tempie, na jakie nam pozwalał program spotkania, tj. podczas jednodniowego pobytu we Lwo-

*Pamiątkowa fotografia Redaktorów Pism Akademickich
w holu Uniwersytetu Lwowskiego*

wie. Mieliśmy szczęście, którego życzymy zwiedzającym Polakom, że nasza pilotka Teresa Madej przekazała nas w ręce równie wspaniale przygotowanych do swych zadań pilotek

Wnętrze Opery Lwowskiej

Dzień we Lwowie był niczym mieszanina piorunująca, koktajl wrażeń i kontrastowych odczuć i doświadczeń. Trafiliśmy na sobotę po długim okresie postu. W katedrze greko-katolickiej widzieliśmy kolejkę... do ślubu. W centrum Lwowa samochody „weselne”, bogato ozdobione, przeganiały się niczym karetki do wypadku. Dziesiątki par nowożeńców krążyły wraz z osobami towarzyszącymi od pomnika, do pomnika, utrwalając tę wyjątkową w ich życiu chwilę na filmach, fotografiach, a to u stóp Matki Bożej, a to pod pomnikiem Tarasa Szewczenki, to w dorożce lub imponującej limuzynie. Weselnicy byli bogato wystrojeni. Jakże więc dotkliwy jest kontrast obrazów powszednich, których doświadczyliśmy. Trudno przejść

*Obrady w Sali Senatu Uniwersytetu
Lwowskiego*

lwowskich, które – choć to jednoznacznie nie padło – miały polskie korzenie. Niestety, nie znamy ich nazwisk, by Im tą drogą podziękować. Z ogromną żarliwością przekazywały nam ślady polskiej historii we Lwowie, a wiedza ich była ogromna, co w zestawieniu z zachowanymi dowodami, było uderzeniem dawką wiedzy o polskiej przeszłości.

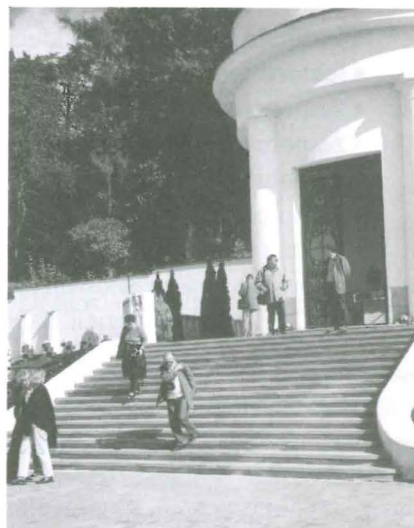
*Nasza delegacja za 1 grywnię „zafundowała” sobie fotografię na
kanapie Jana III Sobieskiego w Domu-Muzeum we Lwowie
(fot. P. Kieraciński)*

dziesięć metrów bez prośby o wsparcie kilku żebraków. Najboleśniej były prośby zaczynające się od słów wypowiedzianych piękną polszczyzną: „Jestem Polką...”. Rozdaliśmy wszystko, co mieliśmy do jedzenia, w nagrodę otrzymując nieopanowaną radość dzieci na widok czegokolwiek, co będzie można zjeść. Babcie, z małymi wnukami oblegające autokar, obiecywały, że podzielą się „darami” sprawiedliwie. Odnotowujemy te fakty ze szczególnych pobudek. Naprawdę te obrazy trzeba zobaczyć, żeby uwierzyć, jak tam jest ciężko naszym rodakom. I w tej świadomości włączyć się do akcji humanitarnych organizowanych np. przez Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Wschodnich. Nie trzeba daleko szukać kontaktu, mgr Wacław Baczyński z Zakładu Kultury Fizycznej, z racji swej funkcji w Towarzystwie już wielokrotnie organizował rozmaite akcje na rzecz kresowian. Z dużą radością przyjęliśmy wiadomość, że Adrianna Sarnat, studentka kierunku Pedagogika, planuje działania na rzecz rodaków we Lwowie. A jak ona planuje, to z pewnością na planach się nie skończy. Wierzimy, że w podjętej przez Nią akcji znajdzie w środowisku uczelnianym wielu sprzymierzeńców.

Jak chyba wszystkie polskie grupy odwiedziłyśmy Cmentarz Łyczakowski i Cmentarz Orląt Lwowskich. Mamy dla Czytelników szczególną niespodziankę. W albumie rodzinnym znaleźliśmy zdjęcia cmentarza z lat około trzydziestych, tj. na kilkadziesiąt lat przed dewastacją cmentarza. Prezentujemy je tutaj (w lewej kolumnie strony), a szczególnie zainteresowanych dziejami cmentarza zachęcamy do zapoznania się z pracą magisterską, napisaną w 2002 roku pod kierunkiem prof. Tadeusza Dubickiego przez Agnieszkę Koziak pt. „Budowa, świetność i dewastacja Cmentarza Orląt Lwowskich”.

Fot. ze zbiorów rodzinnych A. Pietrzyk

Fot. A. Pietrzyk

UTW 2003/2004 – JUBILEUSZ DZIESIĘCIOLECIA

Rok akademicki 2003/2004 dla Słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku rozpoczął się 9 października. Jak co roku swoją obecnością zaszczylili: Pani Wiceprezydent Miasta Częstochowy mgr H. Rozpondek, Pan prof. dr hab. Janusz Szopa – Dziekan Wydziału Zarządzania, Pani mgr Małgorzata Nowak – Dyrektor Ośrodka Promocji Kultury Gaude Mater, Pan Leszek Hadrian – Dyrektor Filharmonii Częstochowskiej, Pan mgr Janusz Jadczyk – Dyrektor Muzeum Częstochowskiego, Pan mgr Eugeniusz Fijałkowski – asystent pośła Jacka Kasprzyka, Pan dr Jerzy Mizgalski – Prorektor ds. Nauczania i Wychowania, Pan dr Andrzej Margasiński – Dziekan Wydziału Pedagogicznego Pani dr Teresa Banaszkiewicz – Prodziekan ds. Studentów Wydziału Pedagogicznego, która całą uroczystość prowadziła, Pan prof. Leon Maciej prowadzący Zespół Plastyczny.

Wszyscy zaproszeni skierowali wiele ciepłych słów do Kierownictwa UTW, Władz Rektorskich, Dziekańskich oraz Słuchaczy.

Zebrani oklaskami podziękowali Panu adiunktowi P. Jeziorowskiemu i chórowi za wykonanie utworów: Hymnu narodowego, Hymnu do Miłości Ojczyzny, Pieśni Gaude Mater, Gaudeamus Igitur.

W uroczystości immatrykulacji uczestniczyło 10 nowych Słuchaczy, którym legitymacje wręczyli Prorektor ds. Nauczania i Wychowania dr J. Mizgalski i Dziekan Wydziału Pedagogicznego dr A. Margasiński.

Pierwszy wykład – „Muzyka – sztuka dźwięku” wygłosił Prodziekan Wydziału Wychowania Artystycznego – ad. Maciej Zagórski i za Jego sprawą Słuchacze UTW weszli śpiewając w dziesięciolecie. A dziesięciolecie to zapowiada się bardzo ciekawie.

W roku akademickim 2003/2004 wzorem lat ubiegłych podstawą będzie uczestnictwo w wykładach. Poza wykładami Słuchacze będą uczęszczali na następujące zajęcia:

- lektoratu języka angielskiego,
- lektoratu języka niemieckiego,
- lektoratu języka francuskiego,
- zespołu literackiego,
- zespołu technik relaksacyjnych,
- zespołu plastycznego,
- zespołu tańca twórczego,
- wezmą udział w akcji „Czytamy dzieciom niepełnosprawnym”, a w ramach zajęć ruchowych proponujemy: basen, siłownię, gimnastykę, spacer po mieście, okolicznościowe spotkania typu „opłatek”, „jajeczko”, Dzień Babci, Dzień Dziadka i wiele innych ciekawych żakowskich uciech, jak również udział w poważnych przedsięwzięciach jakim jest Konferencja Naukowa.

Dziękując Panu P. Jeziorowskiemu, Panu M. Zagórskiemu dziękuję wszystkim, którzy przez dziesięć lat istnienia UTW wspierali moje i samorządu UTW poczynania i równocześnie proszę o dalszą społeczną współpracę.

Dziękuję Władzom Rektorskim i Dziekańskim za pomoc w funkcjonowaniu Uniwersytetu.

Kierownik UTW dr Maria Juszczyk

Groszórób

Do bajońskiej gaży dorabia w komisjach,
Widać to jego najszczytniejsza misja.

Zbigniew Grządzielski

PROWOKUJĄ DO ZASTANOWIENIA

Stanowisko
uczonych polskich wyrażone przez Prezydium Polskiej Akademii Nauk
w dniu 15 października 2003 r.

Uprawianie nauki polscy uczeni uważają za misję, w której mieści się służba pełniona na rzecz społeczeństwa i państwa. Tak jak w chwilach wielu wydarzeń zachodzących w przeszłości członkowie Polskiej Akademii Nauk uważają za swój obowiązek zabrać głos w sprawach publicznych wyrażając najgłębszy niepokój płynący z obecnej sytuacji w Polsce. Korupcja ogarniająca wszystkie obszary życia społecznego, zanik kultury osobistej widoczny wśród przedstawicieli wszystkich pokoleń Polaków, prywatnie i nie liczenie się z dobrem wspólnym jakim jest nasza Ojczyzna, wiążą się z utratą zaufania do elit politycznych i intelektualnych. Ten stan rzeczy wymaga zdecydowanych działań rządu, Kościoła, organizacji społecznych, a także środowisk związanych z nauką i edukacją na rzecz przywrócenia w Polsce stanu odpowiadającego naszym pragnieniom i potrzebom. Nie pora w chwili obecnej na prowadzenie sporów politycznych, kłótni przypominających najbardziej czarne obrazy naszej historii. Nowy etap dziejów w jaki wkracza nasz kraj wymaga wspólnego wysiłku w celu wyprowadzenia Polski z trapiącego ją kryzysu. Wzywamy wszystkich obywateli do podjęcia działań w sejmie i rządzie, w urzędach publicznych, zakładach prywatnych, w szkołach i we własnym domu, zmierzających do przestrzegania prawa, zasad etycznych i respektowania wspólnych obowiązków obywatelskich

* * *

Redaktorzy wiedzą, jak zdobyć czytelnika, wykładowcy czy organizatorzy spotkań – jak pozyskać słuchacza. Otóż połowa sukcesu to znalezienie atrakcyjnego tytułu, który albo nie mówi (i tym samym zmusza do zajrzenia do tekstu), albo brzmi prowokująco. Dla przykładu, prof. Andrzej Wiszniewski wy-stosował zaproszenie do uczestnictwa w dniu 19 września – w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki – w debacie na temat najważniejszych problemów kształcenia Uniwersyteckiego, a tytuł dyskusji brzmiał: „Czy w cieniu Humboldta kształcimy lumpeninteligentów?” *Przegląd* z 19 października w tytule radzi: „Nauczycielu, ucz się sam”. O ile nie możemy przekazać wątków i konkluzji dyskusji na Politechnice Wrocławskiej (nie dotarły jeszcze jej echa), o tyle zachęcamy do lektury artykułu w *Przeglądzie*. Podtytuł jest mocnym stwierdzeniem: „Studia pedagogiczne nie przygotowują do pracy w szkole”. Może jest czas (i potrzeba), by na podstawie doświadczeń innych coś u nas poprawić?

Nogami do góry

Za sprzedaż z własnego ogródka,
Pod celą siedzi osądzona „trzódka”,
A gangster bezkarny, sądu się nie boi.
Czyż nie jest to kraj swoistych paranoi?

Zbigniew Grządzielski

WOJSKO ZALICZAM NA STUDIACH

Pomimo wielu zapowiedzi, które dotychczas z różnych powodów kończyły się „falstartami”, studenci polskich uczelni wyższych mają wreszcie doskonałą okazję, by zaliczyć służbę wojskową w czasie studiów. Ustawa o powszechnym obowiązku obrony zakłada, że objęci programem zostaną studenci II studiów tak dziennych jak i zaocznych.

Od wielu lat prasa pisała, pokazywała telewizja, a studenci łudzili się, że „wojsko” wreszcie będzie można zaliczyć w trakcie studiów. I gdy już niektórzy przestali nawet marzyć o tym, wreszcie udało się wypracować porozumienie i przystąpić do konkretnych działań. Rok akademicki 2003/2004 ma być pierwszym, gdy studenci kształcący się w toku studiów dziennych i zaocznych będą mogli odbyć szkolenie wojskowe. Umożliwiła to znowelizowana 13 września 2002 roku ustawa o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

– Oferta dotyczy nie tylko mężczyzn, ale także kobiet. Przepisy nic nie mówią o tym, że panie nie mogą odbyć takiego przeszkolenia – tłumaczy mgr major Adam Szwarec, specjalista ds. obronnych na WSP. – Nowe uregulowanie prawne umożliwia odbycie przysposobienia obronnego przez wszystkich studentów. Należy tutaj jednak podkreślić grubym drukiem, że nie jest ono obowiązkowe. Jest w pełni dobrowolne. Odbycie szkolenia oraz zdanie egzaminu jest istotnym krokiem w kierunku zaliczenia służby wojskowej w trakcie studiów. Zajęcia takie, w jednolitych warunkach będą odbywać się we wszystkich uczelniach. Wyjątek stanowić będą tylko wyższe uczelnie morskie, w których zajęcia wojskowe są obowiązkowe i równoznaczne z odbyciem długotrwałego przeszkolenia wojskowego.

Specjaliści informują, że szkolenie wojskowe będzie składać się z dwóch etapów. Pierwszy realizowany będzie na uczelni. Studenci drugiego roku studiów dziennych i zaocznych pobierają w dziekanatach wnioski. Po wypełnieniu ich dokumenty wracają na uczelnie, w terminie nieprzekraczalnym do 20 listopada 2003 roku. Następnie są weryfikowane przez specjalistów. Po kilku dniach pojawi się informacja dotycząca osób, które zostały zakwalifikowane do odbycia szkolenia. W semestrze zimowym zajęcia będą odbywać się z udziałem studentów kierunków licencjackich. W semestrze letnim odbędą je studenci uczący się na kierunkach magisterskich. Po zakończeniu każdego z kursów odbędzie się egzamin. W razie oceny negatywnej student ma prawo do poprawy. W przeciagu 30 dni od uzyskania dokumentów świadczących o zaliczeniu przysposobienia obronnego (dotyczy daty wpisania do indeksu), student powinien zgłosić się do macierzystej Wojskowej Komisji Uzupełnień. Tam deklaruje chęć odbycia szkolenia w ramach drugiego etapu. Polega on na udziale w szkoleniu wojskowym (okres do 6 tygodni). Z zajęć tych skorzysta jednak w tym roku akademickim tylko 1335 studentów z całego kraju. Wśród nich 75 procent pochodzić będzie z uczelni technicznych. Pozostali będą rekrutować się z pozostałych typów szkół. W czasie obozu studenci będą się szkolić w zakresie obronności. Przysługują im wszelkie świadczenia: prawo do urlopu, przepustki, żołd, wyżywienie. Osoby, które nie zostaną skierowane na obóz letni (a jak wynika z danych takich będzie znakomita większość) zostaną przeniesione do rezerwy w stopniu szeregowego. Nastąpi to po zakończeniu studiów. Natomiast uczestnicy obozu po spełnieniu wszystkich jego wymogów trafią do rezerwy w stopniu kaprała również po ukończeniu studiów.

Specjaliści podkreślają, że osoby które pozytywnie zaliczą przysposobienie wojskowe na uczelni, a nie złożą dokumentów z prośbą o przyjęcie na drugi etap szkolenia, nie zostaną skierowani do rezerwy. Powinni się liczyć z możliwością powołania do wojska po zakończeniu nauki. Służba taka trwa ok. 3 miesiące.

Należy pamiętać, że osoby, które chciałyby zostać zawodowymi żołnierzami (mężczyźni i kobiety) powinni to zadeklarować we wniosku z prośbą o przyjęcie na przysposobienie wojskowe na Uczelni. Szkolenie wojskowe w trakcie studiów jest więc doskonałą okazją do zaliczenia służby wojskowej jeszcze w czasie nauki. Może to być znaczącym atutem dla osób poważnie myślących o podjęciu pracy czy założenia w przyszłości rodziny.

Marek Makowski

WAŻNE DLA AKADEMICKICH INTERNAUTÓW

3 października został uruchomiony serwis [www Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego](http://www.RadyGłównejSzkolnictwaWyższego). Serwis wykonany przez zespół pracowników Centrum Technik Informatycznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, powstał we współpracy z Biurem RG i jej rzecznikiem dr.hab. Dariuszem Rottem. Adres witryny: www.rgsw.edu.pl. Zachęcamy do korzystania z serwisu.

PRACUJMY BEZPIECZNIE

Stosownie do zawartej umowy ze Stowarzyszeniem Oświatowców Polskich Oddział Częstochowa od września do końca maja w Uczelni prowadzone jest okresowe szkolenie BHP zgodnie z wymogami Kodeksu Pracy. Szkolenie to obejmuje wszystkich pracowników, którzy zostali podzieleni na 19 grup, które tworzą pracownicy obsługi (183 osoby), administracji (126) biblioteki i wydawnictw (49), naukowo-techniczni (61) nauczyciele akademicki (74 – pracownicy dydaktyczni i 486 naukowo-dydaktyczni), kadra kierownicza (144). Szkolenie obejmuje prawa i obowiązki pracodawcy, pracownika w zakresie BHP, przewidziane Kodeksem Pracy i w przepisach resortowych, także problematykę specjalistyczną, m.in. zasady BHP występujące przy pracy z czynnikami uciążliwymi, czynnikami szkodliwymi, rakotwórczymi i promieniotwórczymi, które występują w naszej Uczelni na niektórych stanowiskach pracy, np. w stołówce i kuchni (mikroklimat, temperatur), w Instytucie Fizyki (zagrożenia promieniotwórcze), w Instytucie Chemii i Ochrony Środowiska (mikroklimat, substancje uciążliwe, szkodliwe), a także na pojedynczych stanowiskach, jak przy obsłudze kotłowni węglowych lub uczelnianej odlewni metali w Instytucie Plastyki.

Prelegentami szkolenia są specjaliści prawa pracy, ergonomii, technicznych i fizycznych zagrożeń, specjaliści pierwszej pomocy medycznej i problematyki ochrony przeciwpożarowej. Uczestnicy szkolenia na koniec rozwiązują test, który jest podstawą wydania świadectwa przeszkolenia BHP ważnego na 5 lat. Do chwili obecnej przeszkolono pracowników obsługi, administracji, Biblioteki, Wydawnictw, SPNJO, naukowo-technicznych i inżynierijno-technicznych. W dniu 23 października zaplanowano szkolenie dla pracowników Instytutu Muzyki i Instytutu Plastyki, a 20 października dla pracowników Zakładu Kultury Fizycznej i SWFiS. Kolejne szkolenie obejmie pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, a zakończy je szkolenie kadry kierowniczej Uczelni.

Należy podkreślić, że szkolenie jest uzupełnieniem szkolenia wstępnego i szkoleń stanowiskowych. Koordynuje je służba BHP i Ochrony Przeciwpożarowej w osobach mgra Eugeniusza Andryszkiewicza i mgra Adama Szwarcza.

Epitafia

Komornika

Tu złożono srogiego komornika,
Lepiej go także po śmierci unikać.

Zbigniew Grzędzielski
Rys. Jacek Łydzba

DOKUMENTY

Zgodnie z tradycją niniejszy rozdział rozpoczniemy zestawieniem zarządzeń, które ukazały się od naszego ostatniego wydania. Dziś tylko jedno, o większym zasięgu osób zainteresowanych, publikujemy w całości.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/27/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 20.08.03 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu „Szczegółowej instrukcji wewnętrznej inwentaryzacji rzeczowych, pieniężnych składników majątku Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie”.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/28/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 18.09.03 r. w sprawie powołania Rektorskiej Komisji ds. nagród dla pracowników nie będących nauczycielami.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/29/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 18.09.03 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania nagród JM Rektora WSP w Częstochowie nauczycielom akademickim ze specjalnego funduszu nagród.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/30/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 23.09.03 r. w sprawie wynagradzania nauczycieli akademickich za realizację zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych i innych, na studiach dziennych i zaocznych w roku akademickim 2003/2004.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/31/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 30.09.03 r. w sprawie przeklasyfikowania i wybrakowania sprzętu OC znajdującego się w ewidencji WSP.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/32/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 9.10.03 r. w sprawie uruchomienia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie Podyplomowych Studiów Socjoterapii.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/33/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 9.10.03 r. w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne dla studentów Podyplomowych Studiów Socjoterapii.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/34/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 9.10.03 r. w sprawie opłat za miejsce w Domu Studenta i odpłatności za obiady w stołówce studenckiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Zarządzenie wewnętrzne R0210/35/2003 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 20.08.03 r. w sprawie wdrożenia od roku akademickiego 2003/2004 przysposobienia obronnego studentów i studentek.

**Zarządzenie Wewnętrzne R-0210/35/2003 Rektora
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 15.10.2003 r.**

**w sprawie: wdrożenia od roku akademickiego 2003/2004 przysposobienia obronnego
studentów i studentek**

Na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385 z późn. zm.), w związku z art. 166a ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r., Nr 21, poz. 205 z późn. zm) i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu oraz Ministra Zdrowia z dnia 2 października 2003r. w sprawie przeprowadzenia przysposobienia obronnego studentów i studentek (Dz. U. nr 174, poz. 1686) zarządzam, co następuje:

§ 1

1. Wprowadzam od roku akademickiego 2003/2004 do planu II roku studiów wyższych zawodowych i jednolitych magisterskich, dziennych i zaocznych wszystkich kierunków przedmiot „Przysposobienie obronne”.
2. Przysposobienie obronne jest nieobowiązkowym przedmiotem nauki prowadzonym w systemie samokształcenia i konsultacji; kończy się egzaminem testowym, a fakt zdania odnotowuje się w indeksie studenta lub studentki.
3. Program przedmiotu „Przysposobienie obronne” i zakres wiedzy objętej egzaminem określają załączniki 1 i 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Podstawą przystąpienia do zajęć z przedmiotu „Przysposobienie obronne” jest złożenie wypełnionego przez osobę zainteresowaną wniosku stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.
2. Wniosek, o którym mowa w pkt. 1, składa się we właściwym Dziekanacie.
W roku akademickim 2003/2004 studenci studiów dziennych i zaocznych składają wnioski w nieprzekraczalnym terminie do 20 listopada 2003 r., a w latach następnych do 31 października danego roku akademickiego.
3. Na podstawie zebranych wniosków przeprowadza się postępowanie kwalifikacyjne, wynikiem którego jest lista osób uprawnionych do uczestnictwa w zajęciach z przedmiotu: „Przysposobienie obronne”.

§ 3

1. Studenci drugiego roku studiów wyższych zawodowych uczestniczą w zajęciach w pierwszym (zimowym) semestrze i zdają egzamin w terminie do 31 marca danego roku akademickiego.
2. Studenci drugiego roku jednolitych studiów magisterskich uczestniczą w zajęciach w drugim (letnim) semestrze i zdają egzamin do 31 września danego roku akademickiego.
3. Po zdaniu egzaminu studenci zobowiązani są w ciągu jednego miesiąca, licząc od daty wpisu do indeksu złożyć do właściwej Wojskowej Komendy Uzupełnień wnioski o przeszkolenie wojskowe.
4. Nieuczestniczenie w konsultacjach, nieprzystąpienie lub niezdanie egzaminu nie ma wpływu na zaliczenie semestru (roku).

§ 4

Nadzór nad wdrażaniem przedmiotu: „Przysposobienie obronne” i jego realizacją sprawuje Prorektor ds. Nauczania i Wychowania.

§ 5

W celu prowadzenia konsultacji i przeprowadzenia egzaminu powołuje się komisję, której skład określa Rektor odrębnym zarządzeniem.

§ 6

Dla prawidłowej realizacji zadań związanych z wdrożeniem przedmiotu „Przysposobienie Obronne” ustaliam zadania dla:

1. Dziekanów i Dyrektorów Instytutów:
 - bieżące informowanie studentów o przedmiocie „Przysposobienie Obronne”
 - sprawowanie nadzoru nad akcją informacyjną.
2. Dyrektora Biblioteki Głównej:
 - dokonanie zakupu podręczników zgodnie z posiadanymi środkami;
 - przynajmniej jeden z egzemplarzy należy umieścić w czytelni bez możliwości wypożyczenia na zewnątrz.
3. Pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych:
 - utrzymywanie bieżących kontaktów z dziekanatami poszczególnych wydziałów;
 - przesłanie do dziekanatów informacji o wynikach przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego;
 - przedstawienie Prorektorowi ds. Nauczania i Wychowania, w terminie do 10 grudnia danego roku akademickiego do zatwierdzenia harmonogramu konsultacji dla poszczególnych kierunków z jednoczesnym określeniem daty egzaminu.
4. Specjalisty ds. promocji:
 - opracowanie materiałów informacyjnych dla studentów i umieszczenie ich na stronach internetowych Uczelni;
 - opracowanie plakatu i ulotek informacyjnych, które należy rozkolportować na terenie Uczelni.
5. Specjalisty ds. obronnych:
 - przeprowadzenie akcji informacyjnej wśród studentów i studentek II roku studiów;
 - założenie stosownej dokumentacji i ewidencji;
 - dokonanie stosownych uzgodnień z Wojskową Komendą Uzupełnień.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 22 października 2003 r.

Komunikat Dyrektora Administracyjnego

**Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie Nr RA 0212/4/03 z dnia 13.06.2003 r.
w sprawie zasad i trybu udzielania urlopu wypoczynkowego pracownikom nie będącym
nauczycielami akademickimi**

W związku ze zbliżającym się okresem urlopowym informuję, że na podst. art. 163 § 1a KP za zgodą działających w Uczelni związków zawodowych od dnia 01.01.2003 r. w Uczelni odstąpiono od sporządzania planów urlopowych.

W związku z tym termin udzielania urlopu ustalają dla podległych pracowników bezpośredni przełożeni (kierownicy jednostek organizacyjnych) w porozumieniu z pracownikami biorąc pod uwagę ich sugestie oraz potrzeby niezakłóconej pracy w podległej jednostce organizacyjnej.

Uzgodnienie terminu udzielenia urlopu może nie obejmować 4 dni urlopu udzielanego w trybie art. 167 KP (urlopu na żądanie pracownika).

Sposób ewidencji uzgodnionych terminów urlopu i ich wykorzystania pozostawia się do uznania kierowników jednostek organizacyjnych – możliwe jest również wykorzystanie do tego celu dotychczasowych druków „planu urlopu”.

Dział Spraw Pracowniczych udziela informacji o wymiarze należnego pracownikom urlopu w danym roku kalendarzowym.

Jednocześnie przypominam, że:

1. Urlop wypoczynkowy za dany rok kalendarzowy pracownik powinien wykorzystać w tym roku w którym uzyskał do niego prawo.
2. Pracownikowi przysługuje prawo do nieprzerwanego urlopu wypoczynkowego.
3. Na wniosek pracownika urlop ten może być podzielony na części przy czym, co najmniej jedna część wypoczynku powinna trwać nie mniej niż 14 kolejnych dni kalendarzowych.
4. Do urlopu wypoczynkowego nie wlicza się dni wolnych od pracy, niedziel i świąt z wyjątkiem tych niedziel i świąt które dla danego pracownika są zgodnie z harmonogramem dniami pracy.
5. Z uzgodnionym terminem urlopu wypoczynkowego należnego pracownikowi w danym roku uwzględniającym urlop zaległy oraz urlop do którego nabędzie prawo w trakcie roku, przełożony zapoznaje pracownika, który go potwierdza własnoręcznym podpisem.
6. Przesunięcie uzgodnionego terminu urlopu wypoczynkowego może nastąpić na umotywowany wniosek pracownika lub z powodu szczególnych potrzeb Uczelni.
7. Fakt korzystania przez pracownika z urlopu wypoczynkowego powinien być potwierdzony kartą urlopową wystawioną w 3 egzemplarzach, podpisaną przez przełożonego udzielającego urlopu i pracownika. Oryginał karty urlopowej otrzymuje przed rozpoczęciem urlopu pracownik, zaś jedna kopia trafia niezwłocznie do Działu Spraw Pracowniczych a druga pozostaje w jednostce wystawiającej kartę urlopową.
8. Nie wykorzystany w uzgodnionym terminie urlop wypoczynkowy z przyczyn określonych w art. 164 – 167 KP przełożony jest obowiązany udzielić pracownikowi najpóźniej do końca I kwartału następnego roku kalendarzowego (nie dotyczy części urlopu udzielonego zgodnie z art. 167 KP – urlopu na żądanie pracownika).

Za prawidłowe ustalanie, udzielanie i wykorzystanie urlopów wypoczynkowych przez podległych pracowników odpowiedzialni są kierownicy jednostek organizacyjnych odpowiednio do przyjętego podziału odpowiedzialności za rozliczenie czasu pracy w podległych jednostkach (komunikat Dyr. Adm. RA-212/2/2001 z 31.01.2001 r.).

Jednostki organizacyjne dla których ewidencję i rozliczenie czasu pracy prowadzi Dział Spraw Pracowniczych zobowiązane są do przekazania uzgodnionych terminów należnego w danym roku kalendarzowym urlopu wypoczynkowego dla podległych pracowników nie później niż do końca czerwca danego roku.

Ponadto w związku z wprowadzeniem do kodeksu pracy nowej regulacji dot. urlopu na żądanie pracownika ustala się, co następuje:

- pracownik może skorzystać w każdym roku kalendarzowym z 4 dni urlopu w części lub w całości bez wcześniejszego uzgodnienia z przełożonym terminu jego wykorzystania,
- pracownik jest obowiązany zgłosić żądanie tego urlopu przełożonemu lub innej wyznaczonej osobie najpóźniej w dniu jego rozpoczęcia w ciągu pierwszej godziny pracy telefonicznie, osobiście lub za pośrednictwem innej osoby,
- przełożony lub inna wyznaczona osoba powinna odnotować ten fakt na karcie urlopowej zawierając dodatkowo informacje dot. rodzaju urlopu (na żądanie) sposobu i terminu zgłoszenia żądania urlopu oraz nazwisko osoby która zgłoszenie odebrała i przekazać niezwłocznie jej kopię do Działu Spraw Pracowniczych.

Szczegółowe zasady ustalania wymiaru urlopu wypoczynkowego oraz tryb udzielania i korzystania z urlopu, a także ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop określa art. 152–173 KP oraz rozporz. MP i PS z dn. 8.01.1997 r. (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).

*Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały.
Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.
Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa
Wyższej Szkoły Pedagogicznej ani poglądami Redakcji.*

Pismo *Res Academicae* wydaje Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie za zgodą JM Rektora
Zespół Redakcyjny: Anna Pietrzyk, Janina Jędrzejewska
Skład i łamanie komputerowe: Janina Jędrzejewska
Korekta: Katarzyna Pietrzyk
Opracowanie graficzne i projekt okładki: Andrzej Kulej; Grafika na okładce: Agnieszka Gałpus
Druk: Zakład Poligraficzno-Introligatorski INTROPRINT w Częstochowie

Nakład: 350 egz. bezpłatnych

ISSN 1428-3107

Adres Redakcji:
ul. Waszyngtona 4/8, 42-200 Częstochowa
tel. (0-34) 3784-133
e-mail: a.pietrzyk@wsp.czyst.pl

Inauguracja roku akademickiego 2003/2004

Fot. A. Pietrzyk i L. Pietrzyk

